Marynka

1937

12. nr.

RĪGĀ, BRĪVĪBAS IELĀ 4. TĀLRUNIS 26336

BRILJANTI, PULKSTEŅI, ZELTS, SUDRABS, KRISTALLS, DZINTARS, ALPAKA

Darbnīca pa s tījumiem un izlabošanai

Lietojiet tikai vislabākos veļas zilumus maisiņos un tabletēs

„Ozolzīle"

kuŗi uztur veļu līdz vecumam sniegbaltu. Fabr. Rīgā, Dzirnavu ielā 115, tālr. 26973

J. KAULIŅA

BĒRNU APĢĒRBU UN GALANTERIJAS PREČU TIRGOTAVA

Rīgā, Marijas ielā Nr. 9. Tālrunis 20437. Pasta tekošs rēķins 11217

Piedāvā lielā izvēlē visādus meiteņu un puisēnu apģērbus. Jaunos vidusskolu, mazpulku, tautas tērpus un dažādu veļu, sīkas preces u. c. Laipna apkalpošana. Glīts darbs

Skolām un palīdzības sab. viszemākās cenas

ZELTENE

uzsāk 1938. gadā savu 13. gada gājumu.

Iznāk 2 reizes mēnesī.

Katrā numurā, pārmaiņus rokdarbu un tērpu izgriestņu pielikums.

Atklāta parakstīšanās uz 1938. gadu.

Abonēšanas maksa **līdzšinējā:** par 1 gadu Ls 10,—, par ½ gadu Ls 5,25, par ¼ gadu Ls 2,75. Gada abonenti, vai nu visu gadu uz reizi samaksājot, vai pa minētām daļām, saņems kā prēmiju

vērtīgu grāmatu.

Parakstīties uz **„ZELTENI"** var visos Latvijas **pasta kantoros,** iemaksājot uz tek. rēķ. pastā **№ 1084,** vai arī žurnāla kantorī, Rīgā, Mārstaļu ielā **№ 24.**

Mazpulks

Latvijas Lauksaimniec. kameras mēnešraksts jaunatnei un mazpulku dalībniekiem
Iznāk katra mēneša 15. dienā
Redakcija un eksped.: Jelgavā, Viestura piemiņas pilī. Tālr.: red. 1000-14, eksp. 1000-47
Abonēšanas maksa: Gadā Ls 2,—. Atsevišķs numurs 20 sant. Tek. rēķ. pastā 4564
Sludinājumu maksa: 1/1 lapas puse — Ls 100,—, 1/2 l. p. — Ls 50,—, 1/4 l. p. Ls — 25,—

12. (83.) n-rs 1937. g. 15. decembrī VII g. gāj.

Ziemassvētkos

ARN. LŪSIS

Kad īsas un pelēkas kļūst ziemas dienas, kad saule nedaudz stundās noiet savu ceļu pie debesīm, lai pēc tam atkal nozustu plaši atvērtos nakts vārtos — sirds sauc pēc gaismas tāpat, kā vālodze sauc pēc lietus. Un — tikko diena kļūst gaišāka, tikko mēs ilgāki redzam saules gaismu — arī prāts kļūst līksmāks, un mēs mundri ejam pretim pavasarim, sagaidīdami prieka atgriešanos savā sirdī tāpat, kā gājputnu pārnākšanu viņu vecās ligzdās. Jo prieks ir tāds gājputns. Viņš atlaižas, nodzied savu gaišo dziesmu — un tad atkal aizskrien. Un mēs par viņu tāpat kā par vēju nezinām teikt, uz kurieni tas aizgājis, un kad tas nāks atpakaļ. Ziemassvētkos — kas ir arī saulgriežu svētki — šīs mūsu ilgas pēc gaismas piepildās. Ziemassvētkos atgriežas mūsu gaišā māsa — saule.

Bet īsto saturu un nozīmi šiem svētkiem tomēr dod Kristus — lielā cilvēku Glābēja un Bērnu Drauga piedzimšana Betlemē, Dāvida pilsētā, notikums, par kuŗu mums stāsta svēto rakstu vārdi: „. . . .tik ļoti Dievs pasauli ir mīlējis, ka Viņš devis savu vienpiedzimušo Dēlu, lai neviens, kas viņam tic, nepazustu, bet mantotu mūžīgo dzīvošanu."

Ziemassvētku nakts liecina, ka Dievam ir labs prāts uz mums. Mūsu Tēvs debesīs labas domas domā par mums, un tāpēc Viņš sūtījis savu Dēlu pie mums, lai tas mūs mācītu, kā labi, patiesi un daiļi savu dzīvi nodzīvot, kā izbēgt no ļaunuma un grēka sloga, kā uzvarēt nelaimi un sāpes, kad tās mums dzīvē uzbrūk kā grūta nasta.

Un Kristus atnākšanu gaida visi. Visi to gaida kā mīļu ciemiņu, kā draugu, kas katram no mums var palīdzēt, kas var iepriecināt noskumušos, dziedināt slimos un jaunu spēku dot nogurušiem. Un — lai Viņš redzētu, kur mīt Viņa bērni, lai Viņš zinātu, kur ir tie nami un tās istabas, kuŗās tam labprāt atvērs durvis — mēs aizdedzinām gaišas svecītes egļu zaros, mēs dziedam skaistās Ziemassvētku dziesmas, kas iesilda sirdis tāpat, kā saule pavasarī iesilda sasalušo un lediem klāto zemi. Varbūt, ka mēs Viņa atnākšanu katrreiz neredzam. Varbūt, ka skats to velti kādreiz meklē istabā, vai raugās uz istabas slieksni, pār kuŗu, Viņam atnākot, būtu jāpārkāpj. Un — mani draugi! Viņš tomēr ir mūsu tuvumā. Kaut acs to neredz — sirds tomēr sajūt Viņa klātbūtni. Sirds zina — Kristus ir atnācis. Vai gan bez Viņa klātbūtnes mūs pārņemtu šīs savādās, neaprakstāmās un neizteicamās jausmas un jūtas? Vai gan Viņam klāt neesot, mums gribētos tik labiem būt, sagādāt prieku saviem vecākiem, mīļiem draugiem un arī tādiem cilvēkiem, kuŗus mēs savā dzīvē, varbūt, nekad neesam redzējuši, kas mums ir pilnīgi sveši. Kāpēc mēs Ziemassvētku vakarā varam pat savus ienaidniekus mīlēt, kāpēc mums gribas labu vēlēt pat tiem, kas mums.

varbūt, kādreiz pāri ir darījuši? Tāpēc, ka tur, kur ir Kristus, zūd viss ļaunums, zemiskais, netīrais. Tur uz mums runā tikai mīlestība. Un mums pašiem gribas runāt uz citiem — mīlestībā. Mēs nevaram citādi. Mums tā ir jādara, jo sirds to liek. Un — sekosim šim sirds aicinājumam. Svinēsim Ziemassvētkus kā mīlestības svētkus, pieminēdami to, ko Debesstēvs mums laba ir darījis, un domādami par to, ko mēs paši citiem labu darīsim. Neaizmirsīsim, ka mēs varam sagādāt daudz, daudz prieka citiem cilvēkiem. Un mums tas ir jādara, jo mēs — kā to kāds dziļi mācīts vīrs reiz teicis — esam visiem parādnieki. Šie vārdi, draugi, nav jāsaprot burtiskā nozīmē. Viņi mums grib atgādināt tikai to, ka mēs esam daudz saņēmuši, lai kļūtu spējīgi daudz citiem dot. Mēs esam saņēmuši no mūsu un mūsu tēvu stiprā un mūžīgā Dieva lielāko, dārgāko mantu — dzīvību, kuŗa ir skaista, un kuŗai nav gala, ja mēs staigāsim Kristus pēdās un nekad neaizmirsīsim viņa mācību, ko esam dzirdējuši skolā ejot un mājās pārnākot, par kuŗu mums stāsta dzimtenes baltās baznīcas un klusos brīžos lasītie svētie raksti. Mēs esam pateicību parādā saviem vecākiem, audzinātājiem un draugiem, kuŗu mīlestība, gādība un rūpība dara skaistu mūsu dzīves pavasari. Vēl vairāk — mēs esam pateicību parādā arī tēvu zemei un tautai, kuŗā mēs dzīvojam, viņas dižam Saimniekam — mūsu Virsvadonim un ikvienam, kas tagad stāv nomodā par mūsu likteni un mūsu nākotni. Un mīlestība lai ir tā, kas Ziemassvētkos mūs visus vieno, padarot par kopēju saimi, kuŗa gaišā priekā raugās pretim Tam, kas katru gadu, Dieva sūtīts, nāk pie mums, mudinot mūs vārdiem: „Esat pilnīgi, kā jūsu Tēvs debesīs ir pilnīgs." Šī pilnība — rakstura cēlums un skaistums — lai ir mūsu mērķis arī, jaunā gadā ieejot. Centīsimies visi pēc tās. Centīsimies degt gaiši, kā sveces, kas liktas egļu zaros, lai gaišs būtu viss mūsu mērķis, lai mēs ar katru soli ietu tuvāki Dievam un mūsu Pestītājam, kas piedzima naktī, kad balsis pie debesīm dziedāja: „Gods lai ir Dievam augstībā, miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts!"

Ziemassvētku dzīras

VILIS KVĀLIS

Vasku svece, tu, kas mirdzi egles zarā,
Atnes prieku man šai svētku novakarā.

Pār namiem sniegi krīt, un spirdz
Tie vieglā elpā zemi.
Kas labs ir bijis, jūti, sirds,
Kad egles zaros sveces mirdz —
Šos zarus rokā ņemi.

Lai skalu gunis spoži lās
Un pavardā kvēl liesmas.
Drīz sanāks ļaudis ķekatās,
Līdz rīta gaismai nenostās
Tie skandēt jautri dziesmas.

Cels alus kannu galdā drošs
Pats saimnieks, dzīras vadot,
No egles zara mirgojošs
Krīt zelta pakavs zemē spožs —
Viņš kādam laimi atdos . . .

Šalks vējiem līdzi dienas trīs
Šais svētku dziņu palos.
Vēl logi mirgos ugunīs,
Kad saule gaismas šautras vīs
Pret rītiem laukos tālos.

Vasku svece, tu, kas mirdzi egles zarā,
Atnes prieku man šai svētku novakarā.

Meža cirtēji

JĀNIS ŽĪGURS

Kad lauski drāž par sirmiem ledus tiltiem,
Nakts aizcērt melnos tumsas vārtus ciet,
Tie vīri, nobiruši sniega miltiem,
Ar cirvjiem blāzmainiem uz meža pusi iet.

To vīru solis smags un gaitā cienīgs lēnums,
Bet neapturēt šādus — drošais iet, kur grib.
Pie kājām ausma noklāj agrās ēnas,
Pār galvām asi darba rīki zib.

Stingst pretim mežs jau mēms no baigām jausmām.
Cik koku kritīs šodien? Nodreb sniegains zars.
Nāk vīri, sejām apņēmībā drausmām,
Nāk viens, nāk divi, trīs, nāk vīru milzīgs bars.

Drīz cirvji šķelsies priežu mizā sūrā,
Un egles simtgadīgas šūposies
Un vaidēdamas grims, kā kuģi nogrimst jūrā,
Bet vīri apkārt troksni cels un smies.

Mežs cirsma taps, kur dūmu stabi sliesies
Pret bālām debesīm, tie saulei seju segs,
Un spietos dzirksteles, bet vīri tikai smiesies,
Un pāri koku galiem sārti degs . . .

Dūks brīvi vējš un dziedās aklā grēkā,
Vējš dūmus, dzirksteles un pelnus jauks.
Viss kvēlos itkā milzu ugunsgrēkā,
Un cirsmai pāri liesmu viļņi trauks.

Ies vīri mājup uzveicēju priekā,
Aiz viņiem kūpēs līdums sēklas kārs.
Svēts darbs būs veikts, neviens lai nenonievā,
Reiz šalks tur druva, augļus briedēs dārzs.

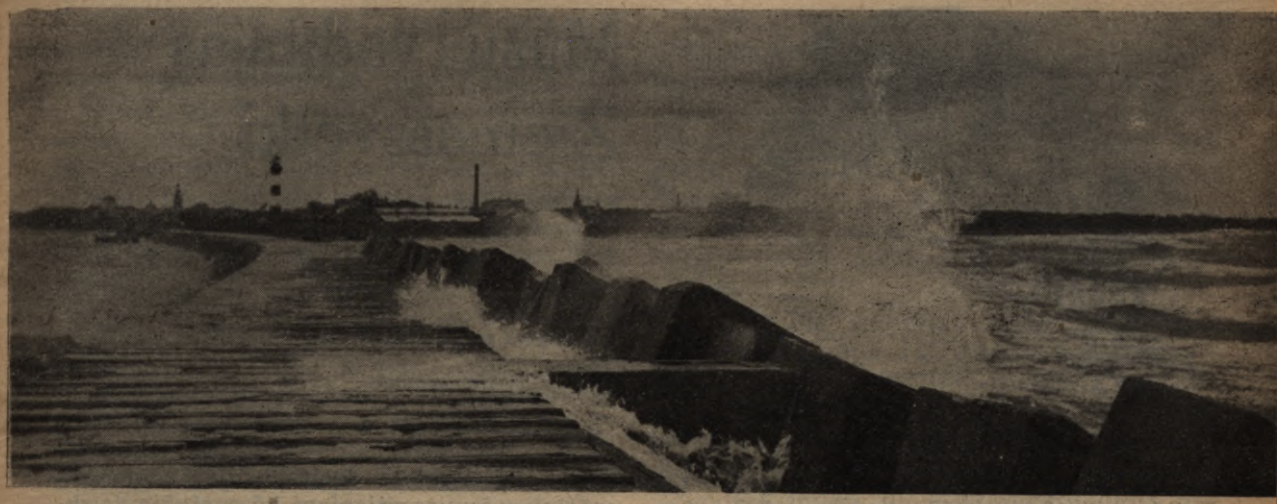

Pie Liepājas moļiem

Liepājas mazpulku novads . . .

Liepājas mazpulku novads ietver visu Liepājas un lielāko daļu no Aizputes apriņķa. Dienvidos Liepājas novads robežojas ar Lietuvu, vakaros ar Baltijas jūru, ziemelos ar Kuldīgas mazpulku novadu un austrumos ar Jelgavas novadu.

Novada rietumu daļa sastādās no mazauglīgiem smilšājiem. Te cilvēkam jāvajaga lielas uzņēmības un sīkstuma, lai no skopās dabas izkaulētu maizes riecienu. Uzticīgi šie jūras krasta ļaudis ir palikuši līdz mūsu dienām ne tikai darbam, bet arī savu senču parašām, apģērbam un dziesmām. Liepājas novadā Ezerē pacelts arī pirmais baltzaļais karogs.

Liepājas mazpulku novadā darbojas 64 mazpulki ar 2047 dalībniekiem. Mazpulku dalībnieki pagājušā vasarā visvairāk audzējuši cukurbietes, sīpolus, kāpostus un saules puķes. Vairāki mazpulki lielu vērību piegriezuši arī lopkopībai.

Liepājas novads ietver to mūsu dzimtās zemes stūrīti, kur jau pirms 4500 gadiem ienākusi čaklā zemes kopēju, drošsirdīgo jūras braucēju un varonīgo kaŗotāju kuršu cilts. Vēsture stāsta par šīs cilts cīņām, par slaveno kauju pie Durbes, kur kurši ar mūsu tautas brāļiem leišiem iznīcināja ordeņa kaŗa pulkus. Liepājas novadā izauklēts mūsu dedzīgais patriots Kronvaldu Atis un citi tautas atmodas laikmeta darbinieki.

Kurzemes līdzenumā

Mūsu vadītājas Ziemassvētki

P. BRAUCĒJS

Mūsu vadītāja brauca kamanās

Šovakar es jums stāstīšu stāstu par mazo Baibiņu un tās vadītāju, ko mazpulkā sauca par „mūsu vadītāju".

Sasēžaties visi tuvāk ap uguni, lai visiem būtu ērti un silti.

Baibiņa bija maza, dūšīga meitene, dzelteniem sprogainiem matiem, kā zelta kvieši un gaiši zilām acīm, kā neaizmirstules. Viņas tēvs bija kalējs, liels vīrs ar stiprām rokām un smaidošu seju. Māte bija mirusi, un Baibiņa tikai atcerējās, ka tā bija ļoti mīļa, un prata skaisti dziedāt. Baibiņa bija ļoti strādīga, viņa palīdzēja, cik varēdama, uzkopt māju un gatavot ēst. Varbūt tādēļ, ka viņai nebija mātes, viņa bija tik nopietna un prātīga „kā liels cilvēks," bet brīžiem viņai ļoti patika trakot un smieties, un raudāt viņa nekad neraudāja. Viņas tēvs prata stāstīt skaistas pasakas, un tie bija laimīgi brīži, kad, sēžot pie degošas krāsns vai arī guļot gultiņā zem siltās segas, varēja klausīties par zvēriem mežā, par labiem un ļauniem gariem un cilvēkiem un par tālajām zemēm. Baibiņai bija viens labs draugs — lielais pelēkais kaķis. Tam Baibiņa atstāstīja tās skaistās pasakas un visu, ko viņas mazā galviņa izdomāja. Kaķis sēdēja uz siltā mūrīša, mala savas dzirnaviņas, nekā neteica un tikai klausījās.

Baibiņai bija četras lelles, viņa ar tām rotaļājās, kad bija viena, vai arī kad tēvs bija mājās. Viņa tās visas ļoti mīlēja, veda tās pastaigāties, lika tām sarunāties savā starpā, ģērba un baroja, viņas visas bija ļoti rātnas, un Baibiņa tās nekad nepēra.

Liels prieks bija Baibiņai, kad viņa drīkstēja sēdēt smēdē un skatīties, kā tēvs kaļ dzelzi, kā sarkanā dzelzs locījās zem tēva spēcīgiem āmuŗa sitieniem, kā sprēgāja dzirkstis un dunēja zeme. Un tēvs viņai likās kā liels milzis, par kuŗu tā dzirdējusi pasakās, bet tikai daudz, daudz labāks un mīļāks par visiem citiem milžiem.

Rudenī tēvs Baibiņu aizveda uz skolu. Skolotāja gan teica, ka viņa vēl esot par mazu, bet viņa jau prata lasīt, rakstīt un skaitīt, un kad tēvs teica, ka viņai vienai mājās esot gaŗš laiks un viņam tik daudz jāstrādā, ka nevar ar Baibiņu būt tik daudz kopā, — skolotāja to pieņēma skolā.

Skolotājai mazā meitene iepatikās no pirmā skatiena, viņa likās tik nopietna un apzinīga, un skolotājai arī bija Baibiņas žēl tādēļ, ka viņai vairs nebija mātes.

Skolā gāja jauki. Pamazām Baibiņa sadraudzējās ar citiem bērniem, un vakaros viņai bija daudz ko stāstīt tēvam, kuŗš priecājās par Baibiņas priekiem un mierināja, kad bija bēdas.

Skolā bija arī mazpulks, un skolotāja aicināja arī Baibiņu tanī iestāties. Mazpulka dalībnieki audzēja kāpostus, meitenes strādāja rokdarbus un kopa puķes, zēni pina grožus un strādāja koka darbus. Mazai meitenei mazpulkā ļoti patika, un viņa, kā visi citi, sauca skolotāju par „mūsu vadītāju".

Pavasarī Baibiņa iestādīja mājas priekšā puķes un dārzā kāpostus. Puķes auga, ziedēja un jauki smaržoja. Ar kāpostiem gan gāja grūtāk, iemetās lieli tauriņu kāpuri un tie bija pastāvīgi jālasa nost un jāiznīcina arī tauriņu dētās oliņas.

Kad „mūsu vadītāja" atnāca apraudzīt lauciņu un visu atrada tik glīti apkoptu, tēvs viņai pastāstīja, ka Baibiņa izravējusi katru nezālīti, kas parādījusies dobēs, rušinājusi un, kad bijis sauss, aplējusi savus stādiņus. Tāpēc tad arī izauga skaisti kāposti, un ražojumu apskatē mazā Baibiņa saņēma par kāpostiem, puķēm un rokdarbism uzslavu un skaistu grāmatu, bet tēvs smaidīja un arī priecājās.

„Mūsu vadītāja" sadraudzējās ar Baibiņu un vaļas brīžos rādīja meitenei dažādus rokdarbus. Viņa arī prata tik jauki dziedāt un stāstīt stāstus, viņa bija tik gudra, ka zināja visu, un mazai meitenei tā diena likās laimīga, kad varēja ciemoties pēc stundām pie skolotājas. Tā pamazām tuvojās ziema. Bija skaists rudens, — saulainas dienas ar klusiem miglainiem rītiem un skaistiem saules rietiem. Pamazām nodzeltēja lapas, pamazām tās nobira, un kad koki bija kaili, sasala strauti un ezeri. Vēl Ziemassvētki nebija klāt, kad sāka snigt. Un sniegs sniga, kamēr zemi klāja bieza sniega sega, un veci ļaudis brīnījās un teica, ka tik daudz sniega uz svētkiem nekad nav redzējuši.

Tā pienāca Ziemassvētku vakars. Atkal sāka snigt. Debesis pārvilkās mākoņiem, un lēnām sāka krist retas, lielas sniega pārslas, tad tās sāka krist arvien biezāk, arvien ātrāk.

„Mūsu vadītāja" brauca kamanās. Vienmērīgi klaudzēja zirga soļu rikši, un vienmērīgi klabēja kamanu ilksis. Viņa atcerējās vecmāmiņas stāstu, ka sniegu debesīs bārstot balti eņģeļi, viņi gribot, lai arī zemes virsū būtu viss balts un tīrs, un patiesi viņi sniegu nebija žēlojuši. Laukus, kokus, jumtus un ūdeņus klāja sniegs, pat ceļa rādītājam bija liela cepure un arī uzraksts bija aizsnidzis. Likās, ka daba grib visu pārklāt ar vieglu biezu segu, lai visi svētvakarā aizmirstu savas bēdas un sāpes, lai visur iestātos miers, lai visi mierīgi atpūstos un dusētu.

„Mūsu vadītāja" brauca kautkur. Ziemassvētku vakarā katrs ir savā ģimenē, bet viņai jau šeit nebija neviena tuvinieka, un, lai nebūtu šovakar jābūt vienai, viņa brauca uz baznīcu.

Baznīcā mirdzēja svecītes kā zvaigznes divās lielās eglēs. Tas nelikās parasts dievkalpojums, bet visi šeit sanākušie jutās kā viena liela ģimene, un kad mācītājs teica: „Miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts," kad visi dziedāja Ziemassvētku dziesmas, kuras jau visi atmin no bērnības, tad arī tie, kuriem sirdīs nav siltuma, kuriem mājās nav eglītes, jutās priecīgi un laimīgi.

Un „mūsu vadītāja" atcerējās Ziemassvētkus, kad viņa vēl dzīvoja mājās. Kā viņa ar brālīšiem gaidīja šo vakaru, kā skaitīja stundas, kamēr pienāca tas brīdis, kad varēja stāvēt mirdzošās eglītes priekšā un priecāties par dāvānām.

Sevišķi spilgti viņai atmiņā palikuši tie svētki, kad viņa saņēma brīnišķo lielo lelli un skaistu grāmatu. To lelli viņa vēl tagad glabāja un to grāmatu vēl tagad atcerējās no galvas. Tie jau arī bija viņu pēdējie kopīgie Ziemassvētki.

Nomira māte un no tā laika par svētkiem tā vairs nevarēja priecāties. Uznāca karš, viņai bija jāpalīdz gādāt par saviem brālīšiem. Viņa ļoti mīlēja mūziku, viņa gribēja iet uz konservātoriju, bet bija jāiet par skolotāju, pelnīt naudu, lai varētu izskolot savus brāļus. Vecākais tagad palīdzēja tēvam saimniekot, otrs bija mežzinis. Viņi bija ļoti pateicīgi savai māsai par viņas

Baibiņa un tās kaķis

„Še tev mana lelle"

gādību, bet viņi bija tālu, bija arī precējušies un tagad, droši vien, svin svētkus savās ģimenēs.

Dievkalpojums beidzās un visi devās uz mājām. Bija piestājis snigt, spīdēja mēness un mirdzēja zvaigznes. Kā pasakā mežā izskatījās piesnigušās, sniegā salīkušās egles, un sniegs vizuļoja kā zilie dārgakmeņi. Mežā bija tāds klusums, ka dzirdētu, ja kāds zariņš pakustētos.

„Mūsu vadītāja" brauca, un viņas domu kamoliņš risinājās tālāk. Nemanot bija pagājuši šie gadi. Kā jauna skolotāja viņa šeit ienāca. Viņa iemīļoja savus bērnus, bet pēc dažiem gadiem tie aizgāja uz citu skolu vai aizgāja atpakaļ uz savām mājām un kļuva viņai sveši. Cilvēka sirds jau nav iebraucamā vieta, tā nevar paciest īsu draudzību, tā ilgojas pēc ilgstošas draudzības, un viņa zināja, ka mazpulkā atradusi sev draugus, kas viņu neaizmirsīs — un tomēr šovakar viņa ir viena, tik ļoti viena.

Agrāk viņai bija kāds draugs, no tā viņa mācījās izprast skaistumu, dzīvot nevis sevis, bet citu dēļ. Bet viņš strādāja un mācījās, pārpūlējās un nomira; no viņa palicis tikai skapis ar grāmatām, kuras vaļas brīžos varēja šķirstīt un pārlasīt un tā smelties jaunus spēkus.

Viņai bija palicis tikai vēl viens prieks, tā bija mūzika. Viņa mīlēja latviešu dziesmas, mūsu Dārziņu. Viņai patika arī Šopens ar apvaldīto lielo skaistumu un dziļām jūtām, arī Bethovena izmisums un rūpes un brīnišķais Grīgs.

Skolotājai vajadzēja klavieru. Viņa krāja latu pie lata; viņai tās bija vajadzīgas skolas darbā un lai pašai būtu vismaz viens īsts prieks — bet no tā nekas neiznāca. Te jau tuvojas tā vieta, kurai garam braucot arvien vēl pārņem drausmas — nodegušās smēdes skurstenis. Tā bija tāda pat mēness nakts, kad viņu pamodināja ļaužu kliedzieni, un viņa ieraudzīja lielu blāzmu. Dega smēde un lielas liesmas šāvās augšā. Vējš nesa lielas dzirkstis uz skolas jumtu, tā ka vairākiem vīriem ar spaiņiem bija jāstāv uz jumta un tas jāsarga. Smēde nodega līdz pamatam. Skolā ienesa mazo Baibiņu, bez samaņas, ar saplosītu sejiņu un lauztu rociņu, lai pa tālruni izsauktu ārstu. Kalēju neviens degošā smēdē neatrada.

Baibiņu ievietoja slimnīcā, un bija jāizdara smaga operācija, lai tā nepaliktu par kropli visu mūžu.

Mazai meitenei nebija neviena piederīgā, kas par viņu gādātu, un tā „mūsu vadītāja" samaksāja par Baibiņas ārstēšanu ar savu iekrāto naudu. Jo kas gan bija klavieres pret cilvēka dzīvību un laimi.— Tālumā jau varēja saskatīt tumšo skolas nama sētu.

Bet kas tas? Piebraucot tuvāk, viņa ieraudzīja gaismu savā logā un skolas sētā piesietu zirgu. Skolotāja iegāja istabā. No sola piecēlās un viņai pretim nāca mazs un tievs stāviņš — tā jau bija Baibiņa.

„Mūsu vadītāja" Baibiņu vēl tik drīz negaidīja, jo ārsts nezināja, ka viņa tik ātri izveseļosies. Bet mazā dūšīgā meitene palika ātri vesela: „Un tā es atbraucu šurp," viņa teica.

„Atģērbies, un uzvārīsim tūliņ tēju, lai tu sasildītos", teica „mūsu vadītāja." Un te nu viņas abas sēdēja un dzēra tēju. Mazā vēl bija bāla un novārgusi, un liels plāksteris klāja vienu sejas pusi.

Viņas sēdēja un nekā nerunāja. Jau daudzas reizes Baibiņa bija tā sēdējusi, un katru reizi viņai kļuva žēl, kad no vadītājas bija jā-

aiziet uz mājām. Šoreiz viņai nekur nebija jāiet. Viņa, bija gluži viena un tai viss likās tik ļoti tukšs.

„Šodien Ziemassvētku vakars," teica „mūsu vadītāja." „Mums arī jādedzina eglīte." Šķūnī vēl bija palikušas dažas mazas eglītes no tām, kuŗas mazpulka dalībnieki sūtīja kā dāvanu pilsētas mazpulkiem. „Mūsu vadītāja" paņēma vienu mazu eglīti, ienesa to istabā un uzlika uz galda. „Saliec nu svecītes no galda atvilktnes," viņa teica Baibiņai, un tad viņas abas aizdedzināja svecītes un raudzījās, kā lēnām liesmiņas kustas. Abām viņām nāca prātā agrākie Ziemassvētki mājās, un viņas abas juta, ka liktenis tās saistījis kopā.

„Mūsu vadītāja" piegāja pie skapja un no tā izņēma savu iemīļoto lelli. „Tā tev būs uz Ziemassvētkiem, diezgan ilgi tā ir stāvējusi skapī, glabā nu labi," viņa teica. Mazā Baibiņa zināja, ka tā ir vadītājas mīļā lelle un paņēma; bet, turot to, rokā, no zilām actiņām sāka birt lielas asaras, viņa piespiedās pie „mūsu vadītājas," un raudāja, kā tikai var raudāt mazs izmisis bērns.

„Mūsu vadītāja" noglāstīja zeltītās sprogas un teica: „Izraudies, Baibiņ, tad kļūs vieglāk." „Tavs tēvs tagad ir pie tavas mātes, un viņam ir labi, viņam vairs nav nekādu ciešanu. Kamēr tu biji slimnīcā, ļaudis no visas apkārtnes nāca un žēloja viņu. Es nedomāju, ka viņu visi tik labi ieredzēja—tavs tēvs gan bija ļoti labs. Nāca ļaudis, kuŗi bija nokļuvuši grūtībās, kuŗiem viņš bija aizdevis naudu, vai arī ļaudis, kuŗiem viņš bija devis labus padomus. Katram viņam bija kāds labs vārds sakāms, katram kāds smaids. Kad tu izaugsi liela, tad tev jāturpina tava tēva dzīve — jādzīvo citiem. Bet tagad tu paliksi pie manis, es esmu viena, mēs dzīvosim kopā, un kad tu te beigsi skolu, tevi sūtīšu tālāk skolā; tu varēsi lasīt visas mūsu grāmatas, un tu redzēsi, cik mums ies labi."

Ilgi vēl Baibiņa raudāja. Bet pamazām šņukstieni kļuva lēnāki un lēnāki. „Mūsu vadītāja" uztaisīja gultu un tur noguldīja mazo meiteni, kuŗa sev cieši bija piespiedusi lelli un aizmigusi.

„Mūsu vadītāja" vēl pasēdēja kādu laiku, tad piegāja pie gultas un noraudzījās mazā saraudātā sejiņā. Te uz viņu paskatījās divas zilas actiņas, divas mazas rociņas apvijās viņai ap kaklu un maza balstiņa ierunājās: „Es tevi nekad, nekad neatstāšu; kad es būšu liela, tev būs jādzīvo pie manis, jo tu jau man esi tikpat kā māte." Un mazās lūpiņas to skūpstīja. „Mūsu vadītājai" likās, ka šīs rociņas ir pavisam, pavisam mazas, un mutīte arī pavisam maza. Nu viņa vairs nebija viena. Ziemassvētki viņai bija uzdāvinājuši lielāko dāvanu pasaulē. Tagad viņai bija sava mazā meitenīte.

Mazpulki nometnē

Auris, 824. mazp. dal.

Pār ārēm nu vasara mājo —
Jau laukos pļauts āboliņš tvīkst,
Un druvas, jau briedušas, sēro
Par sauli, kas projām steigs drīz.

Skan dziesmas skaļas un līgo
Zem karogiem latviskiem,
Tie vēstī, ka saime še dzīvo,
Kas darbu un tēviju mīl!

Un darbi kad rimuši, veikti,
Kad saule aiz kokgaliem slīd,
Tad priecīgi notrīc tiem sirdis;
Jo dzimt'āres daiļākas mirdz!

Kad krēsla pār laukiem jau klāta
Mirdz ugunskurs, apkārt tam sēd,
Un dziesmas par tēviju raisa —
Mazpulki, latviešu cilts!

Tiem visiem, kā viena pukst krūtīs
Sirds, senlaikus pieminot,
Tie solās būt vienota saime
Un lieli augt Latvijai!

Mātes sirds

Amerikāņu rakstnieces W. DŽEKSONES pastāsts

Lasīšanai ieteicis mazpulku Virsvadonis Dr. KĀRLIS ULMANIS

Merija Gariks sasēja kakla saiti un aizpogāja zīda blūzes aproces. Viņa uzlika cepuri un, piestiprinādama blūzei degunkniebja spraudi, paskatījās spogulī. Viņa bez aizspriedumiem vēroja attēlu — mierīgo, brūno seju un gludi sasukātos matus, kas vietām jau metās sirmi. Viņa redzēja, ka atstāj kārtīgu iespaidu un apmierinājās ar to. Merija paņēma no gultas linu tērpa jaku, rokas somu un cimdus no kumodes, pārlaida ātru skatu uzkoptai guļamistabai un izgāja priekšnamā.

Tumšā grīda spīdēja kā rāma ūdens virsma ēnā. No priekštelpas, pa atvērtām bērnu istabas durvīm, pavīda krokaini aizkari, kas plandījās plašos logos, un daļa spīdošās grīdas, bet pāri visam bija jaužams lēns vasaras karstums. Vēl dažas dienas, un visi viņas, Merijas, bērni būs mājās. Donnijs un Džosija no augstskolas, bet dvīņu brāļi Latams un Skotijs no vidusskolas. Vēl dažas dienas, un viņi mājās ienesīs dzīvību, atskanēs kāju klaudzieni uz kāpnēm, durvju vēršanas troksnis un jaunu balsu klaigas. Tālrunis zvanīs cauru dienu, un jauniešu automobiļi, uz kuŗu durvtiņu roktuŗiem karāsies peldkostīmi, būs novietoti zem lielajiem kokiem. Zēni— Donnijs un dvīņi — strādās lauku darbus, kuŗu jo daudz uzkrājies plašās druvās. Patlaban nogatavojas kvieši, lucernu jau varēja pļaut, kukurūza pastāvīgi jārušina, pilnas rokas darba būtu visiem līdz vēlai vakara stundai, un Džosija virtuvē palīdzētu mātei un Bena kundzei pie ievārījumiem. Un tomēr vienmēr atliks laika arī rotaļām — māte par to arvien gādāja — peldēšanai, dejošanai un draugu sabiedrībai.

Un šogad, Merija nosprieda, nokāpdama pa kāpnēm un vērsdamās plašās, tukšās telpās, Donnijs pārnāks mājās, lai paliktu. Kā arī ietu augstskolā, viņam ir jānāk mājās. Viņai viņš ir vajadzīgs, un viņam bija vajadzīgs lauku darbs un saimniekošana. Kopš 3 gadiem Merija bija uzticīgi pildījusi mirušā vīra pēdējo vēlēšanos, lai Donnijs nobeigtu augstskolu. Viņai bija sajūta, ka pārāk ilgi gaidījusi, un jāļauj runāt dabīgam saprātam. Jāzeps bija miris. Viņa uzraudzīja bērnus, kā arī vadīja 200 hektāru lielo saimniecību. Pēc vīra nāves Merija bija mēģinājusi piepildīt viņa idejas, piepildīt viņa sapņus par saimniecību un bērniem. Bet laiki un cilvēki mainās, un Merija nejutās laimīga. Donnija dēļ viņu nomāca rūpes un ļaunas nojautas, kas brīžiem pārgāja īstās bailēs.

„Patīkami pavadīt laiku!" Bena kundze novēlēja Merijai, vicinādama priekšautu, mirklī, kad Merija izgāja pagalmā, kur viņas automobilis ar ieliktām ceļa somām bija novietots zem lielajiem kokiem. Merija smaidīdama pamāja ar roku. Vecais Bens un Bena kundze strādāja jau saimniecībā, kad Merija ieradās tieši pēc augstskolas beigšanas un kāzām. Bena kundze bija vēl spēcīga un strādīga, kas nenogurdama veica visus mājas darbus un vārīja saimei ēdienu, bet viņas reimatisma mocītais vīrs, kas agrāk bija ieņēmis pārvaldnieka vietu, tagad apkopa staļļus un rūpējās par kumeļiem un viņu ciltstēvu — Karali Manitu.

Merija, kā vienmēr, ne labprāt atstāja māju, viņa novērsās no sava automobiļa un gāja atpakaļ kūts pagalmā, lai tam pārlaistu pēdējo skatu. Drusku agrāk, pirms viņa bija iegājusi saģērbties braucienam uz ūniversitātes gala pārbaudījumiem, kūts priekšā bija norisis mazs drāmatisks atgadījums. Merija atrada Benu, kas rīkojās vecā stallī pie plaši atvērtām durvīm, pa kuŗām ieplūda saules stari. Jaunākais kumeļš gulēja uz svaigiem salmiem un ar dzīvām, pētošām acīm vēroja Benu. Bens tūdaļ uzrunāja Meriju.

„Esmu savā dzīvē redzējis daudz stulbu ķēvju," teica Bens, „bet pirmo reizi redzu ķēvi, kas tik muļķīgi pieķērusies savam kumeļam, kā šī Made."

„Tas jau viņas pirmais kumeļš," teica Merija. „Tāpēc jau viņa ir tik aušīga."

„Nē," Bens teica pārliecinoši, „tā jau nu gan nav. Ķēves ir kā sievas, jo vecākas tās kļūst, jo aušīgākas tās top. Ņem-

sim, piemēram, šo veco skuķi Kati — viņa ir daudz dullāka ar šo jauno resgali — Sirmīti nekā ar kādu no iepriekšējiem kumeļiem. Bet Made pārspēj viņas visas."

Made un Kate bija tikai ķēvju saīsināti nosaukumi, jo ciltsgrāmatas vārdi bija par sarežģītiem, lai tos lietotu saime un ļaudis. Neviens nevarēja prasīt, lai vecais darba rūķis Bens sauktu 5 gadus veco Peršeronu sugas ķēvi vārdā Tālu-no-Šejienes Manitu Hazeltone, vai 15 gadus veco Kati par Langsfordas Manitu-Katrinu. Piecu bērīšu ziņkārīgās galvas raudzījās pāri žogam, blakus kūtij. Viņu mātes, Bessija un Pollija, Mogi un Belle, strādāja tīrumā, rušinot kukurūzu un velkot pļaujammašīnu. Visas dižciltīgās prata strādāt. Kate un Made bija aizsūtītas uz pilsētu ar smagiem ratiem. Bet Made, lēnā, pieglaudīgā, paklausīgā Made bija braucējam trīs reizes izrāvusies un trīs reizes atgriezusies vecajā kūtī pie sava kumeļa, pirms to varēja ar lielu piespiešanos iejūgt un braukt. Viņai nebija jābrauc tālu, ne arī uz ilgāku laiku, nedz ar smagu kravu. Lieta bija tā, ka viņa pavisam negribēja braukt. Viņa neko negribēja darīt, kā tikai sekot un pieglausties savam kumeļam, vai arī klaiņot pa ganībām ar savu jaunpiedzimušo kā ēnu sev blakus. Ļaudis bija jau paguvuši nokristīt kumeļu par Bērīti; ja ar šo vārdu jāsaprot mazs radījums, tad vārds nebija piemērots vislielākam kumeļam, kāds jebkad bija piedzimis šinī Peršeronu audzētavā. Šis kumeļš bija pelnījis godalgu. Viņš ar māti varēja spēlēdamies iegūt pirmo vietu katrā skatē vilcēju sugas ķēvēm un kumeļiem. Skaistā, gaŗā, tumšā galva ar viegli iezīmēto lilijas balto plankumu virs acīm, pelēki atēnotie sāni, labu Peršeronu raksturīgās pazīmes, ar stingrām krūtīm un slaidām kājām, ar skaisti veidotiem kauliem, — viss tas neapšaubāmi padarīja Bērīti par labāko kumeļu visā apvidū. Bet Made bija aušīga un ietiepīga, prātoja Bens. Merija glaudīja Bērītes izspurušo tumšo galvu un neļaunojās daudz uz ķēvi.

Merija attapās un paraudzījās rokas pulkstenī. Viņa viegli nopūtās. Lielā, jaunā kūts pacēlās kā kalns aiz aploka. Tālāk stāvēja siļu rindas, govju kūts, aitu kūts un mirdzošais kviešu lauks. Merijai iesāpējās sirds.

„Man jāiet," viņa teica, domās nogrimusi. „Vajadzētu arī Bērīti palaist laukā. Lai paskrienas saulē."

„Es viņu izlaidīšu ar Madi, kad rati būs atpakaļ," teica Bens. „Viņš ir drusku piepūties. Liekas, ka nav tik spirgts kā parasti."

Merija pagriezās vienā mirklī, arvienu baidīdamās dabūt dzirdēt ko nepatīkamu par lopiem. „Kas noticis? Vai ir kas ļauns ar viņu?" viņa ātri vaicāja.

„Neuztraucaties," Bens rājās, kā nomierinādams. „Viņam kājas par gaŗām. Nevar tik ātri piecelties kā vajaga. Varbūt, ka Made drusku piespiedusi."

„Made jau ir rāmākais radījums sētā," teica Merija. „Viņa jau mušai neko nenodarītu. Nu, nāc šurp, Bērīte! Piecelies!" Merija atģidās, ka jau kopš viņas pirmās ienākšanas kūtī kumeļš visu laiku gulējis salmos. Merija uzlika lietpratēja roku kumeļam uz kakla, mīļi paskubināja, un Bērītis lēnām un ar grūtībām piecēlās kājās, izdvesdams runai līdzīgas īsas pretestības skaņas, ko pat arī zirgu auklētājs neprot aprakstīt. Stāvot, lielās gaŗās kājas iedvesa bailes. Nepietiekoši attīstītais ķermenis atgādināja īsu muciņu, un jaunais radījums sastāvēja tikai no kājām un galvas. Merija apskatīja kumeļu.

„Šķiet, ka ir vesels", Merija teica, „bet uzraugiet viņu un laidiet ārā. Būs prātīgāk ar Madi nestrādāt, kamēr es atgriezīšos. Trešdienas vakarā būšu mājās."

„Vai Donnijs beidz augstskolu?"

„Vēl nezinu," sacīja Merija, „bet tomēr gribu aizbraukt. Donnijam bijušas mazas nepatikšanas ar kādu profesoru. Kad nonākšu tur, būs jānokārto."

Merija ātriem soļiem pārgāja pāri pagalmam un, atpakaļ neskatīdamās, iekāpa automobilī. Viņa juta, ka viņas seja kaist. Bens zināja — Merija nevarēja ļaunoties par vaicājumu. Tas bija itin dabīgs. Bet visi ļaudis zināja, ka Donnijs, varbūt, tomēr nedabūs diplomu pēc piecu gadu studēšanas. Nu, bet ko lai dara, viņa prātoja aizbildinādamās. Donnijs taču nebija radīts studentam, un tas ir viss. Pasaulē ir daudz labu un derīgu cilvēku, kam nerūp grāmatas. Ja Donnija augstskolas beigšana nenozīmētu tēvam Jāzepam tik daudz, viņa to nekad šo gadu nebūtu sūtījusi atpakaļ. Bet pirmā gadā, kad Donnijs bija izkritis vienā priekšmetā un otrā dabū-

Ja Jūs tai mēitenei darīsit pāri, tad es Jums ielauzīšu sprandu

kā nobeigt reiz sākto darbu." Un Merijai bija jāpaklausa.

Visiem citiem bērniem skolā sekmējās labi. Džosija, kas bija trīs gadi jaunāka par Donniju, taisījās beigt nākošo gadu. Viņa dabūja labas atzīmes. Un dviņu brāļi, kas sacentās viens ar otru, bija arvienu cītīgo goda sarakstā. Jaunākie bērni bija labi bērni. Viņi nesagādāja viņai nepatikšanas. Un tomēr neviens no tiem nebija tāds kā Donnijs. Merija tur nekā nevarēja darīt. Donnijs bija viņas vājā puse. Varbūt, ka viņa bija to izlutinājusi, lai gan viņa bija citādās domās. Viņa bija bijusi stingra pret viņu. Viņa nekad nebija iejaukusies starp Donniju un tēvu. Viņa bija likusi tam strādāt visus sētas un kūts darbus, barot lopus, sukāt zirgus un slaukt govis, arī strādāt tīrumā, kā tas visiem lauku zēniem pienākas. Bet arvienu viņu pavadīja tā kvēlā baiļu sajūta, šīs dīvainais, smeldzošais maigums sirdī. Pret visu ko pasaulē viņa izturējās kā prātīga sieviete, izņemot šo zēnu. Un tagad, pēc pieciem gadiem un īpašas sagatavošanas vasarā, viņš tomēr netaisījās beigt. Viņa juta savā sirdī, ka, braucot jau otro reizi uz gala pārbaudījumiem, viņa neredzēs Donniju kandidātu sarakstos. Kopš desmit dienām Merija nebija saņēmusi nevienu rindiņu no sava vecākā dēla. Ja viņam būtu labi gājis, viņš būtu viņai atrakstījis, vai — kas vēl ticamāki — atsūtījis telegrammu.

Merijai vajadzēja apturēt mašīnu pie vārtiem, jo divjūgs atgriezās. Made rikšoja. Made nebija tādā omā, lai apstātos un uzgaidītu automobili vai ko citu. Spēcīgā ķēve nepacietībā raustīja iejūgu blakus savai pavadonei un, izgājusi cauri vārtiem, iesāka jo skaļi zviegt. Kumeļš atbildēja no kūts, un rati aizripoja, šūpodamies un palekdamies, pa gatvi. Merija iesmējās, braucot cauri vārtiem, un iegriezās šosejā dienvidu virzienā. Taisni tādā pat gara stāvoklī ir viņa pati, viņa nodomāja. Ar smeldzošu un baiļu pilnu sirdi, uztraukta un norūpējusies, itkā kas būtu atgadījies ar viņas bērnu, kopš viņa pēdējo reizi to bija redzējusi. Lai pats Dievs sarga jūtīgo ķēvīti, viņa klusi nodomāja.

Sešas stundas vēlāk Merija piebrauca automobilī sava bijušā un Džosijas tagadējā konventa-kopmītnes priekšā. Džosija jau viņu gaidīja, skriešus nāca zemē

jis pēceksamenus, Jāzeps bija teicis, ka Donnijam ir jāiet atpakaļ un jāturpina, kamēr nobeidz.

Tai laikā Merija bija iebildusi, ka pasaulē ir vēl daudz citas svarīgākas lietas, nekā augstskolas diplomi, bet Jāzeps bija teicis: „Ja gan, bet nekas nav tik svarīgi,

pa kāpnēm, un, priekā iekliegdamās, metās mātes izplestajās rokās. Džosija skūpstīja Merijas brūno vaigu, jo cieši viņu apkampa, un pēc tam izvilka nolietotās ceļa somas no Merijas automobiļa. Merija paskatījās kā vienmēr, ar mazliet izsmejošu skatu uz konventa sarkano ķieģeļu ēku ar kollonām; atcerējās veco dzelteno stāvbūvi augstskolas laukuma otrā pusē, kurā dzīvoja „Beta" konventa studentes Merijas studiju laikā; to pašu veco ēku, kas pastāvīgi plaisāja, sētas puses kāpnes, priekšnama margas, bet kur viņa bija bijusi tik laimīga meitene. Merija neticēja, ka šai lepnajā celtnē meitenes varētu būt tik pat laimīgas. Džosijai bija citādi uzskati. Viņām par šo jautājumu bija mūžīgs strīdus.

„Pusdienas ir jau gandrīz gatavas, māt. Trūkst tikai vēl tevis," Džosija čaloja, viņām mājā ieejot. Merija sasveicinājās ar meitenēm. Viņa daudzas pazina. Beidzot viņas nonāca Džosijas darba un dzīvojamās telpās, kur Merija ātri pārģērbās. Tāpat kā visas citas ēkas augstskolas laukumā, nams bija pārpildīts viesiem, kas bija sabraukuši uz augstskolas izlaiduma aktu. Bet meitenes piemērojās apstākļiem ar sevišķi labu omu.

„Bet kad es dabūšu redzēt Donniju?" Merija pārtrauca Džosijas čalošanu.

„Nezinu īsti. Es viņam pateicu, ka tu pusdienosi šodien ar mani. Un pēc tam tev būs jāiet uz augstskolu beigušo sanāksmi. Gan jau viņš atskries."

„Kad tu viņu redzēji pēdējo reizi?" Merija vaicāja, un vecās bailes pamodās viņā.

„Grūti pateikt — pirms vienas vai divām dienām. Pasteidzies, māt, jau atskan zvans."

Merija savaldījās. Džosija viņai tagad neko neteiks. Džosija izvairījās no sarunām par Donniju. Tā jau pati par sevi bija slikta zīme. Bet Merija ļāvās sevi aizraut līdz. Lielajā ēdamzālē viņa sastapa vecas draudzenes; viņas kursa biedrene Madelēne Vinters sēdēja viņai blakus. Merija bija priecīga, ka viņu sastapusi. Madelēne stāstīja Merijai, ka viņas dēls iegūst diplomu un piebilda, — jo viņa nespēja atturēties, — „ar uzslavu, Merij. Esmu ļoti lepna. Viņš ir jau arī darbu dabūjis."

„Arī Donnijam ir darbs," Merija teica smiedamās. „Darbs, kas uz viņu jau sen gaida — viņa tēva darbs fermā."

„Ja," sacīja Madelēne, „cik jauki, ka tev ir Donnijam saimniecība."

Merija ar pūlēm klausījās galda sarunās. Ar katru minūti viņas sirds kļuva nemierīgāka. Kas tad šoreiz bija noticis? Donnijam neveicās. Pirmā studiju gadā viņš bija aizgājis uz zirgu sacīkstēm rikšotāju parkā, kur viņam kāds bija piedāvājis degvīnu. Donnijs nekad nedzēra, viņš nebija radis dzert, bet, protams, ka viņš negribēja atzīties. Tikko viņš bija paņēmis pudeli rokā, tā ienāca akcīzes ierēdnis un viņu aizturēja. Pēc dažiem mēnešiem alkohola aizliegums tika atcelts. Ja viņš toreiz nebūtu ticis notverts, nebūtu bijis nekādu nepatikšanu. Katrs zināja, ka augstskolā diezgan daudz tiek iedzerts. Bet Donnija arests sagādāja bez gala nepatikšanu. Un Donnijs to nekādi nevarēja saprast. Tad otrā studiju gadā — bet ko gan līdz sevi mocīt ar visām šīm lietām? Viņai bija jāsagatavojas nepatikšanām, kas Donnijam bija radušās tagad.

Pēc pusdienām bija bezgala daudz pārrunu. Beidzot Merija notvēra izvairīgo Džosiju un skaidri uzprasīja: „Saki, vai Donnijs nedabū diplomu?"

„Ak, māmiņ," un Džosijas acis pēkšņi pieskrēja asarām. „Neņem to tik nopietni. Tas jau neko daudz nenozīmē. Viņš nedabū diplomu. Viņš atkal izkrita cauri. Bet ko tu norūpējies? Un tad vēl nāca klāt atgadījums ar to skuķi, kas aizgāja pie viņa un sagādāja viņam nepatikšanas kopmītnē — bet gan jau būs labi."

„Kur viņš ir?" Merija vaicāja.

„Nezinu, māt."

„Tu nezini?"

„Nē, māt. Viņš mani nozvērināja, ka nesacelšu traci. Viņš uzsvēra, ka ir pieaudzis. Es kavējos tev paziņot, domādama, ka ja viņš nav aizbraucis mājās, tad jau viņš varbūt parādīsies, kad tu būsi klāt."

„Nē," Merija teica, apslēpdama savas jūtas, „viņa nav mājās. Es izbraucu šorīt. Cik ilgs laiks pagājis, kopš viņš ir prom?"

„Es ar viņu tikos trešdien," Džosija teica kavēdamās. „Viņam taisni bija bijis strīdus ar psiholoģijas profesoru. Viņš zināja, ka nevarēs pārbaudījumu nolikt. Viņš bija ļoti uztraucies un sašutis, teica daudz dīvainu lietu, ka gribot mūs atstāt un kļūt patstāvīgs. Un pēc tam es viņu vairs ne-

esmu redzējusi. Es piezvanīju svētdien uz viņa konventu un kāds students pateica, ka Donnijs aizgājis uz rikšotāju parku. Toreiz es biju pārliecināta, ka viņš nāks atpakaļ. Viņa biedri, lūk, bija ar mieru aizmirst lietu ar profesoru, bet tad ieradās tas skuķis, un viņa dēļ Donnijs saplēsās ar Ellisu, konventa pārvaldnieku. Ļauj tik viņam pašam ar sevi tikt galā, māt!"

„Ko viņš īsti dara rikšotāju parkā?" vaicāja Merija. „Vai viņš slēdz derības uz zirgiem? Un kas tas par skuķi?"

„Viņš jau var derībās piedalīties, bet es, māt, tomēr tam neticu. Un par to skuķi es neko daudz arī nezinu. Tu taču zini, kādi tie vīrieši ir. Viņi vienkārši sakož zobus, kad viņiem ko jautā. Bet Andijs domā, ka Donnijs aizvedis to skuķi pie vecmāmiņas."

Merija bija paredzējusi, ka kaut kas līdzīgs viņu sagaida. Dēls bija aizgājis, neatstājis mātei nekādu vēsti. Tā tad viņš izvairījās no atbildības, negribēja uzņemties sekas, kādas tās arī būtu. Viņa bija pārliecināta, ka viņš ir pilnīgi vesels, bet tanī paša laikā viņai iešāvās prātā traka doma, ka viņš aizgājis pavisam — vienkārši pazudis, kā cilvēki dažreiz mēdz pazust.

„Džosij, cik nopietnas tad viņam bija nepatikšanas šoreiz?"

„Vienkārša saplēšanās, māt. Tu taču zini, kāds ir Donnijs, kad viņš iedomājas, ka kāda lieta ir netaisna. Bija tikai maza saplēšanās. Bet Donnijs nevarēja no tā izvairīties. Es domāju, ka viņam bija taisnība."

„Ja," teica Merija, „mēs allaž domājam, ka Donnijam ir taisnība."

„Tiešām, māt," sacīja Džosija, „man liekas, ka viņam ir taisnība. Donnijs domā patstāvīgi. Viņš ievāra biezeni, bet es tomēr esmu pārliecināta, ka viņam ir taisnība. Tas ir, es arvienu varu saprast viņa rīcību."

„Vai tu domā, ka tam gadījumam ir kāds sakars ar viņa caurkrišanu šogad?"

„Varbūt, māt. Jo redzi, viņš iesita kādam profesoram."

„Vai viņam lika izstāties?"

„Ja. Vai tad tu nesaņēmi dekāna vēstuli?"

„Es nē. Varbūt Donnijs aizturējis pastu."

„Ak, māt, neraugies uz visu tik drūmi. Protams, ka viņš to nav darījis. Bet ja vēlies, tu vari izrunāties ar dekānu."

„Kāds tur labums?" vaicāja Merija. Tā tad Donnijam bija likts augstskolu atstāt tieši pirms diploma izsniegšanas! Tā tad Donnijs nebija kandidātu sarakstos un viņš ar nebija braucis mājās. Donnijs bija iesitis savam profesoram. Aizvedis kādu noslēpumainu skuķi pie vecmāmiņas un pazudis — aizgājis uz rikšotāju parku, vai vismaz tā izsacījies. Māti pārņēma smagas sirdssāpes un bažas.

Nākošā rītā Merija pamodās ļoti agri. Džosija sakustējās.

„Es aizbraucu, Džosij," Merija teica. „Ja kādam būs pa ceļam, tas izsēdinās tevi pie mājām, vai vari atbraukt arī ar autobusu. Negribu vairāk redzēt izlaiduma aktus, izņemot, protams, tavējo, mīlulīt."

„Kurp taisies braukt, māmiņ?" teica Džosija, kas piecēlās sēdus gultā, atgādinādama mazu meiteni. Džosijas balss bija apvaldīta un klusa. Uzmodināt konventā kādu pirms plkst. 6.30 bija noziegums.

„Nezinu," teica Merija, sasaiņojot ceļa somu un stingri uzliekot cepuri. „Varbūt uz rikšotāju parku."

„Māt, Donnijs tagad, varbūt, jau ir mājās."

„Es piezvanīšu uz mājām. Un pēc dažām dienām es gaidīšu tevi."

„Māmiņ —"

„Ar Dievu, mīlulīt, novēlu sekmes un vislabāko. Neraizējies par neko."

„Nē, nē, protams, nē, māt," Džosija teica māksloti, „es neraizēšos par Donniju, kas aizgājis prom un kam tu dzenies pakaļ. Kapēc tu negribi ļaut viņam pašam tikt galā? Jeb, pag', es braukšu tev līdz."

„Nē, tu paliksi šeit," sacīja Merija, „jo man tevis nevajaga." Viņa stingri atgrūda Džosiju atpakaļ gultā, noskūpstīja un aizsteidzās.

Viņa pabrokastoja un piezvanīja no kāda maza restorāna pilsētas nomalē. Pie tālruņa bija Bena kundze.

„Vai Donnijs ir tur?" Merija vaicāja, lai gan viņai bija nepatīkams šis vaicājums.

„Donnijs? Nē. Donnija nav šeit."

Savāda nepatīkama sajūta nomāca sarunu, un Merija prasīja mudīgi: „Kur

viņš ir? Tas ir, es domāju, vai viss ir kārtībā?"

„Jūs domājiet šeit. Protams, viss ir labākā kārtībā."

Nejuzdamās pilnīgi apmierināta, Mērija brauca tālāk dienvidu virzienā. Viņa piekēra sevi kavējamies domās pie Mades, lielā, jaukā, rāmā, jaunā radījuma, skaistās ķēves, visskaistākās būtnes Manitu saimniecībā, Merija pārspīlēti domāja — visskaistākā radījuma visā pasaulē.

Merija domās jo projām kavējās saimniecībā un acīm vēroja ceļu.

No liela tilta viņa ieraudzīja tālumā, ūdens malā kādu klaidoņu vai krūmu brāļu nometni, un bailes viņu sagrāba, iedomājoties, ka Donnijs varētu būt kautkādā līdzīgā vietā. Bet viņa atmeta šo domu, nikna pati uz sevis. Bet kas tad īsti bija ar zēnu? Viņam bija tik labas īpašības. Viņam vienmēr bija sevišķi attīstīta taisnības sajūta. Citi bērni viņu vienmēr mīlējuši. Nebija cilvēka, kas labāki prastu apieties ar zirgiem. Lēns un drusku miegains skolā, neveiksmīgs sabiedriskās lietās, viņš arvien bijis veikls un labs pie visiem darbiem druvās un pļavās, brīnišķīgs attiecībās ar lopiem. Viņš mīlēja lielos Peršeronus, un zirgi mīlēja viņu. Made bija īsteni Donnija paša īpašums, viņa atcerējās. Tēvs bija iedevis Donnijam šo ķēvi vēl kā kumeļu. Un tagad Mades kumeļš būs tūkstoš dollarus vērts, dienā, kad to atšķirs no mātes. Tūkstoš dollaru par gadu vecu kumeļu! Zirgu audzēšanā nozīme asinīm, ķermeņa līnijām, skaistai slaidai galvai, dzīvām acīm, lielajam spēkam, izturībai un rāmai, paklausīgai dabai. Ja, cilvēki jau skaidri zina, ko viņi vēlas no zirgiem.

Merija apjuka. Viņas domas skriešus skrēja, viņa mēģināja domāt par saimniecību, un centās nedomāt par to, ko viņa teiks Donnijam, ja viņa to atradīs. Beidzot viņa ieraudzīja garo balto žogu un rikšotāju parka plandošos karogus. Merija nepazina sacīkšu zirgus. Viņa nepazina zirgu audzētājus. Tā bija cita pasaule. Viņai vajadzēs iepriekš apvaicāties, kā nokļūt līdz staļļiem. Tur vajadzētu Donnijam būt. Bet Merijai laimējās tieši aiz vārtiem sastapt pulkvedi Bentonu. Vecs mirušā tēva draugs, visu cilvēku draugs, pulkvedis bija sajūsmināts, ieraugot Meriju, un pats viņu aizveda uz staļļiem. Merija viegli soļoja viņam blakus no zirga pie zirga, raudzīdamās izdilušos, kalsnējos, nervozos un neirotiskos sacīkšu zirgos, bet vēl sasprindzinātāki vērojot katru strādnieku, katru zirgu puisi un jātnieku — pat nēģeru zēnus. Varbūt Donnijs būs šeit.

Donnijs bija pēdējā stāvvietā, kur iezieda ar eļļu kāda zirga trauslo pakaļkājas locītavu, ko saudzīgi rīvēja savām lielajām rokām. Viņš paskatījās augšup, mirklī, kad viņa to uzlūkoja — še nu viņš bija — lielais, izmocītais zēns, zilām acīm, melniem matiem un atklātu, iespītīgu seju.

„Labdien, Donnij," Merija sasveicinājās.

„Labdien, māt," viņš atbildēja, un tad, ar apjukumu sejā, piebilda: „šis Zeltītis te kliboja, kad viņu ieveda no skrejceļa. Es liku viņam kādu laiciņu paieties, bet nodomāju: būs labāk, ja uzlikšu mazliet ziedes. Nevarēju dabūt to ziedi, ko mēs mājās lietojam."

„Vai sastaipījums?" Merija vaicāja.

„Šķiet, mazliet stīvs. Viņš sacīkstēs tomēr uzvarēja. Kā viņš tev patīk, māt?"

„Viņam tāds nikns skats."

„Viņi visi tādi izskatās, nesmuki, bet viņi iemīlē savu kopēju... Uzmanies, māt, šie putni speŗ."

„Es nebīstos zirga," Merija sacīja un uzlika roku uz tumšiem spodriem sāniem. Nervozais Zeltītis stāvēja mierīgs, viņas rokai pieskaŗoties. Pulkvedis Bentons nebija teicis ne vārda, un Merija pagriezās pret viņu.

„Tas ir mans zēns," viņa teica, „tas ir Donnijs. Kā jums šķiet, vai viņam ir kāda līdzība ar tēvu?"

„Mazliet, varbūt. Rokas ir ļoti līdzīgas," teica pulkvedis, kuŗš nekam neļāva sevi apmulsināt. „Cik ilgi Jūs esiet jau šeit, Donnnij?"

„Četras dienas," atbildēja Donnijs. „Es strādāju pie Stīva Aštona."

„Esmu pārsteigts, ka viņš pielaidis jūs pie saviem zirgiem, nezinot nekā par jums," teica pulkvedis.

„Viņš mani pazīst. Viņš mani reiz atbrīvoja no krātiņa. Atceries, māt, — kad es biju pirmā kursā? Es biju Aštona kunga mājās, kad tētis atbrauca."

„Ja, labus zirgus ir patīkami kopt," turpināja pulkvedis. „Tas tur Jums ir brangs zirgs pagadījies."

„Kad tu ej vakariņās, Donnij?"

„Ne pirms pieciem, māt."

„Vai tu gribētu ēst vakariņas ar mani?"

„Jā, ja tu ēdīsi tai vecā būdā pāri ielai, pretīm vārtiem, es tevi tur gaidīšu. Man pēc tam ir jāstrādā."

Merija un pulkvedis Bentons gāja atpakaļ caur staļļiem.

„Vai Jūs domājiet audzēt tīrasinīgos, Merij?"

„Tīrasinīgos!" Merija nepacietīgi izsaucās. „Šai stallī nav neviena zirga, kuŗa ciltsgrāmatu varētu salīdzināt ar mūsējo radu rakstiem. Mēs jau audzējam tīrasinīgos! Labāko sugu pasaulē. Ja jūs domājiet, ka gribu audzēt sacīkšu zirgus, tad jūs ļoti maldāties! Es nepārdotu Mades jauno kumeļu par visiem šī staļļa iemītniekiem."

Pulkvedis iesmējās.

Merija teica: „Man vēl ir pāris dollaru, ko saderēt uz šiem sienāžiem. Būs jānoskatās kādā sacīkstē."

Galvenā tribīnē Mērija nosēdās blakus pulkvedim, un viņa jutās ļoti nogurusi. Viņai jābūt pacietīgai, jācenšas saprast. Bet tas nebija pareizi, — nebija īstais ceļš nākt šurp un pieņemt zirgu puiša amatu, nepasakot viņai un vismaz Džosijai. Un tikai tāpēc, ka viņš bija nokaunējies. Tas, ko viņš bija izdarījis, viņai nevarēja izlikties pareizi. Saule un viņas pašas asaras apžilbināja viņu. Viņa nevarēja redzēt, kā zirgi skrien. Viņa bija vienaldzīga, uzzinot, ka vinnējusi drusku naudas. Viņa to nevērīgi ielika rokas somā. Ātrums, viņa nodomāja, ātrums un spēja apžilbināt bija tas, par ko rūpējās visa pasaule, ātrums un veiklība. Jauneklis, kas spēja strādāt druvā cauru dienu, zirgs, kas spēja vilkt smagu kravu — viss tas cilvēkam neko vairs nenozīmēja. Savās sirdssāpēs viņai pavisam piemirsās neticamās cenas, ko zirgu audzētāji viņai solīja par kumeļiem, kā arī tas, ka jau pēc vienas ne visai izdevīgas tikšanās viņas dēls varēja ieņemt uzticības pilnu amatu Stīva Aštona vērtīgo zirgu stallī.

Viņa gaidīja viena pati pie mazā galda, kad ienāca Donnijs, kas tikko bija nomazgājies un sasukājies.

Merija viņu uzrunāja savā mierīgā balsī: „Vai tev vajadzēja aizbēgt? Es neesmu atnākusi ar tevi bārties. Tikai, es gan būtu palikusi mājās, ja zinātu, kur tu esi — un kādēļ. Tikai neziņas dēļ es nācu."

„Es jau nemaz neslēpu, kurp eju," viņš atbildēja. „Māt, man jau pērngad vajadzēja palikt mājās. Tagad viņi visi zina, ka esmu atkal izslēgts no augstskolas. Es par to daudz neiztaisu, bet es — tomēr nerunāsim par to, māt. Esmu dabūjis darbu. Es varu tikt uz priekšu." Viņš nepiekāpīgi paskatījās. „Es neesmu darījis to, ko tētis vēlējās — kādas man tiesības iet atpakaļ? Gan es iztikšu!"

„Tev būs jābraukā apkārt ar šo Aštona kungu, vai nē? Jābūt visās sacīkstēs. Jāguļ lopu vāģos?"

„Es labāk guļu lopu vāģī, nekā dažā no tām vietām, kur esmu gulējis līdz šim. Labāk gulēt tur, nekā studentu namā ar daudz muļķiem, kas runā cauru nakti, vienmēr strīdās un viens otru apceļ, spēlē kartis, piedzeras un lielās. Labāki gulēt pie zirgiem."

„Protams, tā taču tu patiesībā nepavisam nedomā par saviem biedriem augstskolā? Daži no tiem ir tavi labākie draugi. Piemēram, Andijs un Deics? Tu tikai tagad esi aizvainots. Kā tas arī būtu, bet domāju, ka nav labi zēnam strādāt zirgu sacīkstēs. Tev nav jāatgriežas skolā. Bet man tu esi vajadzīgs saimniecībā, Donnij."

„Tev jau neviena nevajaga, māt, un vismazāk manis."

„Kā viņš vispār ir guvis šādu atziņu?" Merija brīnījās, bet savaldījās.

„Madei ir skaists kumeliņš," viņa stāstīja. „Labākais kumeļš, kāds mums jebkad saimniecībā ir bijis — Lilijas Zieds Manitu Hāzelton. Tu zini, Donnij, Made pieder tev, tāpat arī viņas kumeļš."

„Tētis iedeva man Madi pirms aiziešanas uz kolledžu. Bet īstenībā viņa ir tava ķēve, māt. Tu esi viņu barojusi, rūpējusies par viņu. Tu izdevi savu naudu, audzinot viņu man." Pēkšņi viņš atgrūda savu šķīvi un piecēlās. Viņš taisījās viņu atstāt. Merija paskatījās uz viņu. Viņa nevarēja parunāt. Donnijs atkal apsēdās.

„Kas zīmējas uz to meiteni," viņš dusmīgi teica, „viņa man nekas nav, māt. Tur tai lietā vispār nekā nebija. Viņa vienkārši bija nabaga mazs bērns, kas arvienu ticis apkārt grūstīts. Un tā, māt, viņa galu galā aizķērās deju zālē. Mēs četri bijām tur.

Es zinu, tā nebija lāga vieta, bet ko tu vari darīt, kad viss tavā iekšienē sāk vārīties — viss mutuļo un nav siena, ko gubot, zirgu, ko sukāt, nav nekādu mājas darbu? Kā arī būtu, es aizgāju turp ar saviem biedriem, un šim bērnam izcēlās strīdus ar to zelli, kas viņu bija atvedis — nožēlojama izskata mazu punduri. Viens īsts ķēms tas bija. Un mani biedri izteica kādu piezīmi par kalponēm, un tā es aizgāju pie viņas un pateicu, ka pavadīšu viņu mājās."

„Un tu to arī izdarīji?"

„Protams, bet kad mēs sasniedzām viņas mājas, viņas tēvs jau gaidīja ar pātagu. Viņš grasījās viņu nopērt, jo bija viņai pieteicis, ja viņa atkal sāks dejot, viņš to pēršot."

„Cik veca viņa ir, Donnij?"

„Sešpadsmit gadu un arī augumā ne par matu lielāka. Un tad es uzlēcu un atņēmu viņam pātagu un pateicu, ka ja viņš mēģinās panākt nokavēto meitas audzināšanā un ja viņu tagad aiztiks, es pārlauzīšu viņam sprandu. Un nākošo dienu viņš ieradās dekanātā un izgāza savas dusmas pār kolledža zēniem — ek, māt, tu jau zini, kādi muļķi ir daži cilvēki. Un profesors Gilkrests mazgāja man visas klausītavas priekšā galvu. Viņš arvienu ir pārgudrs. Viņš teica, ka es labāk pārzinot krogus meitu glābšanu nekā augstākās psiholoģijas kursu."

„Vai tiešām, Donnij?"

„Tas vēl nekas. Visi biedri sāka smiet. Viņš arvien iziet uz izsmiešanu. Es izgāju koridorā, un kad viņš iznāca, es viņu notriecu zemē."

„Donnij, tev gan nevajadzēja —"

„Es viņam iesitu ar plaukstu, māt, un viņš pakrita. Mani biedri domāja, ka man ir taisnība, bet kas man no tā tika? Uz pietiekošu atzīmi psiholoģijā man nebija vairs ko cerēt, un bez atzīmes psiholoģijā es nevarēju cerēt uz diplomu. Tad, lai uzliktu visam vainagu, šis mazais skuķis — Zuzija viņu sauc — atnāca uz studentu namu pusnaktī un vaicāja pēc manis. Viņas tēvs viņu tomēr bija nopēris un viņa bija aizbēgusi. Viņa neko labāku nezināja kā atnākt šurp. Viņa raudāja un viņas izskats bija nejauks. Daži ievērojami filistri bija konventā, un kad vecais Ellis nāca man lamādamies virsū, ka esot šādu skuķi atvedis uz konventu, es arī viņam iedevu krietnu

Viņi visu nakti sēdēja kopā ar mazo bērīti

dunku sānos un aizgāju prom. Es aizvedu meiteni pie vecmāmiņas un atstāju viņu tur. Vecmāmiņa taisās viņu aizvest uz mazgadīgo tiesu un parādīt tiesnesim, ko viņas tēvs viņai nodarījis. Viņa teica, ka gādāšot par meiteni."

Donnijs vienaldzīgi paraustīja plecus.

„Man visa šī lieta bija apnikusi līdz kaklam, un es atnācu šurp un sāku strādāt. Kaut kas tamlīdzīgs bija cauru gadu bijis skolā. Vienmēr tā bija. Viss, ko darīju, iznāca ačgārni. Es mēģināju darīt tev un tētim pa prātam, bet tagad man jāgādā pašam par sevi. Visu šo pēdējo gadu esmu nomocījies ar ilgām pēc mājām, pēc kūts, kuŗas smaku gribētos just, pēc zirgiem. Ja tev tiešām manis ievajadzēsies kādu dienu — ja kaut kas atgadīsies — es būšu klāt. Bet tagad es tev neesmu vajadzīgs."

Kad viņš bija aizgājis, Merija gurdi piecēlās, samaksāja par maltīti, izgāja ārā un iekāpa automobilī. Viss aplami — viss, ko viņi tam bija nodarījuši, bija aplami. Merija, drūmās domās nogrimusi, turpināja ceļu jūnija vēlās krēslas stundās. Viņa domāja par rikšotāju stalli, kas bija nervozu, noliesējušu zirgu pilns, zirgu, kuŗu katru ribu varēja redzēt, kuŗu kājas bija tievas kā skali, rikšotāju zirgi, ātrie zirgi. Donnijs kolledžā bija kā tūļīgais Peršerons šādā stallī.

Un viņš bija noilgojies pēc kūts, kuŗas smaku vēlējās saost! Kāda viņam daļa gar augstāko psicholoģiju — zēnam, kas bija praktiski noskaņots! Mazā meitene Zuzija, Merija neskaidri redzēja, nozīmēja viņam tieši to, ko viņš bija teicis — neko. Un viņš vienkārši bija iesitis savam profesoram ar plaukstu. Merija zināja, ka Gilkrests nemīlētu, nevarētu sadraudzēties ar Donniju. Dedzīgais, kustīgais, dzēlīgais zinātnieks nekad nespētu atturēties trenkāt gauso darba rūķi, kāds bija Donnijs.

Merija pārgulēja Millersburgā. Tikko bija gaišs, viņa brauca tālāk. Viņa nevarēja atvairīt domas, ka Donnijam jānāk mājās. Viņai tiešām Donnijs bija vajadzīgs. Saimniecība viņai bija augoša nasta. Savu vecumu pāraugošos dvīņu brāļus viņa nespēja vairs savaldīt. Viņa bija cerējusi atvieglot nastu, uzveļot to uz Donnija platajiem pleciem. Zeme bija mantota no viņas mirušā vīra vectēva un nekad nebija tikusi dalīta. Donnijam to tagad vajadzēja pārņemt un pārvaldīt sev un citiem. Te viņam būtu īstā vieta. Bet viņš jutās aizkarts savās goda jūtās, un viņam likās, ka ir zaudējis tiesības dzīvot un strādāt saimniecībā, no kuŗas ir aizgājis, ka palicis savējiem neuzticīgs. Merija dauzīja stūres ratu ar dūrē sažņaugto cimdoto roku. Kāpēc, jā kāpēc gan cilvēki centās ierādīt saviem labiem bērniem nepiemērotu vietu dzīvē? Kāpēc censties iztaisīt mācītu vīru no zēna, kas nelikās ne zinis gar apdrukātu grāmatas lapu, neinteresējās par teorijām, bet instinktīvi, bez mācīšanās zināja, kā jāapietas ar lopiem, kāds būs kviešu birums no hektāra. Donnijs patiesi ticēja, ka viņš tai nav vajadzīgs. Ja, viņi visu bija darījuši aplami. Viņa bija centusies likt viņam sajust, ka viņai tas nav vajadzīgs, lai viņš varētu skoloties. Viņa bija gribējusi, lai viņš justos jauns un brīvs.

Mājās Merija atstāja auto zem kokiem un gāja tieši kūtī, lai apskatītu kumeļus. Tās pašas piecas galvas stiepās pāri žogam, tās pašas desmit spožās acis raudzījās Merijā. Kur bija Bērīte? Jaunās kūts durvis bija atvērtas vaļā, stāvvietas bija tukšas. Ķēves bija darbā. Merija sadzirdēja balsis vecā kūtī, ko tagad uzskatīja par kumeļu kūti, kur Bens bija strādājis to rītu, kad viņa aizbrauca. Viņa atvēra smagās durvis. Bens bija tur ar Bena kundzi un jauno Endrūsu. Kumeļš Bērīte gulēja salmos. Tikko durvis bija vaļā, Made paslīdēja Merijai garām un izgāja sētā. Bērīte pagrieza savu garo galvu uz Merijas pusi. Galva bija vērsta augšup, ausis saslietas un garās kājas izstieptas viņas priekšā.

„Kas noticis?" Merija uzprasīja skarbā balsī.

„Bērīte negrib celties augšā," Bens teica uztraucies. Merija pagrūda viņu sāņus un noliecās pār kumeļu. Dzīvās tumšās acis noraudzījās viņā. Kūts pagalmā Made kā mudinādama zviedza. Viņa noskatījās, kā kumeļš pūlējās piecelties, beidzot nostājās uz savām pagarām kājām un, drusku klibodams, sekoja ķēvei. Viņi gāja Bērītei iepakaļus.

„Kreisā pakaļkāja ir tā vainīgā," teica atkal Bens. „Liekas, drusku uztūkusi."

Kumeļš zīda. Made pagriezās prom, un kumeļš sekoja. Divās dienās spožais kumeļš bija kļuvis blāvs. Merija ar vienu roku apņēma kumeļa kaklu un ar piedzīvojušu roku noglāstīja kumeļu.

„Aizej pēc veterinārārsta," viņa pateica jaunajam Endrūsam. Viņa aptaustīja uztūkušo locītavu. Kumeļam bija karstums. Kumeļi arvien izliekas pakarsti, bet šoreiz bija par daudz karstuma. Tas jau bija kā uguns. Made bija mazliet aizvirzījusies prom un bubināja. Kumeļš atbrīvojās no Merijas un streipuļoja ķēvei iepakaļ.

„Made grib, lai viņš ietu ārā saulē," teica Merija. „Made grib, lai Bērīte kustas un nenoguļas."

„Redziet," Bens teica, nobažījies un itkā atvainodamies, „man šķiet, Made zināja, ka mazais nav vesels. Laikam tādēļ viņa bija tik nevaldāma kā mulķe."

„Jā," sacīja Merija, „viņa zināja, ka Bērīte saslimusi."

„Šķiet, viņi allaž sajūt briesmas. Made zināja, ka ar kumeļu kaut kas nav kārtībā — zināja vēl ātrāk par mums pārējiem."

„Esiet tagad mierā, Ben. Jums jau vakardien vajadzēja atsaukt veterinārārstu."

Merija zināja, ko veterinārārsts teiks, ņemot vērā šo karstumu — šo uztūkušo locītavu — šo lēno sirgšanu. Tas bija smags trieciens viņai. Bet viņa pacietīgi gaidīja veco, skarbo veterinārārstu.

„Nav daudz cerību, Merij," teica Dr. Ambrozijs. „Varbūt būtu varējis ko izdarīt vakar, vai aizvakar. Bet darīsim, ko spēsim. Pavisam slikti, ka Donnijs ir prom. Kumeļš ir daudz naudas vērts."

„Par to nerunāsim," teica Merija. Viņai vienmēr uznāca dusmas, ja šādā brīdī izvirzīja dzīvnieka naudas vērtību. Mazajam radījumam ar gaŗām, taisnām kājām bija tiesība dzīvot, vienalga, vai viņš bija tūkstoš vai desmit dollarus vērts. Tāds bija arī Donnija uzskats. Merija atcerējās, pārsteigta — arī mazajai meitenei saburzītās drēbēs bija savas tiesības.

„Ben, ņemiet manu automobili," teica Merija, „aizbrauciet pilsētā, nosūtiet Donnijam tēlegramu uz Stiva Aštona vārdu, rikšotāju parkā, un paziņojiet viņam, ka Mades kumeļam nieru iekaisums un ka Donnijs ir steidzoši vajadzīgs."

Visu domas saimniecībā tagad bija pie slimā kumeļa. Tā tas bija arvienu, ja kaut kas nebija kārtībā. Made stāvēja pie slimā kumeliņa, noliektu galvu, un bubināja, itkā runādama ar viņu viegli piepūstām lūpām. Atkal un atkal Made gāja prom, zviedza un sauca, kamēr kumeļš piecēlās un tai sekoja. Viņš kliboja arvien vairāk, gaŗajai dienai ejot uz vakara pusi. Pulkstenis bija desmit vakarā, kad Donnijs pārbrauca. Kumeļa labā priekškāja bija iesākusi pampt. Temperātūra bija kāpusi. Kumeļš bez palīdzības vairs nevarēja piecelties kājās, cik arī ķēve viņu mudinātu. Merija bija galīgi piekususi. Donnijs apģērba vecās drēbes, paņēma rokā lukturi un sāka rīkoties kā saimnieks. Viņa balss bija skarba un rūpju pilna, tāpat kā Merijai, ja kaut kas nebija kārtībā ar zirgiem. „Donnijam ir uz mata tāda pat balss kā man," Merija nodomāja.

„Ej gulēt, māt," viņš rīkoja noteiktā balsī. „Kāpēc tu ievietoji kumeļu kūtī, Ben? Vai tad tu neredzi, ka Made grib, lai viņš ietu ārā zālē? Rasa? Kumeļam ir vajadzīga rasa — paturi viņu iekšā rīt, kad ārā ir mušas. Griezies, Made, pagriezies mīļā vecīte. Skaties man acīs, Lilijas Ziediņ! Tu esi slima, bērniņ?"

Merija aizgāja gulēt un iemiga.

Tā pagāja trīs dienas. Bija jāpārlej asinis no ķēves, jāizdara iešļircinājumi zem ādas, jānovelk šķidrums no tūkstošām locītavām, jābaro ar pudeli, bija jādod govs piens, ķēves piens, cukurs un silts ūdens — to visu veica Donnijs, Dr. Ambrozijs un vecais Bens. Džosija pārnāca mājās, un Merija ar Džosiju palīdzēja, vārīja kafiju un apspiestā balsī saņēma dviņu brāļus, kad tie trokšņodami atgriezās no skolas. Merija stāvēja pagalmā un klausījās, kā Donnijs uzkliedz dviņu brāļiem:

„Novelciet jaunās un uzvelciet darba drēbes. Jums jāpalīdz Endrūsam pie siena gubām. Ei, Latām, ko tu gaidi vēl?"

Dviņu brāļi tūliņ paklausīja. Džosija novākēja visu nakti kopā ar Donniju kūtī, palīdzēdama viņam un kavēdama laiku. Donnijs tikko atnāca istabā paēst. Viņš bija norūpējies, domīgs, un vīrišķīgs.

Beidzot pienāca rīts, kad kumeļš nevarēja piecelties, nevarēja pat nostāvēt, kad Donnijs to pacēla, dzīslām kaklā piepampstot. Made skumīga skatījās.

„Mēs neko vairāk nevaram darīt, Donnij."

„Māmiņ, lūdzu, ej taču prom. Mēs vēl nemaz neesam iesākuši."

Donnija seja bija iekritusi un neskūta. Viņa acis dzirkstīja.

„Tiešām, māt, viņš ir tik mošs, mazs radījums. Viņš ir tik pacietīgs, neviena vaida, vienalga, ko mēs ar viņu arī nedarām. Viņš grib kļūt vesels."

„Zirgi jau nevaid un neraud, Donnij."

„Māt, ej lūdzu istabā un paliec tur."

„Labi, Donnij, ja kāds ko var izdarīt, tad tas esi tu."

Viņa redzēja, ka viņš jau taisās izsamist. Tas bija pēdējais trieciens. Kā arī būs, Donnijam še uz spēles bija vairāk nekā kumeļš vien, lai gan viņš to skaidri nenojauta. Šķita, ka viņš ar visu savu jaunības sparu cīnījās ar kādu pretinieku, kas bija reizē viņa un Bērītes ienaidnieks.

„Lilijas..." viņa dzirdēja viņu sakām, kad viņa aizvēra mājas durvis. Merijai likās, ka kumeļš mirst, bet varbūt, ka viņa

maldījās. Kaut kas nedeva mieru viņas prātam. Made bija jutusi, ka kumeļš nav vesels, pirms kāds no cilvēkiem to zināja. Merija saprata, ka tālab Made bija aizskrējusi no Endrūsa un atgriezusies kūtī. Mades aušībai bija nopietni iemesli — un galu galā viņa nemaz nebija tik aušīga.

Pagāja diena un nakts. Bena kundze modināja Meriju vēl pirms rīta gaismas. „Nāciet paskatīties", viņa teica. Merija steigšus nokāpa lejā. Bens bija sētas puses priekšnamā un smaidā bija plati ieplētis muti. Kad Merija, sekodama Benam, izgāja pagalmā, saule jau parādījās virs pakalna. Zeme bija krāšņa un skaista. Merijas acu priekšā jaunā kukurūza mirdzēja sidraboti un kviešu vārpas laistījās zelta briedumā. Viņi bija mazās ganībās — Made, Donnijs un kumeļš. Donnijs atbalstīja kumeļu, un Bērītis zīda. Made pakustējās sāņus, un kumeļš mēģināja sekot. Donnijs ļāva kumeļa ķermenim balstīties uz garajām kājām. Kumeļš streipuļoja, un Made apstājās.

„Viņš tagad ir vesels," teica Bens. „Slimība ir pārgājusi. Karstums ir nokritis. Jāatgūst tikai spēki."

Pēc kāda laiciņa Donnijs atgriezās istabā. Kumeļš gulēja treknajā zālē, Made mierīgi ganījās tuvumā. Donnijs pagāja zem dušas, noskuvās un uzģērba tīras darba drēbes. Ēdamistabā viņš kā parasti pārlika kāju pār krēsla atzveltni.

„Dod man ko ēst, māt — esmu izbadojies. Man liekas, ka ar Kates kumeļu Sirmīti būs vairāk jānodarbojas. Esmu nodomājis veltīt viņam katru dienu pāris stundas; gribu arī pats kumeļus sukāt un padarīt viņus rāmākus. Peršerons nedrīkst būt nervozs. Gribu panākt, lai ar viņiem varētu viegli apieties, kad tie būs atšķirti no mātes."

Donnijs uzkaisīja cukuru auzu biezenim, pielēja labi daudz krējuma un ēdot stāstīja:

„Māt, es vakar pēcpusdienā iegāju aplokā un apskatīju Karali Manitu. Bens ir viņu labi uzraudzījis, bet zirgs ir noberzis plecu. Pagatavo man terpentīna un cūku tauku maisījumu, ko tētis parasti lietoja. Es ievēroju arī, ka lucerna ir nezālēm pieaugusi — vajadzēs apart."

Viņš ēda, itkā sen nebūtu ēdienu redzējis — bet tā jau viņš arvien ēda. Mātes sirds bija līksma. Džosija paskatījās uz māti un pasmaidīja, bet abas neteica ne vārda. Donnijs piecēlās no galda, izgāja priekštelpās un, pavērsies pret kāpnēm, kas veda uz skolēnu guļamistabu, kliedza:

„Ei, jūs puķītes laukā, kāpiet zemē, ja gribiet šoruden spēlēt futbolu, jums ir jāuzkrāj spēki. Kūtī arī slaucamas septiņas govis. Pīpenei pagājušā naktī atnāca teļš, un Endrūsam ir citu darbu diezgan."

Dažas dienas vēlāk Merija stāvēja priekšnamā un noraudzījās, kā Bens iejūdz lielos ratos Kati un Madi, lai brauktu uz pilsētu iepirkties. Ķēves sparīgi vilka. Aplokā, kopā ar citiem zirgiem, Lilija, ko vairs nesauca par Bērīti, izsviedzās pēc savas mātes. Made atbildēja saprotošā, pamudinošā balsī un spēcīgi vilka lielos ratus. Viņa vairs nedomāja izrauties un straujā skrējienā atgriezties kūtī. Made bija apmierināta.

Donnijs sēdēja uz kūlīšu sējēja. Latams ar Skotiju salika kviešu kūlīšus statiņos. Endrūss strādāja ar kultivātoru. Donnijs bija pilnīgs saimnieks. Māte bija mazliet uztraukusies par to, kādā veidā Donnijs bija pārņēmis visu savā pārvaldīšanā. Viņš kā virsseržants norīkoja dviņu brāļus. Ir jauki, Merija prātoja, mazniecīņu apskaust Donniju. Veselīga mātes greizsirdība ir tīrais prieks pēc ilgstošām bēdām un kremtošām baiļu dienām. Donnijs un kumeļš Lilija — abi bija veseli. Viņu mātes tagad varēja par viņiem arī nebažīties, pabārties un strīdēties ar viņiem. Un cilvēki arvienu vēl brīnās, kadēļ mātes vairāk mīl savas melnās avis, nekā labos bērnus. Jo arvienu ir tā, ka mātes visstiprāk ieslēdz savās sirdīs neizdevušos, sliktos un slimīgos bērnus. Itkā māte varētu arī citādi just. Itkā viņai būtu atstāta izvēle. Itkā viņa varētu būt mierīga un vienaldzīga, kad baiļes kremt viņas sirdi.

Kļūdas izlabojums: «Mazpulka» 11. numurā iespiestā stāsta «Zeme aicina» autors nav J. Burdajs, kā nepareizi iespiests, bet J. Zāle.

Jaunais Fu

Krietna ķīniešu zēna dzīves stāsts (Turpinājums)

ELIZABETE FOREMAN-LEVIS

Tanga darbnīcā, pusdienas maltīti ēdot, kā parasti pārrunāja politisko stāvokli, un ļaudis domāja, ka šīs karaspēka daļas, kas tagad ienākušas pilsētā, izturoties daudz labāk, nekā iepriekšējās. „Jo mazāk par to runā, jo labāk," teica Tangs. „Cik es no piedzīvojumiem zinu, tad visi šie provinces militārie pārvaldītāji ir naudas kāri un varas kāri. Atšķiras viņi tikai savos paņēmienos. Ja tagadējie mūs šķietami maigi saņem, tad nākotnē mēs droši varam sagaidīt arī rupjāku rīcību."

Šos vārdus dzirdot, Fu mugurai pārskrēja auksti drebuļi. Taču, kad nedēļas un mēneši bija pagājuši un miers pilsētā netika traucēts, sirdis un prātus pārņēma atkal drosme un prieks dzīvot.

Katru rītu kāds vēstuļu rakstītājs sēdēja pie svešnieku tempļa (franču katedrāles) un gandrīz katru dienu jaunajam Fu izdevās tur brītiņu apstāties un nolūkoties, kā šis vīrs vilka savas rakstu zīmes. Dažas vienkāršākās viņš jau bija paturējis prātā. Ar laiku viņš gribēja iemācīties vēl vairāk. Mazais Li, ar kuru viņš pa šo laiku bija noslēdzis ciešu draudzību, nevarēja saprast sava biedra prieku par nozagtām zināšanām.

„Es arī labprāt mācītos," viņš teicā. „Tikai gan ne ar šādu smagumu uz pleciem. Vispāri, ja es arī no mūsu meistara stingrajiem vārdiem nebīstos, tak tomēr tas nav gudri, kaitināt viņu ar šīm mūžīgajām nokavēšanām."

Jaunais Fu jautājoši pastiepa viņam roku pretī: „Kā gan tu domā citādi iemācīties? Un bez tam, vai tu pats mani nemācīji kaparkalēja bārienus neņemt pārāk traģiski."

Mazais Li klusēja.

Dažas stundas vēlāk jaunajam Fu par šo pašu tematu bija jārunā ar zinātnieku Vangu. Tas sastapa zēnu mājas priekšā, ar izstieptu pirkstu velkam dažādas līnijas uz durvju stenderes. Skolotājs zēnu uzmanīgi vēroja.

„Kas tevi mācīja durvju rakstu zīmi rakstīt ar septiņām svītriņām?"

„Es svešnieku tempļa priekšā novēroju vēstuļu rakstītāju. — Es esmu vēl arī citus vārdus iemācījies" — viņš lepni piebilda.

„Tad iemācies vēl kaut ko: Ne visi nopelni ir uzslavas vērts. Un tavējie šoreiz vismazāk, jo rakstu zīmes nav pareizas."

Jaunais Fu jutās visai apkaunots. „Mana sirds deg kaunā, visu cienījamais kungs, bet es cerēju, ka, novērodams vēstuļu rakstītāju, uzzināšu, kā lasa un raksta."

„Labāk ir palikt nezinātājam nekā nepareizi zināt. Bet — nāc man līdzi!"

Zēns kāpa vecajam kungam līdzi līdz pat augšējam stāvam. Līdz šim viņš tur savu kāju nebija spēris, kaut gan sirdī jau ilgi dega tāda vēlēšanās. Fu-Be-Be bija aizliegusi cienījamo vīru viņa istabā traucēt. Istaba bija ļoti vienkārši iekārtota, pat vēl vienkāršāk kā lejā pie Fu mātes. Tikai grāmatu še bija pārpilnība. Un taisni tādēļ zēns dziļā godbijībā raudzījās apkārt.

„Kungs, cik jūs esat bagāts!" viņš iesaucās.

Smaidīdams Vangs pamāja ar galvu: „Nabags un mazvērtīgs esmu es, bet tā ir gadsimteņu bagātība." Viņš aicināja zēnu pie galda un arī pats nosēdās viņam pretī. Tad viņš paņēma rakstāmo, iemērca to un, pasniedzies pēc dzeltenas papīra lapas, sāka rakstīt.

„Mācies vispirms, kā katrs krietns skolēns, šādu gudrības vārdu: dzimstot visi cilvēki ir ar labām sirdīm."

Apgarotu skatu zēns raudzījās savā skolotājā. Ar sārtuma kvēli vaigos viņš paņēma rakstāmo no Vanga rokām un vilka rakstu zīmes, cik vien labi varēdams atdarināt priekšā rakstīto. Vangs viņu slavēja un pēla, līdz beidzot tam šķita, ka pirmajā vakarā būs pietiekoši strādāts. Visu uzrakstīto viņš paturēja pie sevis. „Ar laiku tu bez kādām pūlēm varēsi rakstīt šīs zīmes. Pacietība un čaklums ir viss, kas skolēnam vajadzīgs." Labu brīdi Vangs

noraudzījās zēnā: „Kā tu nonāci pie tādām domām — mācīties grāmatu gudrības?“

Zēns vilcinājās atbildēt. „Es nezinu,“ viņš tad klusu piebilda. „Kopš tā laika, kad es kā māceklis iestājos Tanga darbnīcā, manī radās vēlēšanās rakstīt un lasīt. Šādā pilsētā taču ir svarīgi būt izglītotam, lai varētu tikt uz priekšu. Kas prot lasīt un rakstīt, to tik viegli nevar piemānīt.“ Viņš pacēla acis un ieraudzīja skolotāja sejā stingru izteiksmi.

„Vai tas ir vienīgais iemesls?“ jautāja Vangs. „Vai man vecu vecās dzīves gudrības kādam jāmāca tādēļ vien, ka viņš ar tām grib naudu pelnīt? Vai tu nezini, ka mācība pašas mācības dēļ vien ir tālāk jānodod? Katra gudrība cilvēkiem ir dāvana, lai viņi mācītos pareizi dzīvot un nevis bagātības gūt. Ko gan nozīmē bagātība bez gudrības?“ Viņa balss pamazām atkal kļuva kāda bijusi — laipna un mierīga. „Tu esi vēl jauns, bet es vecs vīrs un reizēm aizmirstu arī jaunības sapņus. Ej tagad un rītvakar nāc atkal. Mēs kopā mācīsimies to, ko gudrie mums atstājuši kā dārgu mantu.“

Jaunais Fu kāpa lēnām lejā. Pie durvīm viņš pameta skatu apklusušajā ielā. Gudrība mums tāpēc ir dota, lai mēs mācītos pareizi dzīvot! Patiesi, šī mācība zēnam bija gluži jauna! Bet vai gan šī pilsēta, kādu viņš to redzēja no agra rīta līdz vēlam vakaram, domāja par citu kā vien par naudas iegūšanu? Vai arī tur bija paslēpts iemesls, kāpēc Vangs izskatījās citāds, nekā pārējie iedzīvotāji? Domās nogrimis, zēns beidzot iegāja savā dzīvoklī.

„No kurienes tu tik vēlu?“ — māte gribēja zināt.

„Nāku no zinātnieka Vanga istabas. Šodien man bija pirmā mācības stunda un rīt ap šo pašu laiku es iešu atkal.“

Fu-Be-Be nogurušu skatu raudzījās zēnā. „Ai!“ viņa pēkšņi iesaucās. „Tas tik ir lieliski! Kur tu naudu ņemsi, ar ko samaksāt skolotājam?“

Zēns noraidoši pamāja ar roku. „Naudas tur nevajaga. Vangs mani tikko mācīja, ka naudai nav nozīmes.“

Fu-Be-Be plaši ieplēta acis un stīvi raudzījās zēnā. Tad viņa gari nožāvājās. „Tagad pasteidzies. Citādi mums būs jāceļas, pirms vēl neesam iemigušī.“

Nākošās dienās jaunais Fu necentās vairs iet garām vēstuļu rakstītājam. Kādreiz mazais Li iejautājās, kas tam par iemeslu. Zēnam gribējās pateikt draugam savu laimi, ka viņam ir īsts skolotājs, bet viņš tomēr klusēja. Viņš taču vēl par maz zināja, jo ikvakarus pie Vanga kļuva arvien skaidrāks, cik neaptverami plašas varēja būt zināšanas. Un tādēļ viņam šķita prātīgāki tikai tad runāt, kad zināmi pamati jau būs iegūti. Kollēgas pie Tanga varēja viņu arī pārbaudīt. Daži no tiem zināja kādas desmit rakstu zīmes, daži nevienu. Tangam un viņa grāmatvedim bija vislielākās grāmatu zināšanas. Taču pēdējo no visiem Tanga kalpotājiem viņš visvairāk neieredzēja. Kāpēc — to viņš pats nemaz labi nezināja. Varbūt, ka tas kaut kā bija saistīts ar mazo Dēnu, kas visādi pūlējās atdarināt šo grāmatvedi un viņa cienīgumu.

Un lielais vairums grāmatvežu jau bija tādi. Prasme rēķināt un visus šos skaitļus ierakstīt grāmatā, tas viņiem deva lielas priekšrocības citu kalpotāju un mācekļu priekšā. Viņi bija arī paraduši, ka nepatīkamākos darbus padarīja citi. Viņš — Fu — kurš tik bieži bija pavadījis grāmatvedi uz bagātnieku namiem, zināja to pārāk labi. Nē, viņš nevēlējās, ka grāmatvedis smietos par mācekli, kas gribēja ielauzīties grāmatu gudrībās. Li, savam draugam, viņš bez šaubām visu izstāstītu, bet tad jau arī tanī pašā dienā viss veikals to zinātu. Mazajam Li nekad nelaimējās kaut ko pie sevis paturēt.

Kādu pēcpusdienu Tangs pasauca jauno Fu. Viņam rokā bija vēstule. „Ņem to un aiznes Beh, galdniekam, kas dzīvo aiz pilsētas vārtiem, pusceļā uz Dzen-Gia-Ngai ciemu. Kāda ārzemju karaļa kuģa kapteinis vēlas mazu koka galdiņu ar misiņa virsu. Viņš to grib divās dienās gatavu, jo tad viņš atkal dosies prom lielajā jūrā. Vai galdnieks pasūtījumu var pagatavot līdz noteiktai dienai, to es gribu tūliņ zināt.“

Jaunais Fu devās ceļā. Kādā brīvā laukumā, mājas priekšā, viņš ieraudzīja vērsi griežam dzirnavu akmeni. Lielais dzīvnieks pacietīgi gāja rinķī vien un grieza plakanu akmeni, kas, saspiežot cukura niedres, dzina no tām ārā saldo sulu. Zēns nevarēja saprast, kā gan dzīvnieks varēja izturēt šo bezgalīgo riņķošanu, ja jau skatītājam vien sagriezās galva.

Jaunais Fu izgāja cauri pilsētas vārtiem un paātrināja soļus. Ubagi viņu apstāja kā mušas. Še varēja redzēt katru kaut cik iedomājamu slimību un kroplumu. Veikala dēļ daudzi ubagi bija paši sevi ievainojuši. Citi jau no agras bērnības bija vecāku — kas paši piederēja pie šī „amata", kropļojumu upuri. Nebija taču iespējams piederēt ubagu ģildei un pie tam pasaulei rādīt taisnu, krietni noaugušu ķermeni. Bet tā kā daudz vienkāršāk bija dzīvot un pārtikt no dāvanām, nekā kulijam smagumus nest, tad daudzi izvēlējās ubaga dzīvi un bez kurnēšanas panesa savu kroplumu un vātis.

Šinī stundā visapkārt bija dzīva satiksme un ubagi maz interesējās par zēnu, kas te gāja garām savās darba drānās un jau ar ārējo izskatu vien liecināja, ka viņš ir māceklis. Nesamie krēsli un pārtikušie ceļinieki bija īstais viņu laupījums! Un neviens jau arī nevarēja atteikt drausmīgajiem lūgumiem.

„Apžēlojaties par mani. Jums ir maizīte, apģērbs, jums ir mājas. Es mirstu badā savās lupatās. Akmens ir mana gulta. Dodat no savas bagātības tikai vienu feniņu. Tikai vienu, vienu vienīgu feniņu!"

Drīz vien visi šie žēlabu pilnie vārdi bija palikuši aiz jaunā Fu. Viņš priecājās par visu, ko redzēja. Gar abām pusēm izbrauktajam ceļam stiepās auglīgi lauki. Tos vērojot, zēna domas aizslīdēja uz tām dienām, kad viņš kopā ar tēvu gāja savos tīrumos. Un viņa skats tvēra pagātnes ainas, kur viņš skatīja tēvu ceļam lielus smagumus. Dziļa līdzjūtība iestrāvoja zēna apziņā pret šo vīru. Tas bija tik smagi strādājis un tik maz varējis sev iegūt. Jā, viņa tēvs tomēr bija krietns cilvēks. Pie šīm domām zēns attapās. Viņš tak bija ģimenē vienīgais dēls. Viņš rūpēsies par to, lai arī viņa pēcnācējiem nebūtu jākaunās par viņa darbiem.

Beh darbnīcu ieslēdza vītolu loks, kuŗi auga kāda dīķa malā. Pēcpusdienas saule, lauzdamās cauri lapu kronim, kā sīku mežģiņu audumu meta gaismas un ēnu plankumus uz nekrāsotās grīdas Beh darbnīcā. Divi vīri tur zāģēja kādu lielu koka bluķi. Uz grīdas trīs bērni rotaļājās ar zāģa un ēveles skaidām. Kamēr meistars lasīja Tanga vēstuli, Fu paņēma kādu garāku skaidu un pakutināja ar to mazajam zēnam pakausi. Mazais palēcās sāņš un pārstāja rotaļāties. Še valdīja miers, kas ļoti atšķīrās no trokšņa un knadas kaparkalēja darbnīcā.

Galdnieks vilcinājās atbildēt. „Divās dienās. Tas nozīmē pārējos pasūtījumus atstāt. Bet es domāju, ka varēs iekārtoties."

Viņš uzrakstīja dažas rindas un pasniedza zēnam papīra lapu.

Kad jaunais Fu atkal ieraudzīja pilsētas vārtus, mūŗos laistījās noejošās saules maigā gaisma. Ļaudis steidzās ārā un iekšā. Skaistam nesamam krēslam vajadzēja ceļa, un jaunais Fu pagriezās pie malas. Ubagi pēkšņi apstāja to un, aizsprostojuši ceļu, kauca savus nabadzības vārdus. Bija skaidrs, ka ceļotājs še ilgi nevarēja uzkavēties. Stiepule, pie kuŗas bija piesieti piecdesmit sīkās naudas gabali, pēkšņi izlidoja gaisā, skāra vienu ubagu,

Tā viņi sēdēja katru vakaru, mācīdamies gudrus padomus

Fu čakli mācījās savu arodu

kas bija pieķēries pie nesamās stangas, un ielidoja tieši rokās kādam lepras slimniekam, kas turpat netālu no jaunā Fu tupēja zemē. Viss nožēlojamais bars dzina tam pēdas. Un tad jau viņi visi metās virsū laimīgajam atradējam.

Pilns iekšēja pretīguma zēns noraudzījās viņos. Lepras slimnieks savilka kopā visus savus izvārgušos locekļus un noliecās uz priekšu, lai pasargātu savu negaidīto laimi. Pārējie ar kruķiem kā ar ieročiem draudēdami, mēģināja tam atņemt naudas gabalus. Troksnis bija atviļinājis arī karavīru, kas stāvēja pie vārtiem. Viņš ar sava ieroča laidni sita uz visām pusēm, lai šo pūli izklīdinātu. Lepras slimnieks vairs tikko elpoja, taču viņa bagātība arī bija prom. Kāds, kas pats sev bija iedūris rokā tā, ka asinis pilēja zemē, — šinī vietā nepārliecinošs līdzeklis radīt līdzcietību — stāvēja viņam līdzās un izdarīja kādu aizdomīgu kustību. Tūliņ pārējo ubagu uzmanība pievērsās viņam.

„Nolādēts! Viņam ir nauda. Viņš grib nozagt to, kas visiem pieder. Izdalīt! Izdalīt!" brēca viņi viens pēc otra. „Izdalīt, vai arī mēs šo gadījumu nodosim ķēniņam. (Ubagu ģildes vadītājam)."

Kareivis prasīja laupījumu. „Kas to naudu notvēra, kad tā krita?"

„Es!" „Es!" „Es!" atkal atskanēja neapvaldīti rēcienī. No nelaimīgā lepras slimā atskanēja klusi vaidi. Karavīrs paskatījās apkārt. Viņa skats ievēroja jauno Fu. „Vai tu ko redzēji?" viņš jautāja.

Zēnam smagi bija atbildēt. Bailes no kareivjiem viņā atkal kļuva dzīvas. Viņš tikai ar galvu pamāja uz lepras slimo. Kamēr kareivis tam pievērsās, viņš steidzās prom uz vārtu pusi. Atskatījies pār plecu, zēns vēl redzēja, ka likumīgais naudas īpašnieks atkal atguva savu laupījumu. Cik ilgi viņš to paturēs sev, nebija nosakāms, jo nakts iestājās. Kareivis mēģināja vīlušos ubagus nomierināt. Daži no tiem jau atkal bija uzsākuši ubagošanu. Kad jaunais Fu bija sasniedzis pilsētu, viņš izdzirda aiz sevis neveiklus soļus. Viņš atgriezās. Virs ar ievainoto roku tam čukstēja: „Ja tu nebūtu nekā sacījis, mēs naudu būtu varējuši izdalīt. Pagaidi tikai un pamēģini vēl reizi nākt pa šo ceļu!"

Jaunais Fu paraustīja plecus un iegāja pilsētā. Ko gan nozīmēja nabaga draudi. Lūgt un draudēt, ar to, jau aprobežojās viņu valoda. Kad kara vīrs viņam pievērsās, tas daudz vairāk viņu bija nobaidījis. Un nu viņam vēl vajadzēja šaņemt Tanga pārmetumus, ka viņš tik ilgi uzkavējies. Viņš sāka skriet

Pagāja mēneši. Darbs bija jau pazīstams un šķita vieglāks. Dienu no dienas auga arī draudzība ar mazo Li, kamēr novēršanās no Dēna bija kļuvusi lielāka. Bet cieņa pret Tangu bija pieņēmusies. Tas līdzēja i darbā, i attiecībās ar citiem. Jaunais Fu rūpīgi mācījās visus sava aroda un darba sīkumus. Dēns viņu mācīja lodēt, kalt. Bet savā sirdī zēns ilgojās, kaut jel vecais Tsu vai arī Lu viņam rādītu vēl vairāk.

Vakaros noguris dienas gaitās, Fu kaut arī smagiem soļiem, kāpa augšā pie sava skolotāja un ikreizes iemācījās kādu gudro izteicienu vai sakāmvārdu, kas dārbā esot lika daudz ko pārdomāt. Viņš pazina jau vairāk kā simts dažādas rakstu zīmes un neraugoties uz sastrādāto roku, viņš šīs zīmes rakstīja labi, saņemdams pat Vanga uzslavu. (1. daļas beigas.)

Mūsu sentēvu Ziemassvētki

FRICIS ŠTERNS

Kad baltā sniega sega apklāj pelēko un netīro zemi un Lauska tēvs upēm un ezeriem pārtaisa ledus tiltus, mūsu dzimtenē svētī prieka un miera svētkus — Ziemassvētkus. Šie jaukie un baltie svētki, ar svecīšu mirdzumu un dāvanām, mīļi ne tikai bērniem, bet arī pieaugušie tos gaida. Šiem svētkiem nav Lieldienu skaļuma un Jāņu draiskulību, bet viņus mīļus mums dara baltais klusums un miers, kas mīt dabā.

Vai mūsu senči arī ir svinējuši Ziemassvētkus? Vai arī viņi tad bijuši laimīgi? Tie ir jautājumi, uz kuŗiem mēģināsim atbildēt. Lūk, ko mums vēsti tautas dziesmas, kā Ziemassvētkus svinējuši mūsu senči.

Jau vissirmākā senatnē latvieši tāpat kā citas āriešu sentautas Ziemassvētkus svinēja kā gadskārtas svētkus. Ziemassvētki bija saulgriežu un Dieva piedzimšanas svētki.

Ziemassvētki liela diena,
Tie Dievam lieli svētki,
Ziemassvētkos Dievs piedzima,
Lieldienā šūpli kāra.

Mūsu senči Ziemassvētkus svinēja gada visīsākajā dienā (24. decembrī), kad saule pie debesjuma noslīdējusi viszemāk un pirmā svētku dienā uzlēca jau dažus mirkļus agrāk kā iepriekšējā dienā. Tā tad tas bija brīdis, kad tumsu pieveic gaisma. Sākas saules uzvaras gājiens, ar katru jaunu dienu tā kāpj augstāk un augstāk debesjumā, gatavodama tālājam pavasarim cienīgu atnākšanu.

Ziemā, kad visa gada darba augļi bija nokopti un atradās klētī un pagrabā, latvieši Ziemassvētku mielastu varēja rīkot bagātīgu. Un viņi to darīja. Bez tam svētkos vēl mielojās ar īpašiem ēdieniem, kuŗiem bija simbolistiska nozīme. Pie tiem minami: ķūķi (miežu zīdenis ar cūkas galvu); zirņi, pupas (ko latvieši uzskatīja par dzīvo labību, to ēdot, pieminēja slinkumu, ļaunumu); desas (gadskārtas simbols, jo abi viņas gali, apmetuši līkumu, atkal sastapās) un cūkas šņukuriņš.

Svētkos, kad parasti ir labs kamanu ceļš, brauca un gaidīja ciemiņus. Tad pie māmiņas atbrauca „tautās aizvestās" meitas, kuŗas mīļi gaidīja.

Ziemassvētkos bija arī gada beigas un tad saimnieks izmaksāja kalpiem vasarā nopelnīto algu:

Saimiņieks, svētki nāk,
Sēsties galda galiņā:
Dod kalpam kalpa tiesu,
Kalponei kalponītes.

Svētku dienās, kad bija gana ēsts un dzerts, sarīkoja dančus un veda rotaļas. Visizplatītākie prieki bija iešana būdeļos (ķekatās, čigānos). Ļaudis nomaskojās un dziedādami , dancodami gāja no vienas sētas uz otru. Līdzi vilka bluķi (no tam cēlies nosaukums: „Bluķa vakars"), kuŗu beigās sadedzināja. Bluķa vilkšana nozīmēja padarītu darbu.

Būdeļus visur mīļi gaidīja un pamieloja, jo viņu ierašanās atnesa laimi lopiem un cilvēkiem.

Ziemassvētkos mūsu senči iesāka jaunu gadu. Tāpēc jau iepriekš gribēja uzzināt, kāds tas būs. Svētku vakarā tad nu notika nākotnes zīlēšana ar visdažādākiem paņēmieniem. Ja Ziemassvētki atnāca balti, tad ticēja, ka būs bagāts gads. Saimnieks gāja bites klausīties: ja saklausīja bišu dziesmu, tad ticēja, ka būs silta un auglīga vasara. Svētku naktī nedrīkstēja gulēt, tad lini sakrita veldrē. Jaunas meitas zīlēja, vai viņas apprecēsies:

Jaunas meitas kaķi svēra
Ziemassvētku vakarā;
Ja svērs kaķis puspodiņa,
Tad ved meitas šoruden.

Ziemassvētki bija paša Dieva svētki, un mūsu senči ticēja, ka viņš nāk apciemot cilvēkus, lai pārbaudītu dzīves veidu:

Klusat jauni, klusat veci,
Dievs ienāca istabā;
Dievs ienāca istabā,
Vaicā nama saiminieka.

Pēc Ziemassvētkiem latviešu sētās apklusa dzīru troksnis līdz Meteņa dienai — pavasaŗa sākuma svētkiem.

Ziemassvētku eglītei latvisku rotu

ĀDAMS KALMS

Vēl tikai nedaudzas dienas un Ziemassvētki būs klāt. Tad svētvakara zvanu skaņas plūdīs pāri pilsētām un laukiem un iegulsies mežā zemu noliekušajos egļu zaros, kas mirdz sniega pārslu kristallu piebērti, bet māju logos drīz vienā, drīz otrā vietā iedegsies brīnumainās svētku ugunis svētku eglītēs. Arī tavā mājā šogad dedzinās svētku eglīti. Balto sveču liesmiņas plandīsies tās zaros un tava dvēsele pielīs siltu jūsmu un svētprieka. Tavs prieks būs pilnīgs, bet tev jādomā arī par tiem, kam svētku prieks top lielāks, kad eglītes zaros laistīsies vizulīšu mirdzums un sārtvaidzis ābols karāsies tās zaros. Tas viss bērnu pasauli piepilda ar neizteicamu mirdzumu un tā līksmei nav gala.

Eglīte tev jau būs apgādāta, arī svecīšu sainītis jau stāv uz galda. Bet kā eglīti rotāt? Ja tev tik būs uzņēmība un nedaudz pacietības, eglītes rotu tu vari pagatavot pats, turklāt gluži latvisku.

Glītus svečturus var pagatavot no 1 mm resnas parastās mīkstās stiepules un jauniem priežu ciekurziem. Iepriekš jāpagatavo svečturа veidnis. Koka puļķim svecītes resnumā koniski nodrāž vienu galu un apmēram 2,5 cm attālumā no gala ieurbj caurumiņu vai iegriež spraugu, kur ielikt stiepules cilpu. Tad 65 cm garu stiepules gabalu saliec vidū, cilpas galu iespaiļo veidņa caurumiņā un stiepuli (abas kārtas) aptin 4 reizas ap puļķi un vēl vienu vai divas reizas ap pašu konusa smaili (īstenībā stiepules tin „ap sevi" konusa smailes tuvumā), tad abus galus pārliec pamīšus un svečturа pamats ir gatavs. Vēl atliek brīvajiem stiepuļu galiem piestiprināt ciekuržus, ar īlenu izdurot ciekuržos caurumus 2—2½ cm dziļi, tajos ievietot stiepules galu un ar ķīlīti piespaiļot. Tā, nu pirmais svečturis ir pagatavots!

Piekariņu virkne. Piekariņus pagatavo 3,5 cm garus. Materiāls — misiņa vai parastais baltais skārds (0,25 mm biezs), vai arī papе, aplīmēta ar „sudraba" vai „zelta" papīru. Tad pēc zīmējumā uzrādītiem veidoliem izgriež piekariņus. Rotājošo rakstu metalla piekariņam iespiež ar strupu īlenu, bet no papes pagatavotiem uzkrāso ar ūdens krāsu (zilu vai sarkanu). Kad piekariņi gatavi, tos savеr virknē uz stiepulītes vai auklas pa 3 vai 7—9 katrā. Starp piekariņiem uz stiepulītes novieto 3½ cm garus misiņa vai baltmetalla spirālīšu gabalus vai tikpat garus auzu (vai rudzu) salmus. Īsās piekariņu virknes novieto zem eglīšu zariem, garās pārstiepj no zara uz zaru.

Spirālītes var pirkt gatavas vai arī pagatavot no misiņa stiepulītes (0,25 mm), to blīvi uztinot uz adāmās adatas.

Vizuļi. Arī vizuļus var gatavot no metalla vai papes. Vizuļi ir plāksnes veidīgi — plakani

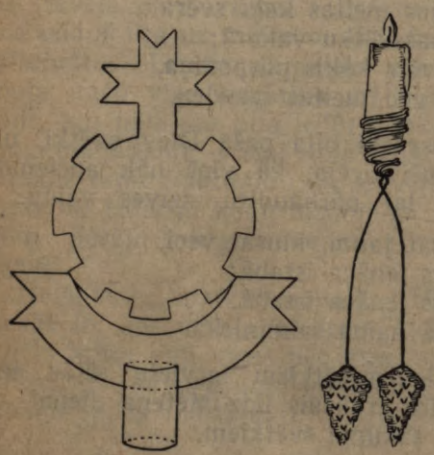

Svečturis un eglītes galotnes rota — debess spīdekļu trijotne

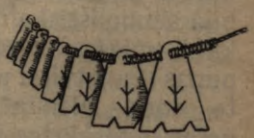

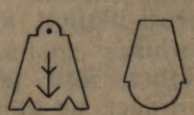

Atsevišķu piekariņu veidoli un piekariņu virkne

un telpiski—bumbas vai kubveidīgi (oktaetri), un to caurmērs nepārsniedz 5½ cm. Plakanie vizuļi ir divas kopas: apaļie un šķautnainie. Plakanos vizuļus pagatavojot no papes vienu pusi aplīmē ar „sudraba" otru — ar „zelta" papīru, tā iegūstot dažādus bagātīgākus gaismas iespaidus. Kubveidīgo vizuli — pūķi pagatavo no krāsotiem auzu salmiem, bet bumbveidīgo — no papīra vai metalla sloksnītēm. Vizuļus piekar eglītē tā, lai tie karātos tikai vienā diegā, tad tie vairāk spīguļo. No katra veida jāpagatavo pa vizulim, lai tie neatkārtotos, un mazākā eglītē ar 8 pilnīgi pietiks.

Eglītes galotni rotāsim ar debess spīdekļu trijotni — mēness, saules un zvaigznes zīmi.

Arvien jāatceras, ka vizuļi un piekariņi Ziemassvētku eglītē nav galvenais un tā ar tiem nav jāapkrauj. Ļausim vairāk mirdzēt svecītēm un smaržot skujām — gaismas un mūžības simboliem.

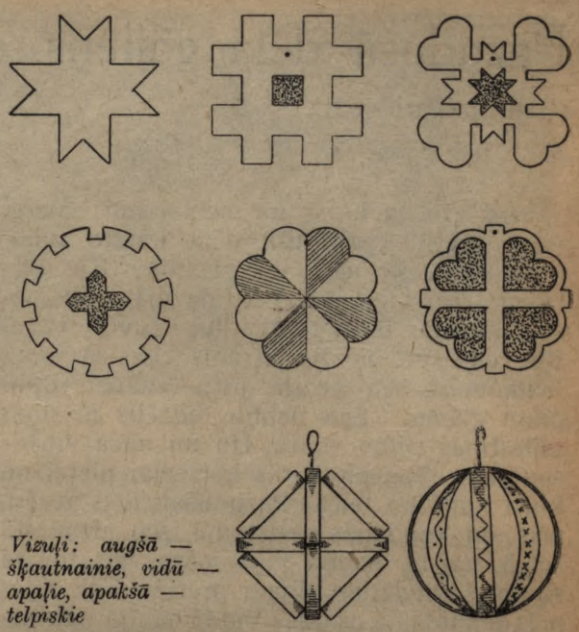

Vizuļi: augšā — šķautnainie, vidū — apaļie, apakšā — telpiskie

Viesosimies pie kaimiņiem

V. MIĶELSONS, 461. Lauberes mazp. diženais

Sākot ar pagājušo rudeni, mūsu rajonā ieviesusies skaista paraša. Biežāk mēs sākam apmeklēt citu mazpulku sarīkojumus.

Tiešām, šī ir jauka viesošanās! Līdz šim mēs bijām pilnīgi sveši. Nemaz viens otru nepazinām. Zinājām gan, ka kaimiņos ir tāds un tāds mazpulks, bet ko dara, neviens nezinājām. Sākot apmeklēt viens otra ražas apskates, svinīgā solījuma un karoga svētkus, mēs arvien vairāk informējamies par citu mazpulku darbību. Gūstam vairāk paziņu, zinām viņu domas un centienus. Redzam viņu darbus un sasniegumus. Jūtam viņu viesmīlību un laipnību.

Bet līdz ar to arī mēs paši paliekam it kā pilnīgāki savā raksturā un gūstam pat vairāk zināšanu. Galvenais tomēr tas, ka daudzreiz redzētais liek mums censties un gūt tādus pat panākumus un pat lielākus, kādi ir kaimiņiem. Liek mums būt darbā stiprākiem, garīgi gudrākiem un cēlākiem savā raksturā ar lielāku savu ārējo un iekšējo stāju. Un šīs sacensības gars, kurš pamudina mūs uz lielāku darbu un darba augļiem, ir tas, kas tiešām mums ikvienam derīgs. Apmeklējot kaimiņu mazpulkus, mēs mācāmies arī paši patstāvīgi uzstāties sabiedrībā ar savu apsveikumu — novēlējumu un attīstam labu runu.

Mazpulku dalībnieki, cik tiešām ir jauki un viesmīlīgi mūsu tuvie un tālie kaimiņi. Bet par visām lietām, būsim arī paši tādi. Varu ieteikt tiem, kuŗi vēl šo draudzību nav atraduši, ejat un braucat viesos pie saviem darba un ideju biedriem. Būs jums mīļi draugi, un līdz ar to arī labi palīgi jūsu darbā. Visiem sadraudzīgiem un vienprātīgiem būs labāka dzīve un labāki panākumi veidojot mūsu mīļo Latviju.

Pazudušā dēla gājiens Ziemassvētku vakarā

(Gandrīz patiesība)

A. V., 618. mazp. dal.

Viņš atnāca klusi un nemanāmi. Maigi viņš glāstīja pazudušā dēla karsto pieri, kuŗa sen vairs nepazina glāstus. Kas gan lai glāstītu viņa pieri? Viņa māte un māsiņa atradās tepat kaut kur tuvu, tuvu. Bet viņš vēl nebija atradis ceļu atpakaļ. Viņš vairs sen nebija jutis mātes rūpju pilno glāstu. Sen nebija redzējis māsiņas mīlestības pilno skatu. Un nu nāca viņš— sapnītis. Tas pieskārās karstajai pierei un klusi kaut ko teica. Pazudušais dēls atvēra acis un raudzījās pazīstamā, sen aizmirstā telpā. Vai tā nebija viņa māte, kas tur tā skumīgi raudzījās viņam pretī? Vai viņas acīs nemirdzēja asaras? Vai tā nebija māsiņa, kas tik mīļi un kā aicinādama teica: „Nāc, mēs tevi gaidām!" Viņš gribēja celties un steigties turp, just mātes sastrādāto roku uz savas pieres. Bet velti. Viņš jutās kā saistīts un satumsušu skatu noraudzījās abās. Vēl reizi gribēja celties un iet, bet velti viņš pūlējās. Bet sapnītis skumji aizgāja. Viņš uztrūkās. Telpa bija tumša. Tikai loga rūtis bija gaišas un itkā aicināja ārā no tumšās telpas. Viņš raudzījās uz loga siluetu un domāja kaut ko ilgi, ilgi. Viņš raudzījās ārā, baltajā ielā aiz loga. Viņš raudzījās, līdz pretējās mājas logos pamirdzēja gaisma un spožas svecīšu liesmas atspīdēja aizsalušajā logā. Viņš raudzījās neapnicis un domāja par savu bērnību. Arī viņš reiz bija priecājies ap gaišu svētku eglīti. Bija kopā ar māsiņu priecājies un redzējis vecāku gaišās, prieka pilnās sejas. Bet tad viņš bija izaudzis jau par jaunekli, atmetis visu savu gaišo bērnību un ar varu izgājis ārā, pasaulē, atstājis tēva sētu un pārnācis pilsētā. Tur, viņa tēva mājās, palika māte ar māsiņu, tur palika tēva sirmā galva ar drebošajām rokām. Tagad tur bija tikai māte ar māsiņu. Viņa tētis atdusējās smilšu kalniņā. Bet vēl tagad viņš nebija atradis ceļu atpakaļ, atpakaļ uz kluso sētu, kuŗā viņš bija pavadījis savus bērna gadus. Viņš bija atradis mazajā pilsētiņā darbu, kuŗu tomēr viņš mīlēja. Kā apmāts viņš sevī cīnījās par tēva sētas silto klusumu un savu tagadējo darbu. Žēl bija pamest iesākto, žēl pamest tēva sētu. Kurp? Viņš stāvēja ilgi un domāja, šaubījās un noslēdza apņemšanos pēc apņemšanās. Beidzot tomēr bija kaut kas izdomāts. Viņš izgāja ārā, piesnigušajā pilsētiņā un pamazām no tās attālinājās. Sniegotais lauks pletās viņa priekšā. Tikko manāmas ragavu slieces iezīmēja ceļu baltajā sniega laukā. Visapkārt bija itin kluss un skaists. Svētvakars. Bet vientuļais ceļinieks gāja un viņa domas saistījās tikai pie vienas lietas — pie ceļa mērķa. Kā baidīdamies jaunu šaubu, viņš steidzās uz priekšu un būtu atradis ceļu arī bez iezīmētajām ragavu sliecēm. Cik tāļš viņam izlikās citreiz tik īsais ceļa gabals! Bet beidzot, beidzot viņš atradās pie sava tēva mājas durvīm un kā bailēs pukstošu sirdi turēja roku uz durvju klinķa. Bet viņš nevēra vaļā durvis. Tā nolaidās lejup un likās, ka naigais nācējs ies atpakaļ. Tad viņš iedomājās savu māti, māsiņu, un durvis atvērās. Brīnums, cik viegli! Viss taču bija vienkāršāk nekā nākot izlikās. Viņš iegāja tumšā priekšnamā, bet viss tur bija pazīstams, un bez šaubīšanās un klupšanas viņš iekļuva gaišā telpā. Viņš ieraudzīja divus acu pāŗus gandrīz ar izbailēm raugāmies uz durvju pusi. Arī pats viņš, neko nedomādams, stāvēja durvīs un nezināja, kurp griezties un iet. Neziņas stāvokli izjauca un izklaidēja divas rokas, kas apvijās viņam ap kaklu un kāda balss teica priecīgi un līksmi: „Beidzot tu atnāci!" Viņas acīs mirdzēja asaras, prieka asaras.

„Es atnācu, bet iešu atpakaļ un pabeigšu to, ko esmu iesācis. Es nepalikšu pusceļā. Bet mana tēva sēta, mana dzimtene — tēva māja būs vienmēr godā. Māsiņ, tagad es zināšu vienmēr ceļu uz šejieni." Atraisījies no māsas rokām, viņš noslīga mātes priekšā ceļos. Sen viņš nebija pazinis asaru, tikai kā mazs puisēns, bet tagad viņš raudāja. Viņa pieri atkal glāstīja mātes sastrādātā roka, kā senās dienās. Prieks, kluss svētku prieks beidzot atnāca atkal šai mājā.

Kādiem mums jāaug?

K. EŅĢELIS, 57. Durbes mazp. līdumnieks

Veselīgs svētku prieks

Kādiem mums jāaug? Tā mēs daudzi būsim sev jautājuši. Atbilde: mums jāaug par ļaudīm, kas spēj pildīt tos pienākumus, ko mums uzliek mūsu tauta un valsts, ko mums uzliek mūžīgās Latvijas ideāls. Kādiem tad jābūt šiem ļaudīm, kas visu to spēj pildīt?

Uz to šeit gribētu atbildēt, īsumā apcerot kādus mūsu mīļotā Prezidenta vārdus, kuŗus viņš teicis 23 gadus atpakaļ, bet kuŗi jāmin arī šodien un, liekas, būs jauni visos laikos.

Vispirms viņš uzsveŗ, ka mums vajadzīgi „nenopērkami ļaudis, ļaudis stipri pret bagātības kārdinājumiem, ļaudis godīgi kā mazās tā lielās lietās."

Mēs katrs sapratīsim, cik liela vērtība cilvēkam, kas ir nenopērkams un stiprs pret bagātības kārdinājumiem. Katrs godīgs cilvēks novēršas no nodevēja. Un tieši nodevība parasti rodas tur, kur pietrūkst spēka stāties pretī kārdinājumiem. Jaunie draugi, mums, latviešu jaunajai audzei, kas aug Latvijai, aug mūžīgai Latvijai, ir jāaug tādiem savā rakstūrā, lai mums pietiktu spēka stāties pretī bagātības kārdinājumiem, jo no mūsu rindām nedrīkst nākt neviens nodevējs. Neviens!

Kad 1919. gadā mūsu valsts pārdzīvoja savas smagākās dienas, kad zemes bija tik, cik atradās zem Baloža brigādes kājām, stāsta, ka mūsu toreizējam armijas virspavēlniekam **Jānim Balodim** vācieši piedāvājuši pēc izvēles labāko Latvijas muižu, lai viņš pārietu vācu pusē, vai vismaz atstātu savu tēvijas sarga posteni. Bez apdomāšanās Baloža atbilde bijusi: „Nē." Lūk, cilvēks, kam spēks stāties pretī bagātības kārdinājumam, cilvēks, kas noder kā piemērs, kādiem mums jāaug.

Tālāk mums vajadzīgi „ļaudis vīrišķīgi darbā, nepagurstoši nesekmēs," uzsveŗ Prezidents. Tikai tas, kas nebīstas pazaudētu cīņu no jauna sākt, savu mērķi sasniedz. Arī še mēs spēku varam smelties no piemēriem mūsu tautas varoņu laikmetā, no valsts tapšanas dienām. Ja mūsu valsts radītājam un viņa līdzgaitniekiem nebūtu bijis pietiekoši daudz vīrišķības un viņi būtu paguruši daudzajās neizdevībās, tad Latvijas tagad nebūtu. Bet vīrišķības un izturības vajadzēja ne tikai 1918. g. Latvijai, šīs lietas tāpat vajag arī tagadējai Latvijai, tās vajadzēs arī nākotnes — mūžīgai Latvijai.

Tālāk mūsu Virsvadonis vēlas, lai mēs būtu „ļaudis, kuŗus nevada divējādas tikumības — viena privātā dzīvē, otra atklātā dzīvē," citiem vārdiem, mūsu dzīvē nedrīkst būt aizkulišu, aiz kuŗām mēs darītu to, par ko sabiedrības priekšā kaunētos.

Viņš vēlas arī, lai mēs būtu „ļaudis — pilsoņi, kuŗiem sabiedrības labums stāv augstāk par pašu interesēm." Še mūsu Virsvadonis mums ir gaišākais piemērs. Viss viņa mūža darbs ir veltīts mūsu sabiedrības augstākam veidojumam — mūsu Latvijai.

Beidzot Prezidents grib mūs redzēt kā „atturīgus ļaudis, tas ir ļaudis, kuŗi savus ceļus neloka šolaiku Baala — alkohola — priekšā." Jaunatne, ja mēs gribam patiesi lielus darbus veikt, gribam piepildīt mūžīgās Latvijas ideālu, kas, bez šaubām, tā ir, tad mums ir jāaug saskaņā ar šo mūsu Vadoņa vēlēšanos.

Mussolini Forumā

Kā strādā Italijas un Vācijas jaunatne

U. VILCIŅŠ, 618. II Rīgas pils. ģimnazijas mazp. dal.

Kā Latvijas mazpulku pārstāvim man šovasar bija iespēja piedalīties Italijas „Campo Mussolini" — ārzemju itaļu jaunatnes nometnē, Romā. No Vācijas, Somijas, Francijas, Bulgarijas, Grieķijas, Luksemburgas un arī no Japānas ieradušos dalībnieku skaits pārsniedza 4000. Nometnei bija uzcelta vesela telšu pilsēta ar savu pastu un dažādiem veikaliem. Teltis iekārtotas ļoti ērti, ar gultām, dubultsienām, logiem. Gādāts arī par citām labierīcībām — tekošu ūdeni un dušām.

Šī nometne pulcināja ārzemju itaļu jauniešus. Samērā daudz bija ieradušies no Vācijas, tāpēc vācu valodu varēja dzirdēt ļoti bieži. Nometne bija organizēta pēc militāra parauga. Visi nometnes dalībnieki apvienoti skvadrās, centurijās un leģionos. Vadība Italijas jaunatnes organizācijās ir citāda nekā pie mums. Visas vadītāju vietas ieņem speciāli sagatavoti virsnieki. Ar sev padotiem viņi kopā nedzīvo. Tie guļ un ēd atsevišķi. Tikai zemāko vienību-skvadru vadītāju vietas var ieņemt pati jaunatne. Visa Italijas jaunatne apvienota vienā valsts atbalstītā organizācijā, kas sadalās vairākās grupās: giovanni Italiana (jaunie itaļi) 6—8 g., balilla 8—10 g. un avangvardisti 14—18 g., giovanni fascista no 18 g. līdz karadienesta laikam, kad jaunatnei sniedz militāro apmācību.

Nometnes vārti

„Campo Mussolini" nometnei bija uzstādīti 3 mērķi — soļošana, dziesmas un kopīgie saucieni. Arī sporta spēļu bija samērā daudz. Speciāli algots personāls izgatavoja ēdienus visai nometnei. Ēdamās telpas vai vismaz zemē ieraktu galdu nebija, bet katram bija jāēd savā teltī uz savas guļasvietas. Itaļu ēdieni mums stipri neparasti un maz baudāmi, jo izgatavojot lietots daudz eļļas un paprikas.

Nometnē celšanās apm. plkst. 5.00. Pēc tam ēd brokastis un tad tikai paceļ karogu, tad sākas mācības. Plkst. 11.00 pusdienas, pēc kurām atkal dažādi norīkojumi līdz plkst. 18.00, kad ir karoga nolaišana un vakariņas. 3 reizes nedēļā ierodas filmu auto un tiek ierīkots kino zem klajas debess. Filmu saturs lielāko tiesu tāds, ko mēs

sauktu par „burlaku" filmām, vai arī fašisma propagandas filmas. Nometnes apsardzība nokārtota visai priekšzīmīgi. Apm. 100 m viens no otra nostādīti sargi ar mazkalibra šautenēm. Katram postenim izbūvēta nojume, kas aizsargā to no saules stariem. Nometnē valkā speciālu tērpu, ko izsniedz katram nometnes dalībniekam kā atmiņu.

Ņemot vērā to, ka šī bija ārzemju itaļu nometne, ar pašas Italijas jaunatnes dzīvi varēju iepazīties samērā maz.

Vairāk izdevības man bija redzēt, braucot cauri Vācijai — vācu jaunatnes organizāciju dzīvi un darbu. Vācijā visa jaunatne organizēta vienā organizācijā—Hitler-Jugend (H. J.), kas sadalās vairākos nozarojumos, atkarībā no vecuma: Deutsches Jungvolk — 10—14 g. un Hitler-Jugend 14—18 g. Meitenes organizētas arī divos nozarojumos: Jungmädel in der H. J. 10—14 g. un Bund deutscher Mädel in der H. J. 14—21 g. Vācu jaunatne labi organizēta un tiek gatavota saviem nākošiem uzdevumiem. Atzīmējama arī viņu vadītāju labā sagatavošana speciālos kursos un mācību iestādēs. Tikai pēc zināma kursa sekmīgas beigšanas tos ieceļ viņu vietās. H. J. audzināšanas mērķis ir izveidot cilvēku fiziski spēcīgu un garīgi audzināt, iemācīt viņam nācionālsociālistisku pasaules uzskatu. Visai plaši piekopj sportu un auguma vingrinājumus. Pastāv sevišķas veselības normas, kas katram jāsasniedz, un tikai pēc tam viņš skaitās pilntiesīgs H. J. dalībnieks. Lai sagatavotu jaunatni arī nākošam karadienestam, H. J. programmās ievestas apmācības apvidus pazīšanā, izmantošanā, maskošanās, attāluma noteikšana, pārskata kartiņas zīmēšana u. c. Tāpat, lai pierastu gājiena grūtībām, jāizdara vairāki gan īsāki, gan garāki gājieni, ar un bez smaguma. Pie tam daži no tiem jāizpilda nelabvēlīgos laika apstākļos. Visai attīstīta ir arī mazkalibra šaušana. Kā iepriekšēja sagatavošanās uzskatāma šaušana ar gaisa šauteni. Arī šeit uzstādītas noteiktas normas, kas jāizpilda katram. Ir jāapbrīno vāciešu ierinda. Tā ir matēmatiski taisna ar stingri noteiktām atstarpēm un atstatēm.

Svarīgas H. J. dzīvē ir viņu nometnes. Katram dalībniekam jānodzīvo vismaz 2 nedēļas nometnē. Šeit norit galvenais audzināšanas darbs. Nometnes nodarbību pirmā vietā sports, apvidus mācība, šaušana, bet garīgā darbā nācionālsociālistiskā pasaules uzskata izkopšana. Nometnes organizētas pēc militāra parauga. Visi dalībnieki dzīvo teltīs, kas pa lielākai daļai celtas no atsevišķām teltenēm. Jāatzīst, ka šis veids ir visai ērts, jo teltenes izmantojamas arī citiem nolūkiem, kā lietus mēteļi, sīkāku priekšmetu iesaiņojamais materiāls u. t. t.

Jaunatnes nometne

Vispār, mūs var interesēt vācu jaunatnes organizācija, labā stāja un programmu normas, kas jāizpilda katram, lai varētu skaitīties par pilntiesīgu jaunatnes organizācijas locekli.

Latvijas jaunatnes pārstāvji ar sūtni prof. Spekki (vidū)

Skaistā godalga

J. ŠNEIDERS
49. Beļavas mazp. diženais

Pie Z. Meierovica piemineķļa Meža kapos

1936. g. rudenī LLK Mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa izsludināja sacensību mazpulku dalībniekiem — karoga mastu ierīkošanā. Bija paredzēta godalga tam mazpulkam, kuŗā visi dalībnieki savu vecāku mājās būs ierīkojuši karoga mastus. Šī godalga bija ļoti īpatnēja: ceļojums pa Latvijas skaistākām vietām visiem mazpulka dalībniekiem. Līdz tam daudzi mazpulku dalībnieki bija iegādājušies valsts karogus, bet maz bija rūpējušies par mastu ierīkošanu. Šī sacensība pamudināja katru mazpulka dalībnieku ierīkot karoga mastu savu vecāku mājās.

Arī mūsu mazpulks rudenī ķērās naski pie darba. Un pavasarī visās sētās, kā meiteņu, tā zēnu, karogi plīvoja jau augstu mastos, vēstīdami par mazpulka dalībnieku lielo darbu. Kādā sanāksmē vadītājs paziņoja, ka mūsu mazpulkam piešķirta lielā balva — ceļojums. Visus dalībniekus pārņēma prieka sajūta. Katrs apņēmās arī turpmāk strādāt savas dzimtās zemes labā.

Pāri Vidzemes kalniem

Visi bija ar mieru braukt 2 dienas, jo vienā dienā ļoti maz var apskatīt. Braucienu nolēmām rīkot 14. un 15. augustā. Maršrutu izvēlējāmies šādu: Beļava — Smiltene — Rauna — Cēsis — Priekuļi, Sigulda, Rīga un atpakaļ caur Ērgļiem, Cesvaini, Kraukļiem un Gulbeni. Līdzi brauca arī Gulbenes novada mazp. inspektrise O. Rezovska un daži 20. Stāmerienas un 71. Alsviķu mazpulka dalībnieki. Visi novietojāmies divās mašīnās, un sākās skaistais brauciens, par kuŗu palicis tikdaudz jauku atmiņu. Pirms mainījās tikai pazīstamie skati, bet tālāk jau parādījās svešas un interesantas ainavas. Lejasciemā pārbraucām Tirzas upi un drīz bijām pie Gaujas skaistajiem līčiem. Skandinot mūsu tautas dziesmas, drīz vien sasniedzām Smilteni. Salīdzinot Smilteni ar mūsu tuvāko pilsētu Gulbeni, atradām, ka arī Smiltene pēdējā laikā ir stipri progresējusi. Smiltenē apskatījām piensaimniecības skolas pienotavu. Tad iepazināmies ar siera pagatavošanu un uzglabāšanu. Nākošā pietura bija Raunā. Raunas apkārtne mums labi patika. Mūs iepazīstināja ar grezno biedrības namu un tā izbūves gaitu. Namam vajadzīgās summas saziedojuši Raunas un apkārtnes iedzīvotāji. Kā senu kultūras liecinieci apskatījām Raunas baznīcu. Skaists ir Raunas brīvības piemineklis, kuŗa apkārtnes izdaiļošanā piedalās 67. Raunas un apk. mazpulks. Raunas vēsturi mums pastāstīja pie senā Tanisa pilskalna. Tālāk braucām uz Priekuļiem, kur apstājāmies pie lauksaimniecības vidusskolas. Še varējām redzēt, kāda liela nozīme labību sēt agrāk pavasarī un kādas šķirnes atsevišķām zemēm piemērotas. Mūs iepazīstināja ar modernu sēklu tīrīšanas un kodināšanas mašīnu. Apskatījām siltumnīcas un plašo

augļu dārzu. Caur siltumnīcu logiem varējām saskatīt jau gandrīz nogatavojušos vīnogu ķekarus. Iepazināmies arī ar koku skolu un jaunu kociņu stādīšanu.

Pateikušies par laipnību, devāmies uz skaistajām Cēsīm. Drīz parādījās staltie nami, un iebraucām skaistajā Vidzemes pilsētā. Gaŗām pilsētai aizvijās stāvajos krastos Gauja. Tā piešķir krāšņumu vēsturiskai pilsētai. Visi zinām, ka Latvijas vēsturē Cēsis ir daudz pieminētas. Siguldu sasniedzām bez lietus. Tikko iepazināmies ar Siguldas jaukumiem, sāka līt spēcīgs lietus. Pēc saulainajām dienām lietus bija patīkams. Visi putekļi tika noskaloti un dabā viss zaļoja. Pārbraucot Juglu, varēja vērot Rīgas torņus un namus. Vispirms braucām uz Brāļu kapiem, lai noliktu vainagu brīvības cīņās kritušiem varoņiem. Vainags pašu dalībnieku darināts no kviešu vārpām. Pie Brāļu kapiem mūs sagaidīja Rīgas pils. novada mazpulku vadītāji. Triju mazpulku karogi noliecās par godu kritušiem varoņiem. Mēs katrs izjutām lielos upuŗus, ko nesuši brīvības kaŗa cīnītāji. Pēc svētbrīža apstaigājām visas kapu rindas. Plāksnītēs iegravētos vārdus lasot, varējām atrast arī savu radinieku vārdus. Šis brīdis bija veltīts, lai atcerētos tos vīrus, kas, ziedodami dzīvības, deva mums brīvo un neatkarīgo Latviju. No Brāļu kapiem braucām pa Rīgas ielām uz Daugavmalu, brīdi uzkavējoties pie Brīvības pieminekļa. Augstu pār Rīgas namiem mirdz trīs zvaigznes. Vakarā iebraucām mazpulku mītnē — Saules dārzā. Visu dienu bijām vērojuši skaistās Latvijas āres, un, lai arī noguruši, sākām pārdomāt gūtos iespaidus. Pēc vakariņām ierīkojāmies mīkstā sienā uz nakts guļu. Rītā apskatījām Saules dārza iekārtu, redzējām jauno peldētavu un šautuvi Ķīšezera krastā. Vēlāk bijām Zooloģiskā dārzā. Daudziem patika mazie pērtiķi. Priekšpusdienā apmeklējām arī Meža kapus. Tur uzkavējāmies pie pirmā Valsts Prezidenta J. Čakstes un pirmā ārlietu ministra Z. Meierovica kapa. Pusdienas laikā devāmies atpakaļceļā. Ērgļos apmeklējām rakstnieka R. Blaumaņa kapu. Drīz arī sasniedzām Cesvaini. Apskatījām pili un krāšņo parku. Sāka jau tumst, kad sasniedzām Kraukļu pagastu, kur iepazināmies vēl ar dažām priekšzīmīgām saimniecībām. No Kraukļiem cauri Gulbenei braucām mājup. Ilgi vēl kavēšos šī ceļojuma atmiņās. Tas bija ar pašu darbu nopelnīts. Tagad gribas atkal strādāt un palikt uzticīgam mūsu solījumam — strādāt dzimtās zemes labā. Augsim Latvijai!

Š. g. 13. maijā **880. Vānes mazpulks** negaidot zaudēja savu priekšnieku

KĀRLI PRŪSAKU.

Vēl trūka tikai pāris nedēļu, kad viņš būtu beidzis Vānes 6-kl. pamatskolu kā centīgākais, priekšzīmīgākais skolēns, — un pēkšņi viņa dzīves pavediens pārtrūka! Nepieredzēti liels pavadītāju pulks toreiz, pašā ziedonī, viņu izvadīja uz Sarcenes kapiem. Tagad, pusgadu vēlāk, veļu laikā, Vānes mazpulks kopā ar pamatskolu apmeklēja viņa kapa kopiņu un nolika tur piemiņas plāksni un rudens ziedus. — Vieglas smiltis! Mazpulks un skola tevi neaizmirsīs!

998. Feimaņu mazpulka vadītāja palīdze

TEKLA JAUDZEMS

š. g. 10. novembrī mirusi traģiskā nāvē.
Par viņu sēro **Rēzeknes mazpulku novads.**

Š. g. 17. novembrī traģiskā nāvē pie Zasulauka stacijas miris mūsu mazpulka valdes loceklis

OLĢERTS BRAUNS.

Dusi saldi zemes mātes klēpī!
Tevi, mīļais draugs, piemiņā paturēs
982. Emīļa Dārziņa mazpulks.

3. decembrī šķīries no dzīves

AUGUSTS BRIEDIS —

mazpulku karoga dziesmas autors, mūsu organizācijas patiesais draugs un labvēlis. Viņa piemiņu godinot, strādāsim tā, lai piepildītos viņa sacerētās, tik daudzkārt dziedātās dziesmas vārdi:

„ko tēvi nepaguva,
to paveiksim..."

LLK Mazpulku nozare.

Piemiņas plāksne uz priekšnieka kapa

Četrkājainais draugs

Stirniņa

V. BREMMANIS, 496. Ķēču-Annas mazp. dalībn.

Ejot pa mežu kādā jūnija dienā, pēkšņi dzirdēju žēlus, smilkstošus pīkstienus. Meža malā, pļavā ieraudzīju, ka liels vanags plosa kādu zvēru. Tā bija maza stirniņa. Žēlām, asarainām acīm viņa raudzījās manī, itkā gribētu teikt: „Paldies par izglābšanu!"

Apskatīju stirniņu. Vanaga asie nagi bija radījuši daudz brūču mazās stirniņas miesā. Paņēmu stirniņu klēpī un devos mājup, kur pārsēju brūces.

Pirmās dienās „Bucītis", kā iesaucu stirniņu, bija ļoti saguris un nespēcīgs. Sāku tam dot no pudelītes pienu. Drīz stirniņa sāka jau staigāt un ēst mauriņu. Viņa rotaļājās ar suni un likās, ka viņa ir apmierināta ar savu dzīvi. Dažreiz tomēr tā klusi, žēli pīkstēja un ar tādu ilgu pilnu skatu raudzījās uz mežu. Laikam bārenītim bija ilgas pēc mātes glāsta.

Bucītis ēd visu. Galvenā Bucīša barība ir svaigs, tikko slaukts piens, maize, āboli, tomāti, kartupeļi, burkāni u. c. Par sevišķu gardumu jāuzskata baltmaize, biskvīti un šokolāde.

Lai cik mīļš mans Bucītis, tomēr nolēmu viņu aiznest uz mežu, jo manīju, ka ilgas pēc meža tam bija sevišķi lielas. Žēl tomēr bija visiem šķirties.

Bucīti uz mežu aiznesu no rīta. Vakarā, ēdot vakariņas, mūs pārsteidza mazā brāļa prieka sauciens: „Bucītis nāk, Bucītis nāk." Patiesi redzējām, ka Bucītis nāk mājā. Viņš tomēr negribēja aizmirst savu glābēju.

Tagad Bucītis ir krietni liels. Katru dienu viņš pats aiziet uz mežu un vakarā pārnāk, uzmeklē suni un sāk ar to rotaļāties, dodas sunim virsū, bada, palecas atpakaļ, karpa ar nagiem zemi un bada suni atkal. Rotaļa ilgst, kamēr abi nokususi. Uzvarējis, Bucītis cēlu gaitu, galvu pacēlis, dodas uz mežu līdz vakara krēslai.

Patlaban Bucītim aug radziņi un tie pieškiŗ viņa augumam vēl staltāku izskatu. Arī savu plāno vasaras uzvalku viņš apmainījis pret skaistu, biezu, sirmu ziemas kažoku.

Kas notiks ar Bucīti turpmāk, to nezinu. Varbūt viņš mani atstās un aizies pie citām stirnām. Varbūt kāds malu mednieks viņu nošaus, tomēr viņam brīvību atļauju.

Rotaļu biedri

Apzinīgi darba darītāji

OLĢ. BĒRZIŅŠ, Latv. folkl. krāt. inform.

Daudz atzinīgu un patiesu vārdu mēs ikdienas dzirdam par mazpulku dalībnieku veikto darbu un darba apziņu. Bet man šķiet, ka raksturīgāko un īsāko mazpulku dalībnieku darba sekmju raksturojumu pāris vārdos ir izteicis mūsu Valsts Prezidents **Dr. K. Ulmanis**, apskatot Sēklu, labības un pārstrādājumu izstādē novietotos lauksaimniecības ražojumus: „Nu, priekš izstādes jūs daudz lielākus ķirbjus varējāt aizņemties no mazpulkiem." Tie ir nedaudzi vārdi, izteikti kā viegls joks, bet reizē tā arī ir dziļākā patiesība un, lai to izpelnītos, ir bijis vajadzīgs daudz pašaizliedzīga, apzinīga un rūpīga darba. Tā mazpulku dalībnieks veic ikvienu savu pienākumu. Izaugot par jaunekli un liekot sava darba pamatā no mazām dienām gūtās praktiskās zināšanas, viņš neapšaubāmi izvirzīsies ar sava darba veiksmi citiem par priekšzīmi.

Šoreiz gribētos vēl pakavēties pie cita, mazpulkos veiktā un veicamā darba, par kuŗu līdz šim ir samērā maz runāts. Tas ir darbs, kuŗu veic mazpulku dalībnieki, vācot mūsu tautas tradicijas un parašas. Šis paveiktais darbs nav vienas dienas darbs un nav ar vienas dienas nozīmi un vērtību. Šo darbu veicot, mēs ikviens iegūstam skaidru un patiesu atziņu par mūsu tautas pagātni, skatām un novērtējam mūsu priekšteču spējas, viņu saimniecisko, kultūrālo un māksliniecisko izpratni pareizā apgaismojumā. Ne tādā, kā to mums bija pasākuši sniegt bieži vien mūsu tautai naidīgie vēsturnieki.

Kā ierosinājumu šim darbam LLK mazpulku nozare un pati folkloras krātuve rīkoja sacensības, kuru noteikumus ievietoja žurnālā „Mazpulks". Var teikt, ka mazpulku dalībnieki bija pareizi šo nolūku sapratuši un novērtējuši. Piedalīšanās sacensībās ir bijusi diezgan dzīva, un darba sekmes ir apmierinošas. Ir daudz mazpulku, kuŗu dalībnieki šajā laikā kā atzinību par veikto darbu ir saņēmuši daudz vērtīgu grāmatu. Bet ja līdz šim ir atrodams vēl viens otrs mazpulks, kuŗš nebūtu par sacensību painteresējies, tad uz priekšu tas tā vairs nedrīkst būt. Vairāk vērības šim jautājumam jāpiegriež arī mazpulku vadītājiem. Uzmeklējiet iepriekšējos „Mazpulka" Nr. ievietotos aizrādījumus un jautājumus, uzmudiniet sava mazpulka dalībniekus un raugaties, lai jūsu mazpulks šajā darbā nepaliktu pēdējā vietā un neatliktu šo pienākuma un darba izpildīšanu uz „vēlāku laiku". Šis darbs ir jāveic ne jau rīkoto sacensību un balvu dēļ, bet gan tādēļ, ka pazīt savas tautas pagātni ir ikviena latvieša svēts pienākums.

PRĒMIJAS MAZPULKU DALĪBNIEKIEM

KATRS VAR IEGŪT VELOSIPEDU!

Atgādinām mazpulku dalībniekiem, ka „Mazpulka" š. g. 7. numurā ievietoto aicinājumu — **vākt Sētā un Druvā abonentus — uzturam spēkā** arī 1938. gadā. **Katram mazpulka dalībniekam, kas savāks 3 gada abonentus** resp. iemaksās Sētā un Druvā abonēšanai Ls 12.— (Sētā un Druvā abonements 1938. gadā maksā Ls 4.—, pusgadā Ls 2.—), **piešķirsim šī žurnāla gada abonementu par brīvu. Mazpulku dalībnieki, kas savāks 10 un vairāk gada abonentus, bez tam vēl** (t. i. bez jau minētā gada abonementa uz katriem 3 savāktiem abonentiem) **kā prēmiju saņems:**

par 10 abonentiem — balvu Ls 3.— vērtībā (somu nazi)
„ 20 „ „ Ls 5.— „ „
bet par 100 un vairāk abonentiem — velosipedu.

Abonēšanas naudu var iemaksāt LLK Rakstu apgādā Jelgavā, Viestura pieminas pilī; Rīgā, Baznīcas ielā 4a vai arī LLK pasta tek. rēķ. **4564** SĒTĀ UN DRUVĀ REDAKCIJA

Mazpulku dalībnieki Ziemassvētkos

Agr. K. ĶIRSIS

919. Briģu mazp. dal. S. Čerņenova ar pašaudzētiem 700 g smagiem sīpoliem

Ziemassvētki ir visilgāk gaidītie svētki katram, gan jaunam, gan vecam. Mazpulku dalībniekiem, Ziemassvētkus gaidot, jau laikus jāgādā par to, lai savās mājās, pašu ģimenē netrūktu svētku eglītes. Eglīte var būt lielāka vai mazāka, ar daudzām vai arī tikai ar dažām svecītēm. Tomēr, lai arī cik niecīga tā būtu, tā katrā mājā, ģimenē ienesīs jaunu siltumu, jaunu garu, kas liek aizmirst ikdienišķās rūpes. Svētku vakarā gaišās svecīšu liesmas liks katram pārdomāt, liks katram savai sirdij jautāt — vai es esmu tik labs bijis, kā man vajadzēja būt, vai es nevarētu turpmāk vēl labāks, skaidrāks kļūt. Pie svētku eglītes savās mājās mazpulku dalībniekiem jāsaaicina visi mājas iedzīvotāji, it sevišķi visi bērni, bet neaizmirstat arī vecākos cilvēkus, it sevišķi tos, kuŗi ir atstāti, vientuļi. Arī tie ilgojas gaišajos miera svētkos pēc sirsnības, pēc svecīšu mirdzuma un siltuma.

Neviens mazpulks nedrīkst Ziemassvētkos aizmirst daudzbērnu ģimenes savā apkārtnē, kur bērni parasti trūcīgāki, kur bieži vien trūkst zaļās eglītes un mirdzošo svecīšu. Tās vēlams pirms svētkiem visam mazpulkam kopēji vai arī dažiem mazpulka pārstāvjiem apciemot un sagādāt tiem svētku pārsteigumu, kaut ko uzdāvinot. Nav tik svarīgs dāvanas lielums, kā gan sirsnība, ar kādu šo dāvanu pasniedz. Eglīte ar dažām svecītēm un svētku piparkūkām jau katram bērnam ir liela un mīļa dāvana.

Lauku mazpulkiem jāatceras arī pilsētnieku bērni, sevišķi tie, ar kuŗiem vasarā satikušies kopējās sanāksmēs un sacīkstēs un pirms svētkiem jānosūta tiem pa eglītei vai kādam dāvanu sainītim ar lauku ražojumiem: gabaliņu gaļas, sviestu, kādu kilogramu putraimu vai miltu.

Pilsētu mazpulkiem savukārt jāzina, ka lauku bērni priecājas par katru saldumu, piparkūku vai kādu svētku eglītes rotājumu, ko tie Ziemassvētkos saņem, un pilsētā taču bieži vien to ir par daudz. Savstarpējā apdāvināšanās svētkos ir ļoti jauka ieraša, kuŗa mazpulkiem jāizveido pēc iespējas plaši, un visā jaunatnē jānostiprina apziņa, ka draugi mums ir visur: pilsētās un uz laukiem.

Visiem viena mazpulka dalībniekiem pašiem arī jāsapulcējas Ziemassvētku eglītes vakarā vai nu kopā ar kādu skolu, organizāciju, vai arī jāsarīko pilnīgi patstāvīgs eglītes vakars (varbūt pēc mazpulka gada sapulces), ielūdzot uz to savus vecākus, tuviniekus, draugus un labvēļus. Sevišķi ieteicams uzaicināt mazpulku eglītes vakarā arī trūcīgākos pagasta vai sava pilsētas rajona bērnus un pasniegt tiem pie eglītes

kādu dāvanu. Apdāvināšanai vajadzīgos līdzekļus mazpulka dalībnieki var paši iepriekš ziedojumu ceļā savākt. Šim mērķim būs daudz ziedotāju. Eglītes vakarā, vienojoties kopējās Ziemassvētku dziesmās un svētku lūgšanā, ikkatrs skaidrāk un dziļāk izjutīs sevī šo jauko svētku nozīmi. Kopēji pavadīts vakars stiprinās dalībnieku vidū tās draudzības saites, kas radušās jau agrākā mazpulka darbā.

Jauks paradums ir iesākts pēdējos gados pagastos (un arī pilsētās) — dedzināt eglīti un apdāvināt Ziemassvētkos trūcīgākos pagasta iedzīvotājus, nespējniekus, sērdieņus un aizmirstos. Šādā eglītes vakarā, ko parasti sariko pašvaldības, arī turienes mazpulka dalībniekiem aktīvi jāpiedalās — eglīti greznojot, svecītes dedzinot un sagatavojot dāvanas. Sevišķi iepriecina, ja tādā eglītes vakarā pēc oficiālās daļas mazpulku dalībnieki nodzied kādu kopēju Ziemassvētku dziesmu, izpilda kādu deklāmāciju u. t. t. Jauno priekšnesumi vecumā savārgušiem un nespējīgiem ir lielākais prieka un laimes avots un sauc atmiņā pašu bērnību, pašu jaunību. Un jaunatne arī pati būs laimīga, jo būs iepriecinājusi tos, kam mazāk prieka ikdienas dzīvē.

Mazpulku dalībnieki-skolēni pa Ziemassvētku brīvlaiku būs atbrīvoti no parastajiem skolas uzdevumiem. Viņiem svētku brīvlaiks jāizmanto atpūtai, spēka stiprināšanai turpmākam zinību krāšanas darbam skolā, un labākā atpūta — ir fizisks darbs svaigā gaisā. Tāpēc neviens mazpulka dalībnieks lai nepaliek mājā, bet brauc līdzi strādniekiem, kas rīta agrumā dodas uz mežu ziemas darbos. Ar to mazpulka dalībnieks nostiprinās draudzību ar pārējiem mājiniekiem un pierādīs dzīvē, ka mazpulka dalībnieks cienī katru godīgu darbu un nebaidās arī no grūtā ziemas darba mežā. Pie tam darbs mežā, svaigā gaisā lieliski uzlabos paša dalībnieka labsajūtu, vairos dzīves un darba prieku. Pārējās svētku dienās neviens lai neaizmirst slēpes un slidas, ar kurām gan vienatnē, gan pulkā var izbaudīt daudz jauku brīžu.

Svētku brīvlaikā mazpulku dalībnieki var painteresēties arī par savas dzimtas pagātni, par tās agrākiem priekštečiem, uzzinot katra priekšteča vārdu, uzvārdu, nodarbošanos, panākumus dzīvē, dzimšanas un miršanas gadu u. c.

217. Pampaļu mazpulka darbu apskatē

Šīs ziņas var ievākt vai nu no vecākiem cilvēkiem un veciem dokumentiem, vai arī pagasta un pilsētu arķīvos un baznīcu grāmatās.

Ievāktās ziņas nedrīkst rakstīt uz atsevišķām papīra loksnēm vai lapiņām, jo tās viegli var pazust, bet gan kādā burtnīcā vai kladē, ierādot katrai personai pēc vajadzības vienu vai vairākas lapas.

Šādai dzimtas radu rakstu grāmatai vajadzētu būt katrā latviešu dzimtā un glabāties no paaudzes uz paaudzi, atzīmējot vienmēr svarīgākos notikumus un sasniegumus dzimtā. Šāda grāmata būtu katras dzimtas gods un svētums, kas rādītu, kā dzīvojuši un ar kādām grūtībām cīnījušies mūsu senči un tomēr visas tās pārvarējuši. Tas būtu labākais paraugs jaunatnes turpmākam darbam un dotu sajūsmu, spēku un drosmi visas dzīves grūtības pārvarēt un vienmēr cieši turēties pie savas dzimtas un cilts, pie savas tautas un valsts.

1067. Talsu ģimnazijas mazpulka darbu apskatē

Amatniecības kursu rīkotāju ievērībai

J. ĀDAMSONS

Mazpulka amatniecības kursi

Amatniecībā neietilpst tikai sīku, saimniecībā nepieciešamu priekšmetu, kā grābekļa zaru, āmura kāta, stādāmā irbuļa un citu izgatavošana vien, bet gan daudz un dažādu derīgu priekšmetu izgatavošana un arī izdaiļošana. Ja mēs gribam ko lielāku, sarežģītāku izgatavot, tad mums vajadzīgas netik vien čaklas rokas, piemēroti darba rīki, bet arī krietnas zināšanas — pamatīgi jāpazīst materiāla īpašības un tā apstrādāšana. Tikai pakāpeniski un sistēmatiski vingrinoties vēlamā materiāla apstrādāšanā, mēs varēsim gūt sekmes, un līdz ar sekmēm radīsies neatlaidība, darba prieks un personības vērtības apziņa. Lai amatniecībā gūtu labākas sekmes un to labāki piemērotu dalībnieku interesēm, tad mazpulkos amatniecību sadalīsim sekcijās. Sekcijas darbus sadalīs posmos, lai dalībnieku apmācību piemērotu viņu spējām.

1) Galdniecības, krāsošanas un lakošanas darbos 5 posmi.
2) Namdaŗa, mūrēšanas un betonēšanas darbos 3 posmi.
3) Metalla, ādas un dzintara darbos 3 posmi.
4) Koktēlniecības un sīkgaldniecības darbos 3 posmi.
5) Klūdziņu, sakņu, tāšu, virves un kartonāžas darbos 3 posmi.

Amatniecības pamatnoteikumi:

a) Turēt darba instrumentus kārtībā, lai tie vienmēr būtu pienācīgi uzasināti un katrs instruments atrastos savā norādītā vietā.
b) Nekad tos nepārslodzīt ar darbu, jo katrs instruments domāts zināmam darbam ar atbilstošu izturību.
c) Pirms instrumenta lietošanas pārbaudīt, vai tas ir tādā kārtībā, kāda atbilst jūsu prasībām. Nekad nestrādājiet ar neasu instrumentu, jo neiegūsit pilnvērtīgu darbu.
d) Pilnīgi jāpārzina izgatavojamā priekšmeta izskats. Pašam sevi jākontrolē, vai būs pa spēkam darbu pilnīgi patstāvīgi veikt.
e) Katru priekšmetu, ko sāciet gatavot, nelaižat no rokām laukā, pirms tas nav iznācis tāds, kādu esat iedomājušies un kāds tas ir zīmējumā.
f) Nekad nesteigties — strādāt ar apdomu pēc labākās apziņas, darba veiksme un ātrums nāks pats no sevis.

LLK mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa šoziem mazpulkos sarīkos 3 dienu gaŗus amatniecības kursus, ar šādu programmu:

1. diena	¼ st.	Aizrādījums par labu rokdarbu nozīmi praktiskā dzīvē.
	1 st.	Darba rīku uzasināšana, lietošanas paņēmieni, kopšana un glabāšana.
	2 st.	Izgatavojamā priekšmeta perspektīves un techniskais zīmējums. Materiāla izvēle vēlamam priekšmetam.
	1 st.	Darba rīku izvēle un materiāla sagatavošana.
2. diena	¼ st.	Aizrādījumi par pareizu darbu sadalīšanas nozīmi.
	4 st.	Izvēlētā priekšmeta izgatavošana.

3. diena ¼ st. Priekšmetu rotājumu nozīme dzīvē.

½ st. Dažādi rotāšanas veidi un paņēmieni (teorētiskie).

2 st. Rotājuma uzzīmēšana priekšmetam un tā izgatavošana.

1½ st. Aizrādījumi nepabeigtu darbu turpināšanai un turpmākā darba priekšmeta izvēle.

Kursu rīkotājiem jāgādā: a) piemērotas darba telpas; b) nepieciešamie instrumenti; c) jāpārved kursu vadītājs no stacijas un atpakaļ; jādod uzturs un dzīvoklis pa kursu dienām un jāmaksā atlīdzība Ls 2,— dienā.

Kursu apmeklētājiem nepieciešams: a) piemērots darba tērps; b) metra mērs, zīmulis, papīrs (rūtiņu), trīsstūris vai līnijāls, gumija un burtnīca teorijas piezīmēm.

Galdniecības, namdaŗu, koktēlnieka un sīkgaldniecības kursu rīkotājiem nepieciešami šādi darba rīki uz katriem 5 kursantiem: ēvelsols, cirvis, āmurs no 200—400 gr, slīmests, rokas zāģis, gaŗā ēvele, mazā ēvele, skrube, galdnieka zāģis, koka āmurs, svītrvilcis, lenķis, grozāmais lenķis, dažādi kalti no 3—25 mm, grebļi, dažādas koka vīles, finiera zāģējamā zāģa stelles un zāģīši. Dažādi koka materiāli un dažādi palīgmateriāli, kā smilšpapīrs, politūra, eļļas, krāsas, lakas un citi.

Visiem kopējie instrumenti: šķērszāģis, tecile, līdztekus līnijāls, skrūvspīles 6 gab., zāģu sīle, zāģu zoba lokāmais, zāģu vīle, cirkuls, urbja spals, dažāda resnuma urbji, knaibles, līmes katliņš, rupjā un smalkā eļļas galoda, līmeņrādis.

Klūdziņu, sakņu un tāšu pinumiem nepieciešams katram piemērots nazis, īlens un vajadzīgie materiāli (skali, klūdziņas, saknes).

Ādas — katram dalībniekam veidojamie stienīši, štances, īlens, plastalīns, voiloks, āda un krāsas.

Kartonāžas — katram dalībniekam papīrgriežamais nazis, šķēres, trīsstūris, līnijāls, līmes (klīstera) trauciņš ar otiņu, pape, dažādi krāsaini un speciāli vaska papīri.

Virvju — katram dalībniekam, vijamie kāši, īlens, nazis, saiviņa, dažāda resnuma auklas un materiāli (kaņepāji, lini, pakulas).

Metalla — uz katriem 5 dalībniekiem: laktu, mazo laktiņu, dažādus āmurus, meiseļus, lodējamo āmuru, metalla urbja spals, spirālurbjus no 1—10 mm, atslēdznieku skrūvspīli, dažādas vīles, veidojamos stekus, štances, un veltņus, metalla grieznes un dažādus metalla materiālus (varš, misiņš u. t. t.).

Dzintaru — katram dalībniekam, dažādas vīlītes, mazie metalla zāģīši ar stellēm, ādas siksna, krīts un terpentīns. Dažādi dzintara un juvelita gabali.

Mūrniecības un betonēšanas — katram dalībniekam: rīvis, ķelle, mūrnieka āmurs, mūŗa urbis, galdnieka āmurs, javas sile, māls, kaļķi, grants, cements, akmeņi, ķieģeļi, stiepules un formas cementa un betona nolējumiem.

Krāsošanas un lakošanas — katram dalībniekam dažas otas, krāsu trauciņi, skrāpeklis, sliepnis (špaktele), līnijāls, spieķīši, dažādas eļļas un līmes krāsas, pernīca, terpentīns, līme, sikatīvs un dažādas lakas.

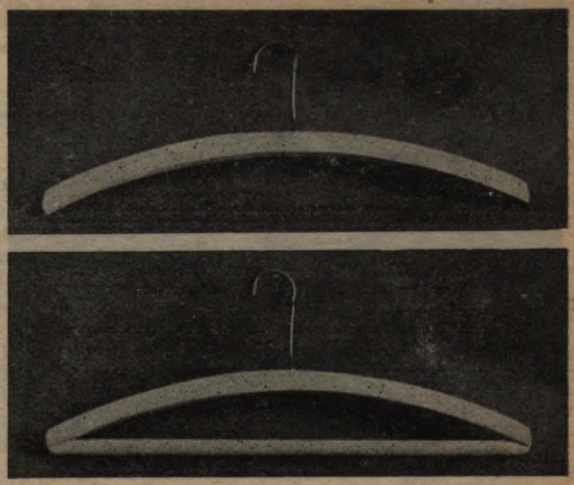

Praktiski un vienkārši, bet rūpīga izpildījuma darbi

Mazpulks var izvēlēties vienu vai divas amatniecības sekcijas. Katrā sekcijā jābūt ne mazāk par 5 dalībniekiem. Sekcijā katru gadu jāveic viens posms. Tie dalībnieki, kuŗiem ir jau zināma prasme, kas atbilst posmā prasītai programmai, var strādāt nākošos posmos. Katrs mazpulka dalībnieks var strādāt tikai vienā sekcijā, kur jāveic visi posmi un darbi, kādi prasīti programmā, tikai tad var pāriet un strādāt citā sekcijā. Pilnigas sekciju programmas publicēsim turpmāk.

Glīti pagatavots galds (300. Glūdas mazpulkā)

Mani meteoroloģiskie novērojumi

A. KASANDRIS, 127. Seces-Sērenes mazp. dal.

Meteoroloģisko novērojumu stacijā

Lauku mazpulku dalībnieki un dalībnieces, mēs esam tie, kuŗiem lemts ikdienas vērot dabu, dabas parādības un priecāties par tām. Bet daudzas parādības tomēr aizslīd gaŗām nepamanītas. Un tomēr būtu svarīgi tās redzēt, ar tām tuvāki iepazīties.

Mazpulku dalībnieki, mēs zinām, ka arī mūsu lauciņa raža atkarīga no laika apstākļiem, tādēļ mums jau laikus jāvingrinās laika pareģošanā, lai vēlākam darbam mēs šajā ziņā būtu jau sagatavoti, kādēļ vērosim laiku paši, iztaujāsim veciem ļaudīm, kam bagāta pieredze, izmantosim grāmatas, izmantosim Meteoroloģiskā biroja ziņojumus u. t. t. Visu teikto vērā ņemot un čakli vingrinoties, mēs drīzi varēsim jau puslīdz droši noteikt, kāds laiks sagaidāms tuvākās dienās. Un ja to mēs spēsim, tad spēsim arī izvairīties no daudzām nejaušībām un līdz ar to arī no zaudējumiem — tā ceļot paša un visas valsts saimniecisko labklājību.

Līdz šim, galvenokārt, meteoroloģiskos novērojumus izdarīja tikai Valsts Meteoroloģiskā biroja ierīkotās meteoroloģiskās stacijas. Tomēr, lai pazītu dzimtenes klimatu sīkāk un vispusīgāk, vajadzīgi novērojumi no daudzām vietām, tādēļ šeit mums — mazpulka dalībniekiem — jāiet palīgā. Vajadzīgi novērojumi, kas, rūpīgi izdarīti pat bez speciāliem aparātiem, varēs dot vērtīgus materiālus kā lauksaimniecībai, tā jūrniecībai un arī aviācijai. Tikai atgādinu jau tūliņ, ka šiem novērojumiem jābūt saskaņotiem ar pārējiem meteoroloģisko staciju un novērošanas punktu novērojumiem, pēc iespējas apzinīgi un rūpīgi izdarītiem un nepārtraukti turpinātiem ilgāku laiku vienā vietā. Labi izdarītos novērojumus Meteoroloģiskais birojs izmantos klimata īpatnību raksturošanai dažādos valsts novados, un novērojumu rezultātus (apstrādātus kopsavilkumus) varēs paziņot arī pašiem novērotājiem — jaunajiem meteorologiem — mazpulku dalībniekiem.

Kārtīga meteoroloģisko novērojumu veikšana prasa zināmu neatlaidību, pat pedantisku darba izpildīšanu un atzīmes, kādēļ šis darbs mums jāstrādā, jo tas atbilst mazpulku audzināšanas sistēmai un arī paredzēts mazpulku darbības plānā.

Varu aizrādīt, ka šis darbs nav mums visiem pa spēkam, bet tomēr mūsu vidū ir tādi, kuŗiem iespējams to jo plaši izpildīt, tādēļ tiem tas būtu jāuzņemas kā pienākums pret valsti.

Meteoroloģiskos novērojumus izdaru, sākot ar 1936. gada 1. janvāri, pēc A. Platača grāmatas „M e t e o r o l o ģ i j a“ un Z. M. Valsts Meteoroloģiskā biroja norādījumiem.

Esmu izdarījis sniega segas un puteņu novērošanu, ledus biezuma mērīšanu, miglas, vēja, temperatūras un dūmāku novērošanu un devis atbildes uz citiem Z. M. Meteoroloģiskā biroja pieprasītiem jautājumiem.

Mazpulku dalībnieki, pamēģiniet arī Jūs to darīt, tiklīdz uzsnieg pirmais sniegs. Tuvākus aizrādījumus pieprasait LLK mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļai Jelgavā, Viestura piemiņas pilī.

Labas sekmes!

PAŠU DARBS

SALAINĒ

R. Alksnis, 1050. Cēsu ģimn. mazp. d.

Stingst ziemas dvašā pļavas, druvas,
Mirdz rudzu asni sudrabā,
Un balto bērzu birzis tuvas
Stāv sarmainas kā pasakā.

Sals ceļ pār strautiem ledus takas,
Zem soļiem rudā zeme skan.
Snauž vadzī sen jau aramsakas,
Sen nedzird arkls, kā lemess san.

Drīz gulsies sniega sega laukos,
Un zemnieks bēri ragūs liks,
Kā rudens novakaros jaukos
Tam atkal krūtis slapjas tiks.

Stingst tagad rudzu druvas salā,
Bet sniega auts tās apklās balts.
Un apsarmojis sila malā
Stāv bērza augums slaids un stalts.

IERINDAS MĀCĪBA UN STĀJA MAZPULKOS

A. Līsmanis, 656. Alūksnes ģimnazijas mazp. daļ.

Mazpulkos ierindas mācība dienu no dienas gūst labākus panākumus, bet, ievērojot mazpulku likumu „labo darīt vēl labāku", arī ierindas un stājas izkopšanā daudz vēl jāstrādā. Mazpulku dalībnieki, zēni, piegriezīsim vairāk vērības savai stājai un sveicināšanai! Stājā un sveicināšanā ir jāvingrinās, un ar centību un darba prieku visu varam sasniegt. Vispirms katram pašam patstāvīgi jāzina pamatstāja, pagriezieni, ierindas pārveidošana un soļošana. Kad katrs to zinās atsevišķi, tad braši mēs varēsim nostāties un soļot visi vienā mazpulkā, kā arī novada un valsts sanāksmēs. Mums jābūt izskatā brašiem, lai vecākai paaudzei būtu prieks un tā varētu ticēt, ka pēc viņiem nāks jaunatne, kura pratīs pildīt dzīves uzdevumus.

Mums jāklausa tiem, kas mūs komandē. Komandas jāizpilda braši un bez pretrunām. Ierindā nekad nedrīkst runāt. Pēc komandas „mierā" jāpieņem pamatstāja. Pamatstājā jāizvērš krūtis uz priekšu, galva jātur taisni, kājām papēži kopā un pirkstgali mazliet izvērsti. Ceļos nedrīkst kājas saliekt. Ja mazpulku dalībnieki ierindā būs nostājušies pareizi, tad visiem, kas uz mums skatīsies, būs prieks par disciplinētiem mazpulku zēniem. Liela vērība jāpiegriež soļošanai. Jāievēro līdzināšanās rindās un aizmugurēs. Solim jābūt pietiekoši garam un asam. Kājas pēda jāliek visa reizē uz zemes. Braši soļojot, rodas patīkama izjūta pašiem un arī skatītājiem. Arī sveicināšanai jāpiegriež liela vērība, jo sveicināšana ir mazpulku pieklājības un vienotības izteiksme.

Pagājušā vasarā, satiekoties rajonu, novadu un valsts sanāksmē, mēs jau rādījām savu stāju, bet turpmāk mums tā vēl tālāk jāizkopj. Ir patīkami vērot, ja mazpulki stāv braši špalerās vai soļo parādēs. Centīsimies, lai mēs būtu braši mazpulku dalībnieki! Sagādāsim prieku mūsu vadītājiem un būsim krietni mūsu tēvijas dēli un meitas.

HIMNA

50. Sunakstes mazpulkam veltīta

Jūs, lauki svētie, un jūs, svētās druvas.
Kas liecaties pār zemi, svētot to;
Jūs esiet mūsu sirdīm tuvas, tuvas,
Jo kopjot mīlam zemi dzimto šo.

Jūs, birzis, un jūs, meži, kas kā lokā
Slēdz zemi, kuŗu svētu turam mēs,
Mēs mīlēsim. Un katrā rokā
Mums kūsās darbs, kas dzīvi stipru nes

Un karogu, kas baltizaļš tur plīvo,
Mēs celsim augstu, pretim saulei vien.
Par Vadoni un latvju tautu brīvo,
Lai karogs vienumēr mūs kopā sien.

VELTĪJUMS

Bijušajam vadītājam Z. Cīrule, 84. Saukas mazp.

Kaut aizgājušu, tomēr tuvu jūtam Jūs,
Jo Jūsu vārdi mūsu dvēselēs
Pret sauli tiekties lika labā asniem —
— Tur kādreiz zeltains briedums atmirdzēs.

Ir jaunas dvēseles kā vaski siltās rokās:
Var viņas veidot, kā tik kuŗam tīk;
Un paldies Jums! Jo uzdiedzēti asni,
Kam saules ilgas mūžam neapsīk.

Un ja Jums dienas kādreiz iestieg skumjās,
Tad atceraties, klusi gribam mēs,
Lai sajustu Jūs starojošu mirdzu
No gaismas, ko mums dedzāt dvēselēs.

ZIEMASSVĒTKI TUVOJAS!

R. Banka, 15. Veselavas mazp. d.

Tuvojas spožie Ziemassvētki. Un šķiet, mēs dzirdam sniega mīksto gurkstēšanu zem kamanu sliecēm un pie ilksīm piekārto zvanu šķindas, kad caur piesnigušu silu brauksim uz dzimtenes baznīcu . . .

Ziemassvētkiem piemīt tāds savāds, neizteicams burvīgums, kas saista mūs un liek gaidīt viņu atnākšanu. Jā, Ziemassvētki ir tie svētki, kuŗus gaida ikviena sirds!

Mazpulka dalībniek! Iai arī tu šai laikā nes sirdī kādu noslēpumu, kādu klusu domu, lai noskaidrotu kā priecīgāk svinēt šos svētkus, kā aplaimot tuvus un mīļus cilvēkus, kā prieku rast sirdī tiem, kam tumša tur, varbūt, dzīves grūtos un liktenīgos brīžos ir valdījusi. Tad svētki arī tev būs gaiša prieka pilni.

ZIEMASSVĒTKU VAKARS

S. Janovska, 924. Rīgas pils. 17. pamatsk. mazp. daļ.

Sirms bērītis rikšo pa piesnigušo meža ceļu. Sniegs mīksti

gurkst zem kamanu sliecēm, un tālu skan zvanu šķindas, kad svētku sestdienas vakarā braucam uz baznīcu.

Visa zili sidrabotā debess velve ir pielijusi zvaigžņu dzirkstīm. Baltajās sniega kupenās reti kur saredzamas stirnu pēdas, un reti kad kāds zaķēns pārcilpo ceļam. Egles ceļmalā smagi noliekušas zarus ar ziemas dāvāto krāšņuma rotu — sniegu. Vāverīte, lēkājot pa priežu zariem, nobirdina sniega pūkas, no egļu pazares izspurdz kāds putns, un tad atkal viss paliek klusu.

Sirdī aužas ilgas pēc kā, tā gaida ko lielu un sevišķu, sirds gaida Ziemassvētku mirdzuma. Pār visu zemi šai naktī ir brīnišķais debesu noslēpums liets. No baznīcas sirmā torņa paceļas skaņas un aizviļņo pāri laukiem, mežiem un pļavām.

Kā karsta straume krūtīs laužas prieks un sajūsma. Svētuma pilns ir šis vakars, jo šai naktī pirms gadiem mira latvju dēli, lai sniegtu savai tautai asinīm slacītu balvu — tautas brīvību.

DARBS UN PRIEKS

R. Alksnis, 1050. Cēsu ģimn. m. d.

Līgo Gaujas meži,
Dūjas spārnus sit.
Liekas, pati Gauja
Mūsu dzīslās rit.

Ne jau skumju prātu
Darbā ejam mēs;
Priekā vienmēr rokas
Darbu paveikt spēs.

Gaišas tā kā saule
Mūsu domas trauc
Debess dzelmē zilā,
Tur, kur plašums sauc.

Tomēr zemi svētu
Vienmēr turam mēs,
Jo tur mūžam latvji
Vagu dzīs un sēs.

Mūžam latvju strautos
Čalo ūdens balts,
Mūžam mūsu sirdīs
Darba tikums kalts.

VAKARS PILSĒTĀ

A. Niedre, 660. Spilves mazp. d.

Vienmuļi pukšķ zilā tvaikoņīša mašīna un, viļņiem skalojoties gar kuģa sāniem, mēs tuvojamies sirmajai Rīgai. Pretim paceļas sarkanie spēkstaci-

Zīm. A. Sodums, 874. mazp. dal.

jas skursteņi, bet aiz viņiem, Daugavas labajā krastā, sirmā Rīga. Beidz pukšķēt zilā tvaikoņīša tērauda sirds, un kuģītis līgojas pie ostas steķīšiem. Pāri tiltam pārskrej suta rumaks un pazūd pelēkajos pilsētas namos.

Riet saule. Saules sarkanā blāzma krāso bālās, mākoņu saraustītās vakara debesis. No daudzajām fabrikām plūst strādnieki un izzūd pilsētas ieliņās. Apstādījumos zem liepām klusajā vakara stundā sēž pilsētnieki. Viņi atpūšas šai vakara stundā. Arī puķes šai brīdī elpo gaisu, kuŗu atnesis vakars. Pāri zaļajām liepām, pāri pilsētas pelēkajiem namiem paceļas Brīvības piemineklis. Brīvības dieves rokās zilajās vakara debesīs mirdz trīs zvaigznes. Pilsētas namos iedegas ugunis. Arī krēslainās ielas rotā uguņu rindas. Lielie veikalu skatlogi rotāti spuldzēm un precēm. Pilsētas ielās, kā milža acis, ar uguņiem trauc autobusi un tramvaji. Tikai Vecrīgas ieliņas klusē; tās sapņo par seno Rīgu. Reta zirga pakavu klaboņa pārtrauc šo mieru, un tikai atskaņas izgaist šaurajās ieliņās.

Pie debess mirdz vakara zvaigzne un, zilam tvaikoņītim pukšķot, es traucos pa mierīgo Daugavas līmeni atpakaļ mājās. Aiz manis paliek tumšie spēkstacijas skursteņi un bālā mēness ripa aiz sirmās Rīgas baznīcas torņiem.

TAS TIKAI SĀKUMS

Fr. Pumpurs, 808. Puzes II mazp. veicinātājs

Tas tikai sākums, draugi lieli, mazi,
Ko laika sprīdī īsā jauts mums veikt
Ar rokām sīkām, kasīkli un nazi,
Kopš īstu darba prasmi godam sveikt.

Nāks dienas vēl, mēs spēka vīri kļūsim,
Un lielāks darbs tad visur redzams būs:
No zemes labumus mēs visiem gūsim,
Šīs zemes augļi katru pārsteigs jūs.

Tik spīdi, saule, zelta lietus līsti
Pār druvām zaļajām kad rokas zib,
Un doma vizoša pār darbiem klīsti.
Lai iegūt spēj ikviens, ko sirdī grib.

JAUNATNES PIENĀKUMS

A. Priedīte, 245. Drustu m. dal.

„Vingrini miesu, stiprinies garā: tev jāiet priekš tautas un tēvijas karā," tā uzsauc latvju dēlam dzejnieks Auseklis. Šie dzejnieka vārdi jau pa daļai ir piepildījušies Latvijas valsts atbrīvošanas laikā. Šiem vārdiem vēl jāpiepildās atbrīvotā Latvijā. Brīvās Latvijas dēliem jāaug stipriem garā, stipriem miesā.

Pašreiz Latvijā ir izplatījusies alkohola lietošana. Mazpulku dalībnieki, centīsimies to apkarot! Nelietosim paši alkoholiskus dzērienus un mācīsim nelietot arī citus. Daudzi labi cilvēki ar labu dvēseli, no kuŗiem varētu Latvijai būt krietni pilsoņi, krīt alkohola postā. Centīsimies viņus pārliecināt, cik daudz posta atnes reibinātāji dzērieni. Atturēsim vismaz no šī posta sev tuvus cilvēkus. Tā ātrāk novērsīsim alkohola lietošanu. Mums, dēliem un meitām, jāaug tādiem, kas latviešu slavu spēj celt, un nevis tādiem, kas ar savu dzeršanu mūsu kultūru bezdibenī velk. Mazpulku dalībnieki, būsim savas tautas lepnums!

GRĀMATU APSKATS

Mantojumu lietu kārtošana
J. Drande

Presē jau vairākkārt parādījušies raksti par lauku nekustamu īpašumu mantošanas lietu kārtošanu un aizrādīts uz lielajām neērtībām un pat ļaunumu, kas rodas, ja lauku nekustamu īpašumu mantinieki neapstiprinās mantošanas tiesībās un nepārraksta mantojuma ceļā iegūto īpašumu uz savu vārdu. Pārrunājot šo jautājumu ar pagastu pašvaldību amatpersonām un meklējot pēc šīs nevēlamās parādības cēloņiem. Tieslietu ministrijai aizrādīts, ka mantojuma lietas nekārto starp citu arī tādēļ, ka to uzskatot par grūtu un sarežģītu darbu, ko katrs pilsonis bez speciālista — jurista palīdzības nemaz nevar veikt; bez tam tas prasot arī lielus izdevumus. Šāds uzskats ir ļoti maldīgs un faktiski mantošanas lietu nokārtošana nemaz nav tik komplicēta. Lai iepazīstinātu un noskaidrotu dažādos mantošanas lietu jautājumus, Rīgas apgabaltiesas loceklis J. Drande uz Tieslietu ministra ierosinājumu ir sastādījis un P. S. „Zemnieku domas" apgādībā izdevis nelielu grāmatu „Mantojumu lietu kārtošana", kurā viņš ikkatram saprotamā un vieglā valodā aprakstījis visu to, kas jādara pilsonim, kuram saņemams mantojums. Pēc īsa vispārēja apcerējuma par mantojuma jēdzienu, tā atklāšanos, apsardzību un aizgādnību, autors dod tīri praktiskus aizrādījumus, kam iesniedzami lūgumi par apstiprināšanos mantošanas tiesībās, kāds saturs tiem lūgumiem jābūt un kādi dokumenti pievienojami. Ir pat iespiesti vairāki lūgumu paraugi. Grāmatas beigu daļā ir vēl norādījumi, kādas nodevas jāmaksā, kā tiesas lēmumi korroborējami un kā mantojums sadalāms starp mantiniekiem.

Katrs, kas izlasīs šo grāmatu, pārliecināsies, ka mantojuma lietu kārtošana nemaz nav tik grūta un neiespējama, izņemot, saprotams, atsevišķus sarežģītus gadījumus.

Šo grāmatiņu var ieteikt ikkatram pilsonim un valsts un pašvaldības darbiniekam. Tās nedrīkst nekādā ziņā trūkt pagastu valdēs un pagasttiesās un būtu ļoti vēlama un ieteicama arī visu skolu bibliotēkām. Grāmatiņas cena 1 lats un dabūjama izdevniecībā „Zemnieku domas", Rīgā, Blaumaņa ielā 38-40.

Dārzkopības gada grāmata — kalendārs — 1938. gadam — K./s. „Palīgs" apgādā. Cena Ls 0,50. Gada grāmatā doc. agr. J. Sudraba, dir. agr. E. Robiņa, agr. E. Kūlas, V. Lauska, P. Dindoņa, A. Kapakļa, A. Adieņa, J. Porieša u. c. dārzkopības lietpratēju raksti visdažādākos jautājumos. Grāmatā vērtīgi norādījumi dārzu ierīkotājiem jūrmalas smiltsaugsnās un viņu audzētājiem brīvā dabā. Grāmatā katrs dārza īpašnieks atradīs sev kaut ko jaunu.

Dižmuiža — Viļa Veldres romāns, Valtera un Rapas apgādā.

Pats autors šīs grāmatas priekšvārdā saka, ka šeit nav nekā izdomāta, bet tikai patiesu notikumu apraksts. Patiesi tā arī ir — mēs visi atceramies šo „jauno mērnieku laiku" laikmetu, kad sagruva gadu simtiem vecā muižu iekārta un sākās jauns laiks un jauna saimnieciskā dzīve. Veldre dzīvi un pārliecinoši tēlo šo laiku un tā laika ļaudis, kuriem arī garīgi jāpārveidojas, lai piemērotos jaunajam laikam. Autors ar lielu mīlestību apraksta savdabīgo muižas kalpu dzīvi ar visām viņu sīkajām ikdienas bēdām un priekiem, ar viņu ilgām pēc „sava kaktiņa, sava stūriša zemes". Ir viņu starpā tādi, kuriem nav iespējams pāraugt un saprast jauno laiku — kuriem vienīgais mērķis dzīvē ir kalpot kungam, un arī tādi kā Griezes Roberts — drosmīgais cīnītājs savā kaujas laukā un pēcāk čakls saimnieks sētā — zemē, kuru aruši viņa tēvu tēvi, bet īpašumā ieguvis tikai viņš. Pazūd vecā muižnieku varenība un bagātība un līdz ar to arī pats jēdziens — muiža. Dižmuiža — kas kādreiz nozīmēja tik daudz, jaunajai paaudzei pazīstama tikai no nostāstiem.

Romāns ieteicams visiem lasītājiem un būs katram mīļš un patīkams svētku viesis.

Lauksaimnieku gada grāmatu 1938. g. izdevusi L. L. Kamera, 216 lpp. maksā Ls 1.—. Šogad gada grāmatai ir viens svarīgs jaunums — darba kalendārs par mēnešiem, uzskaitīti darbi, kas jādara lauksaimniecībā, tas atvieglos saimniecības darbu sadalījumu. Gada grāmatā arī šogad kā pielikums kalendāram ar dažādām vajadzīgām ziņām ir rakstu krājums ar Valsts Prezidenta Dr. K. Ulmaņa runu III plaujas svētkos, Zemkopības ministra J. Birznieka ievadraksts un daudzi lauksaimniecības un mājturības derīgi ierosinājumi. Šī grāmata arī darbam mazpulkā sniedz jaunu un vērtīgu materiālu.

Kā aizsargāties no kaujas gāzēm kapt. K. Apsīte. Autora III izdevums 122 lpp. maksā Ls 0.75.

Tā ka arvien vairāk vērības piegriež pasīvai gaisa aizsardzībai, arī mazpulkiem šinī darbā jāpieliek sava roka. Šī grāmata ir tā kas šo darbu atvieglos. Saturā ir vispārējas ziņas. Kaujas gāzu iedarbība, kaujas gāzu pielietošanas paņēmieni. Ķīmiskie pretlīdzekļi. Savstarpēja aizsargāšanās. Kollektīva aizsargāšanās. Saindēto pazīmes un palīdzības sniegšana. Dūmu vielas un to pielietošana. Meteoroloģiskais dienests. Pilsoņu aizsardzība. Kaujas gāzu tabula.

MAZPULKU DZĪVE

3. MAZPULKU LOTERIJAS VEICINĀTĀJI.

Katru gadu LLK sarīko vienu mazpulku loteriju, kuŗas ienākums nāk par labu mazpulku darbības veicināšanai, godalgām, mēnešraksta „Mazpulks" izdošanai, kursiem u. t. t. Katra mazpulka un katra dalībnieka svēts pienākums ir šo loteriju atbalstīt un veicināt, izplatot pēc iespējas vairāk biļešu savu paziņu starpā. Ar lielu prieku LLK mazpulku nozare konstatē, ka mazpulki savus pienākumus sapratuši un visādi veicinājuši loterijas labu izdošanos, tomēr ir arī daži bēdīgi gadījumi, kur mazpulks nav darījis to, kas būtu jādara. Viss vairums mazpulku ir pārdevuši 60—30 biļetes katrs. Citi ap 20, bet daži mazpulki ir pilnīgi nevērīgi bijuši paši pret savu loteriju. Tā, par piem., 560. Pildas mazpulks pārdevis tikai 2 biļetes, 164. Jaunaglonas — 2 biļ., 1030. Naglu-Gaigalavas — 3 biļ., 210. Skujenes-Ežu — 4 biļ., 887. Peipiņu — 5 biļ., 426. Pāvilostas — 6 biļ., 603. Jāņuciema — 6 biļ., 827. Mežciema — 6 biļ., 1046. Kovaļķu — 7 biļ., 258. Nurmuižas — 8 biļ., 1077. Balvu-Dūrupes — 8 biļ., 775. Ozupīnes — 9 biļ.

96. Apes mazpulks atsūtījis atpakaļ nepārdotas 34 biļetes un 509. Dēmenes mazpulks — 25 biļetes tikai 1 dienu pirms izlozes (š. g. 29. novembrī), kad tās vairs nav iespējams citiem pārdot, kaut gan neizpārdoto biļešu atpakaļ sūtīšanas termiņš bija 31. oktōbris. Tas apliecina šo mazpulku nenenoteiktību un paviršību. Tomēr ir arī sevišķi iepriecinoši gadījumi, kur mazpulku dalībnieki ar sevišķu uzcītību piegājuši loterijas biļešu izplatīšanai. Tā, par piem., 60. Krustpils mazpulks pārdevis 160 biļetes, no tām dalībniece Dzidra Šnornieks viena pati 52 biļetes. Vairak par 100 biļetēm pārdevuši vēl šādi mazpulki: 393. Rūjienas draudžu, 21. Īslīcas, 383. Madlienas, 550. Ārlavas-Tiņģeres, 242. Okras, 427. Materu Jura. 929. Miezītes un 334. Bērzmuižas. Cerēsim, ka nākošā gadā šādu centīgu mazpulku būs vēl vairāk.

554. Lažas mazpulka labākā barkānu audzētāja (no labās), labākais biešu un sīpolu audzētājs

Godalgoti mazpulki un dalībnieki

Š. g. pavasarī Latvijas Piensaimniecības Centrālā Savienība izsludināja sacensību dzelzs lūžņu vākšanā, apsolot godalgas tiem, kas visvairāk dzelzs lūžņu savāks. Tagad šīs godalgas piešķirtas un nauda izsūtīta.

I godalgu Ls 100,— ieguvis 696. Eglaines mazpulks, kuŗš savācis un nodevis 15.569 kg dzelzs lūžņu; III god. — Ls 25,— 393. Rūjienas draudžu mazpulkam par 4645 kg lūžņu savākšanu.

Atsevišķi dalībnieki par centīgu lūžņu vākšanu arī saņēmuši godalgas: **I god. — katrs Ls 100,— 72. Grostonas mazp. dal J. Bloms, 261. Laidzes mazpulka dal. V. Dobroviĉs** un **382. Indras mazp. dal. A. Mironoviĉs.** II god. — katrs Ls 50,— 376. Vijciema mazp. dal. J. Rožlaps, 830. Tērandes — P. Silkalns, 414. Bebrenes — P. Gulāns un 382. Indras — F. Vasiļjevs.

III god. — katrs pa Ls 25,— saņēma — 449. Jaunjelgavas mazp. dal. V. Petrovskis, 811. Valdemārpils — R. Gross, 154. Vandzenes — R. Legzdiņš, 329. Tērvetes — J. Bārs, 321. Vilces-Blankenfeldes — A. Burbulis un 86. Purvmalas — D. Supe.

Visi mazpulki un mazpulku dalībnieki kopā savākuši 486.139 kg lūžņu, par ko saņēmuši apm. Ls 30000,— un reizē ar to padarījuši lielu valstisku darbu: savācot vecās dzelzis palīdzējuši mazināt dzelzs ievedumus mūsu zemē.

Pavisam Latv. Piens. Centrālā Savienība šopavasar savākusi 12.310 tonnas lūžņu, Ls 754.526 vērtībā, tā tad mazpulki no šī lielā darba veikuši apm. 4 %, resp. 1/25 daļu.

3. Lubānas-Zvidzienas mazpulkā valsts karogus mastos pacēluši šādi dalībnieki: J. Āriņš, R. un O. Pauliņi, P., V. un L. Ozoliņi, V. Ozoliņš, A. un K. Kalniņi, E. un V Mežsargi, P. Džede, H. Osītis, P. Bērziņš, A. Lācis un V. Brutāns.

690. Ipiķu mazpulkā visi dalībnieki — zēni savās mājās valsts karogus š. g. 18. novembrī bija pacēluši augstos mastos, kas iepriecināja ikkatru latvieti. Šī Ipiķu mazpulka zēnu centība sevišķi apsveicama tāpēc, ka viņu mājas atrodas uz pašām Igaunijas robežām.

874. Kupravas mazpulkā valsts karogus mastos pacēluši: **H. Bēcis, E. Mālbergs, V. Ozols, A. Osis, T. Muskars, J. Strazdiņš, J. Kesels, J. Užāns, I. Ķikāns un V. Muskars.**

24. Lejasciema mazpulks kopīgi ar jauno Lejasciema lauksaimniecības biedrību rīkoja mazpulka ražojumu apskati un lauksaimniecības b-bas atklāšanas svinības.

Svinības ievadīja ar dievkalpojumu Lejasciema baznīcā. Tam sekoja mazpulka ražojumu apskate Lejasciema labdarības b-bas telpās, kuŗā klāt bija arī Gulbenes novada mazpulku inspektrise agr. O. Rezovska.

Mazpulka dalībnieku lielākā daļa bija audzējusi kartupeļus, kuŗi kā īsts smiltszemju augs Lejas-

ciema smilšainajās zemēs bija auguši tiešām lieliski. Lopkopības grupa reprezentējās ar labi koptām sugas telītēm.

Godalgošanai sekoja apsveikumi un A. Lūša lugas „Zeme un zelts" izrāde mazpulka dalībnieku izpildījumā. Programmu noslēdza jaunās un vecās paaudzes kopīgs vakars.

84. Saukas mazpulks sarīkoja ražojumu apskati. Neatlaidīgā darbā un centības rezultātus redzējām mazpulka dalībnieku novietnē: skaisti, augstvērtīgi lauk- un sakņkopības ražojumi, konservi un vērtīgi rokdarbi. Mazpulka dalībnieki piegriezuši vērību arī krāsošanai augu krāsās, tā iegūstot rokdarbu materiālu ļoti jaukās maigās nokrāsās.

Kāds darbs, tāda alga — un 8 mazpulka dalībnieki izpelnījās pirmās godalgas, bet pārējie — otrās un trešās atzinības balvas.

90. Jūrkalnes mazpulks savā piejūras malā svinēja savus pļaujas svētkus. Pēc sekmīgi veiktajiem vasaras darbiem katrs dalībnieks centās parādīt to labāko, tādēļ arī apskatē bija izstādīti ļoti labi ražojumi. Svētki sākās ar svinīgu dievkalpojumu.

Reizē ar ražojumu apskati mazpulka dalībnieki nodeva svinīgo solījumu. Pēc tam notika dalībnieku godalgošana.

Mazpulks var atskatities uz piecu gadu darbību. Ka darbs bijis ražīgs, liecina tas, ka šinī laikā 4 dalībnieki mazpulkā sasnieguši diženā pakāpi.

119. Tāšu mazpulks sarīkoja ražojumu apskati. Rudens ziediem un augļiem dekorētās novietnēs bija izstādīti mazpulku dalībnieku ražojumi: skaisti zēnu un meiteņu rokdarbi, dārzāji, konservi, ievārījumi, saules puķes, cukurbietes un citi ražojumi.

Līdzekļus balvu iegādei ziedoja Lauksaimniecības kamera, Tāšu pag. pašvaldība, sabiedriskās organizācijas un lauksaimnieki.

152. Mārcienas mazpulks, kopīgi ar jauno lauksaimniecības biedrību sarīkoja biedrības atklāšanas svētkus un mazpulka darbības atceri ar ražojumu apskati un dalībnieku svinīgo solījumu. Lai vairāk izplatītu literatūru un lai vairāk lasītu sabiedriskos rakstus, tad trim trūcīgāko dalībnieku vecākiem piešķīra 2 eks. 1937. g. komplektus „Sēta un Druvā" un 1938. g. abonenta karti laikrakstam „Tēvijas Sargs." Bija ļoti daudz apmeklētāju, kas interesējās par mazpulku darbību.

158. Šķilbānu, 244. Rekavas un **255. Upītes mazpulka** kopējā ražojumu apskate Šķilbānos izvērtās par plašiem rudens svētkiem visā apkārtnē, uz kuriem bija ieradušies arī Rēzeknes novada mazpulka inspektors agr. F. Butners, mazpulku insp. A. Bergs un ap 300 apmeklētāju. Vakarā 16 Šķilbānu un 6 Upītes mazpulka dalībnieki nodeva svinīgo solījumu. Sekoja teātris, ko izrādīja 158. Šķilbānu mazpulka dalībnieki.

217. Pampāļu mazpulks sarīkoja Pampāļu pamatskolā savu gadskārtējo ražojumu apskati. Bez laukkopības ražojumiem mazpulka dalībnieki bija

908. Baldones mazpulka dalībnieks pie sava novietņa darbu apskatē

izstādījuši jaunlopus un putnus. 20 jauno mazpulka dalībnieku svinīgo solījumu pieņēma Kuldīgas nov. mazp. insp. A. Ozoliņš. Apskati apmeklēja ap 400 viesu, kuri ar interesi vēroja jauno lauksaimnieku sasniegumus.

265. Dūres mazpulks rīkoja ražojumu apskati un svinīgā solījuma svētkus. Svinīgo solījumu nodeva 20 dalībnieki. Ražojumu apskatē piedalījās 28 mazpulka dalībnieki ar dažādām kultūrām, zēnu un meiteņu rokdarbiem. 1. godalgu ieguva L. Miška, V. Krievs, M. Ķauķis, R. Miska un M. Samsons. Pēc ražojumu apskates izrādīja Arn. Lūša „Zeme un zelts." Ražojumu apskate bija kupli apmeklēta.

267. Lazdonas mazpulka ražojumu apskatē piedalījās 17 dalībnieki, rādot savus sasniegumus kultūras audzēšanā un rokdarbos. Vakaram mazpulka dalībnieki bija sagatavojuši teātŗa izrādi, pēc kuŗas rajona agr. S. Vīdužs izstādītājiem pasniedza vērtīgas balvas. Apskatē 1. godalgas piešķirtas: H. Liepiņam, R. Sizovai, V. Petrovskai, L. Petrovskai un J. Gruziņam.

365. Mēmeles mazpulks sarīkoja Mēmeles 6-kl. pamatskolā savu rudens ražojumu apskati. Apskatē piedalījās 25 dalībnieki, kas rādīja savus sasniegumus lauksaimniecībā, dārzkopībā, rokdarbos un lopkopībā. Godalgotie saņēma vērtīgas balvas, ko ziedojusi Lauks. kamera, Mēmeles pag. valde, krāj-aizd. sab., ugunsapdr. b-ba, skol. koop. un dāmu komit.

Pēc ražojumu apskates notika sarīkojums ar mazpulka dalībnieku priekšnesumiem.

386. Zutēnu mazpulks sarīkoja 3. ražojumu apskati. Rudens ziediem un zeltotajām lapām dekorētajās skolas telpās jaunie līdumnieki bija izstādījuši savu šī gada ražu — zemās turku krūmu pupiņas, ķirbjus, kāpostus, sīpolus, ievārījumus, salmu pinumus u. c. rokdarbus.

Mazpulka dalībnieki saņēma vērtīgas Lauks. kameras un vietējo sabiedrisko organizāciju balvas. Pirmās godalgas saņēma 4 dalībnieki: Kārlis Andersons, Anna Vollenberga, Jānis Vorbats un Leons Zabarovskis.

Pēc tam agr. J. Skrebelis referēja par „Zemes auglības cēloņiem". Sekoja teātŗa izrāde.

14. Jaunpiebalgas mazpulka dalībnieki paši pagatavojuši žogu aužamo ierīci

388. Veļķu mazpulks sarīkoja gadskārtējo ražojumu apskati. Dekorētās pamatskolas telpās 18 mazpulka dalībnieki izstādīja to, ko šogad bija veikuši uz lauka, galvenokārt audzēdami kāpostus, lopbarības bietes un vēl citas kultūras, kā arī ziemas laikā izstrādātos rokdarbus.

I godalgu saņēma B. Strazdiņa un L. Brakšs. II godalgu saņēma 3 dalībnieki, bet vietējo pašvaldību dāvāto balvu — 1 dalībnieks

403. Jāņavārtu mazpulks sarīkoja savu gadskārtējo ražojumu apskati. Ražojumu apskatē piedalījās 43 mazpulka dalībnieki. Mazpulks galveno vērību piegriezis dārzāju audzēšanai, mājturībai, rokdarbiem un ārstniecības augu vākšanai. Svinīgo svētku norisi ievadīja ar dievkalpojumu un svinīgo solījumu, kuŗu nodeva 15 dalībnieki. Tad mazpulka dalībnieki izrādīja ludziņu „Ražas apskatē." Pēc tam notika mazpulka parāde. Spēlēja 6. Rīgas kājn. pulka orķestris. Par čaklo un rosīgo darbu mazpulka dalībniekus apveltīja ar jaukām balvām.

404. Suntažu mazpulks sarīkoja savu trešo ražojumu apskati Suntažu lauks. b-bas zālē, rādīdams šīs vasaras panākumus, izstādot kā galveno kultūru kartupeļus un blakusaugus: kāpostus, pupas, cukurbietes. Bez tam vēl bija izstādīts ļoti daudz latvisku rokdarbu un konservu.

481. Staiceles mazpulkā 27. nov. notika 4. vakarēšana pie dalībnieces R. Cipules. Dalībniece A. Virse stāstīja par Lāčplēša kaŗa ordeņa kavalieres — Elzas Žiglevics īso, bet lieliem panākumiem vainagoto mūžu. Sekoja Ainas Spirgas referāts: „Kronvalda Atis" un dalībn. Veras Gaigales referāts: „Tīrība." Sekoja daži citi priekšnesumi.

554. Lažas mazpulks sarīkoja skaisti dekorētā pamatskolas zālē ražojumu apskati. Ražojumus izstādīja 22 mazpulka dalībnieki: cukurbietes, lopbarības bietes, sīpolus, burkānus, ķiršu kociņus, ābeļu mežeņus un arī ziemā izstrādātus rokdarbus.

Agr. Ābele nolasīja priekšlasījumu „Lauksaimniecības dienas jautājumi." Pagasta valdes pārstāvis izdalīja godalgas ilggadīgiem laukstrādniekiem. Ražojumu apskati apmeklēja ap 200 personu.

559. Vidsmuižas mazpulka svinīgā solījuma svētki un ražojumu apskate notika 7. nov. Vidsmuižas 6-kl. pamatskolā. Svinīgo solījumu nodeva 15 dalībnieki, to pieņēma Jelgavas novada insp. Pelēķis. Mazpulka darbā centīgākos dalībniekus apbalvoja. Pirmās godalgas ieguva: Indāns Antonija; Erts Stefānija un Čaunāns Salimons. Otrās godalgas — 9 dalībnieki un trešās godalgas — 9 dalībnieki. Pēc tam izrādīja ludziņu „Tēva sētā."

690. Ipiķu mazpulks sarīkoja ražojumu apskati. Mazpulka dalībnieki šogad audzēja kartupeļus, lielu vērību piegriežot jaunu šķirņu audzēšanai un pētīšanai. Bija arī daudz skaistu meiteņu rokdarbu un zēnu izstrādājumu. Balvas labāko dalībnieku godalgošanai ziedojusi Kamera, Rūjienas piensaimnieku sab. 20 ls, Ipiķu pag. valde 60 ls. Pēc ražojumu apskates mazpulks apmeklētājus iepriecināja ar V. Lāča lugas „Kristaps Kaugurs" izrādi.

856. Rīgas paraugskolas mazpulkam bija ražojumu apskate. Tanī piedalījās 34 dalībnieki. Apskatē bija izstādīti ražojumi: kāposti un ķirbji, kuŗi bija audzēti Lapeņu kolonijā un arī citur. Bija arī daudz mājturības izstādījumu. Divi dalībnieki bija izstādījuši veseļošanās augu paraugus un viens dalībnieks Šinšilas trusīšus. Pirmās godalgas piešķīra pieciem dalībniekiem: V. Krauklei, O. Lejam, L. Kalniņam, J. Ķešānei un M. Šūmanei. Bez tam vēl piešķīra sešas otrās godalgas, divas trešās godalgas un 14 balvas. Dalībnieku apbalvošanai balvas bija dāvājusi Lauks. kamera, Valters un Rapa, skolas padome un skolotāji. No ziedojumiem, kuŗus vāca pie ieejas, un bufetes tīrs atlikums bija 111,10 ls. Šo atlikumu izlietos šautenes vai mazpulka kopējās telts iegādei vai arī mazpulka stūrīša iekārtošanai.

882. Babītes mazpulka „Druva" gadskārtējā ražojumu apskate notika novembrī. Mazpulka dalībnieki bija centušies parādīt savas spējas visās nozarēs. Labi sasniegumi bija kā dārzāju audzēšanā, tā arī lopkopībā un mājamatniecībā. Meitenes bez dārzājiem bija vēl izstādījušas rokdarbus latviskā stilā un konservus. Izcilākos sasniegumus godalgoja.

890. Pededzes mazpulks sarīkoja Pededzes pag. namā Latv. bērnu palīdz. savienīb. veselības kopšanas izstādi. Vakarā sekoja teātŗa izrāde. Izrādīja K. Freimaņa „Tēva sētā." Pēc tam saviesīgs vakars ar tautiskām dejām un rotaļām. Bija ieradušies 200 viesu un mazpulku labvēļu.

924. Rīgas 17. pamatskolas mazpulks sarīkoja atklātu vakaru, lai iegūtu vajadzīgos līdzekļus šautenes iegādei.

Programmas pirmā daļā bija luga „Rasulīte" skoln. E. Straumītes vadībā. Sekoja tautas dejas. Priekšnesumi guva atzinību viesos. Viesi savu laimi varēja izmēģināt laimes akā. Izrīkojums bija labi apmeklēts.

973. I. Daugavpils valsts ģimnazijas mazpulks sarīkoja savu pirmo ražojumu apskati. Rudens ziediem un salmu puzuriem dekorētā telpā bija ierīkotas novietnes. Bagātīgi bija izstādīti rokdarbi, augļu un ogu pārstrādājumi, dārzāji un pārskatāmi parādīti augu kaitēkļi.

PAZIŅOJUMI

● **Mēnešraksts „Mazpulks" — ir visu Latvijas mazpu'ku oficiozs, kuŗa norādījumi jāizpilda katram mazpulka vadītājam (ai), tāpat katram mazpulka dalībniekam un dalībniecei.**

● Katram mazpulka vadītājam 1938. g. piesūtīs mēneša raksta „Mazpulks" brīveksemplāru, kas paliek vadītāja personīgā īpašumā.

● Mazpulku vadītāju palīgiem brīveksemplārus piesūtīs tikai tanīs gadījumos, ja palīgs darbojas citā skolā vai citā rajonā un ja mazpulka vadītājs iesūtīs rakstisku pieprasījumu, uzdodot paliga pasta adresi LLK mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļai Jelgavā, Viestura piemiņas pilī.

● **Mēnešraksta „Mazpulks" abonēšana ir obligātoriska katram mazpulka dalībniekam,** izņemot gadījumus, ja vienā mājā vai ģimenē ir vairāki dalībnieki. Apskatēs un sacensībās godalgos tikai tos dalībniekus, kas abonējuši un lasījuši mēnešrakstu „Mazpulks".

● Katram mazpulkam jāabonē vismaz viens „Mazpulka" eksemplārs mazpulka bibliotēkai.

● 1937. g. „Mazpulks" iesiešanai LLK rakstu apgādā Jelgavā, Viestura piemiņas pilī ir dabūjami cieti vāki ar zīmējumu.

● LLK rakstu apgādā dabūjama kapt. K. Apsītes brošūra **„Kā aizsargāties no kaujas gāzēm"** par Ls 0,75 eksemplārā. Ieteicam katra mazpulka bibliotēkai.

● Aizrādām, ka turpmāk lūgumus Kultūras fondam mazpulki var iesūtīt tikai caur LLK mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļu.

● **Lai neceltos pārpratumi un sarežģījumi mēnešraksta saņemšanā un maksājumu kārtošanā, „Mazpulka" ekspedīcija lūdz ievērot un izpildīt šādus aizrādījumus:**

1) **Nekavējoties paziņot „Mazpulka" ekspedīcijai, Jelgavā, Viestura piemiņas pilī (ne vēlāk kā līdz 1938. g. 10. janvārim) mazpulka dalībnieku adreses, kam piesūtīt mēnešrakstu „Mazpulks" 1938. gadā.** Ja adreses netiks paziņotas, tad pārtrauksim „Mazpulka" brīveksemplāra un pārējās mazpulku literatūras izsūtīšanu. Mazpulku vadītājiem mēnešrakstu piesūtām bez atsevišķas pieteikšanas, tāpēc abonentu sarakstos vadītāja eksemplārs nav jāieved.

2) Pasūtījumu izdarot, jāuzrāda skaidras adreses, **neaizmirstot nekādā ziņā pasta nodaļu,** caur kuŗu saņem pastu. Visi gada sākumā pieteiktie abonenti tiek uzskatīti un iegrāmatoti kā gada abonenti. Otrā pusgada sākumā nav no jauna jāziņo visi dalībnieku vārdi, bet tikai tie, kas no jauna mēnešrakstu pasūta vai abonēšanu atsauc.

Abonementu var atsaukt vai no jauna pieteikt tikai gada sākumā un 1. jūlijā — otrā pusgada sākumā, citā laikā abonentu maiņas neievēro.

Ja mazpulka vadītājs visus pasūtītos eksemplārus saņem uz sava vārda un izdala abonentiem, tad saraksts ar abonentu vārdiem un adresēm nav jāiesūta (maksas abonentiem). Trūcīgo abonentu saraksti visos gadījumos jāiesūta, atzīmējot pilnu vārdu un adresi.

3) **Abonenti, kas maksā par mēnešrakstu, pieteicami ar atsevišķu sarakstu, bet varbūtējie trūcīgie abonenti, kas paši nespēj samaksāt un par kuŗiem, cik paredzams, maksās Kultūras fonds — atkal ar atsevišķu. Kā trūcīgus dalībniekus var uzdot tikai tos, kuŗi mazpulkā darbojas pirmo gadu.**

4) **Abonentiem nauda par I. pusgadu Ls 1,— jānomaksā līdz 1938. g. 10. janvārim, par II. pusgadu Ls 1,— līdz 1938. g. 10. jūlijam.**

5) Gada sākumā lai ikviens mazpulka dalībnieks izšķiras, kā viņš vēlas mēnešrakstu saņemt: a) no mazpulka vadītāja, kam tad izsūtīs kopēji, b) saņemt savā skolā, c) saņemt savā dzīves vietā, t. i. mājā. Izvēlēto adresi lūdzam paturēt visu gadu un nemainīt, kā, dažkārt tagad — gada sākumā uz skolu, vasaru uz mājām, rudeni atkal uz skolu, citreiz vadītājam u. t. t.

Tik bieža adresu maiņa pārāk apgrūtina mēnešraksta ekspedīciju un tā nevar atbildēt par kārtīgu mēnešraksta saņemšanu.

Ja dalībnieks maina dzīves vietu, tad ekspedīcija viņa adresi pārmaina vienmēr, **tikai, adresi mainot, noteikti jāziņo vecā adrese,** pēc kuŗas līdz šim mēnešraksts piesūtīts un uz kādu vēlas turpmāk saņemt.

6) **Mazpulku dalībnieki neviens lai nesūta naudu atsevišķi, bet nomaksā visu ar vadītāja starpniecību, jo tikai mazpulka vadītājs ir atbildīgs par visiem mazpulka maksājumiem.**

7) Mazpulka vadītājam nevajaga ziņot ekspedīcijai, cik katrs mazpulka dalībnieks iemaksājis, jo tam nozīme tikai pašu grāmatvedībā.

8) Abonentu vārdi un pasūtāmā literātūra **nav jāziņo divreiz, kā to daži dara (vienreiz ar pasūtījumu un otrreiz — naudu iesūtot),** jo tas rada ekspedīcijai pārpratumus.

9) Iesūtot tikai abonēšanas maksu, jāraksta: „Abonēšanas maksa par pasūtīto mēnešrakstu „Mazpulks" 1938. g." Vecus parādus maksājot, uzrakstīt — „Agrākā parāda nomaksai."

10) Iesūtot naudu par mazpulku literātūru, **noteikti jāatzīmē, vai literātūra jau saņemta, vai tā no jauna jāsūta.**

11) Iesūtot kopā mēnešraksta abonēšanas maksu, naudu par mazpulka literātūru un vecu parādu nomaksu, naudas pārveduma otrā pusē jāuzraksta, cik naudas katrai vajadzībai domāts.

12) **Mazpulkiem, kuŗiem skaitās vēl 1937. g. parāds, tas jānokārto līdz 1937. g. 31. decembrim.**

13) **Katrā rakstā vai naudas pārvedumā noteikti jāuzraksta mazpulka numurs un nosaukums.**

14) Mazpulku saimēm (nodaļām), kuŗas nodibinātas pie mazpulkiem (atsevišķās skolās), izdarot pasūtījumus, katrā ziņā jāuzrāda tā mazpulka nosaukums un numurs, pie kuŗa tā skaitās.

15) **Mēnešraksta un mazpulku literātūras pasūtījumus bez vadītāja paraksta atstāsim bez ievērības.**

16) Mēnešraksta „Mazpulks" abonēšanas nauda un maksājumi par mazpulku literātūru iemaksājama Latvijas Lauksaimniecības kameras tek. rēķ. pastā 4564.

● Par mazpulku dārzkopības instruktoru ir iecelts **Hugo Kalmiņš.** Run. Jelgavā, Viestura piemiņas pilī. Tālr. Jelgava 1000 — 34.

● Par mazpulku amatniecības instruktoru iecelts **Jānis Adamsons.** Run. Jelgavā, Viestura piemiņas pilī. Tālr. Jelgava 1000 — 34.

● Mazpulku lopkopības inspektrise agr. **M. Pripāne** savu vietu atstājusi un viņas vietā par mazpulku lopkopības inspektoru iecelts agr. **Fricis Duksis,** līdzšinējais Daugavpils novada mazpulku inspektors. Run. Jelgavā, Viestura piemiņas pilī. Tālr. Jelgava 1000 — 34.

● Par Daugavpils novada mazpulku inspektora v. i. iecelts **Voldemārs Stūritis.** Run. Daugavpilī, Teātŗa ielā 4, katru piektdienu. Tālr. Daugavpils 3088.

● Aizrādām, ka **1937. g. beigās vai 1938. g. sākumā, bet ne vēlāk kā 1938. g. 15. janvārī, mazpulka revīzijas kommisijai,** saskaņā ar iekārtas un darbības noteikumu 68. § mazpulka vadītāja klātbūtnē, **jāpārbauda mazpulka grāmatvedība,** darbvedība, mazpulka valdes darbība, mazpulka kases un inventāra stāvoklis, ierakstot revīzijas protokolu mazpulka protokolu grāmatā un ziņojot par to gada sapulcē.

Mazpulka valdē un revīzijas kommisijā var ievēlēt tikai pilntiesīgus dalībniekus (12 g. v.).

Par valdes locekļiem ievēlami tie dalībnieki, kuŗi darbojušies kā sekmīgi saimju vecākie. Par mazpulka priekšnieku ievēlams tikai tāds dalībnieks, kuŗš jau ir bijis par valdes locekli.

● Mazpulku vadītājiem **piesūtītās 3 eks. ziņojumu veidlapas par 1937. gada darbību lūdzam izpildīt un 2 eks. iesūtīt sava novada mazpulku inspektoram noteikti līdz 1938. g. 1. februārim.** Trešais eksemplārs izpildāms un atstājams mazpulka aktīs.

● 58. Jaunpils I un 719. Jaunpils II mazpulks apvienoti, nosaucot jauno mazpulku par **58. Jaunpils mazpulku,** 825. Rīgas pils. 14. pamatskolas mazpulks pārdēvēts par **825. Dzegužkalna mazpulku,** 835. Rīgas pilsētas 33. pamatskolas mazpulks pārdēvēts par **835. Grīziņkalna mazpulku,** 846. Rīgas pils. 38. pamatskolas mazpulks pārdēvēts par **846. Rīgas Tālivalda mazpulku** un 921. Rīgas pils. 42. pamatskolas mazpulks pārdēvēts par **921. Kundziņsalas mazpulku.**

● Pēdējā mēnesī apstiprināts un ieskaitīts pagaidreģistrā **1080. Rindas mazpulks.**

LLK Mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa.

Līžuks un Jānītis ziemas priekos

Ieraudzīj's, ka sniegs uz lauka
Balts kā palags nogulies,
Jancis sauc — nu dzīve jauka,
Līžuk, mums reiz iesāksies.

Nobeigti kad brāļu kaŗi,
Zēni teic: mēs varam ari
Labus darbus izdarīt,
Svētkiem egli izraudzīt

Un jau otrā rītā raugi,
Slēpot dodās mūsu draugi.
Tik — no kalna laižoties,
Jancis patreiz apvēlies.

Meitenes, kas mazpulkā —
Līžukam iet palīgā
Dāvānas tās gatavot,
Ko var Rīgas draugiem dot.

Šītiem vīriem pīkošanās
Nav nekāda niekošanās.
Savu fronti aizstāvēt
Katrs grib — un uzvarēt.

Gaiši spulgo sveču liesmas,
Gaiši atskan svētku dziesmas.
Draugs steidz draugam roku dot,
Skaistus svētkus novēlot.

JAUTĀJUMI UN ATBILDES

Redakcija lūdz iesūtīt nostāstus par dzīvnieku valodu un dažādu skaņu iztulkošanu. Par to, kā dzīvnieki runāt, kā putni dziedāt mācījušies. Kādas ir putnu dziesmas, p. piem. lakstīgala dzied: „Kur bij', kur bij'. Tirgū, tirgū, u. t. t." Bezdelīga apsūdz nerātņus bērnus: „Kamēr māte viesus vada, tikmēr bērni gaļu cep, iztek tauki ugunī. Švivirrrkst."

Kā runā adata, kā āmurs, sprigulis, zvans u. t. t.?

Kādus vārdus agrāk likuši zirgiem, govīm, aitām, suņiem u. t. t.?

Tāpat redakcija lūdz iesūtīt savas apkārtnes vietu, māju, ezeru, grāvju, upju, mežu, līču, pļavu, ceļu un koku nosaukumus. Ja ar kādu vietu saistās teika vai kāds nostāsts, kā šie nosaukumi cēlušies, tad uzrakstīt arī tos.

Par iepriekšējā vasarā iesūtītiem tautas tradīciju variantiem piešķirtas šādas balvas:

1) **Jānim Liepam,** 72. Grostonas mazpulkā, par 250 var. grāmata „Karogs aicina".

2) **Metai Brakšai,** 945. II Gulbenes pilsētas mazpulkā, par 200 var. grāmata „Latviešu tautas pasakas un teikas".

3) **Jānim Seilim,** 415. Riebiņu mazpulkā, par 500 var. grāmata „Karogs aicina" un I sējums „Pasaules slavenie vīri".

4) **Valijai Krūmiņai,** 404. Suntažu mazpulkā, par 700 sakāmvārdiem un parunām — grāmatas „Noslēpumainais dārzs" un „Mazais lords".

5) **A. Auziņam,** 473. Augšgaujas mazpulkā, par 200 var. grāmata „Pasaules slavenie vīri".

VAĻAS BRĪŽOS

(Skat. „Mazpulks" № 10)

Zīmējumā parādīts Daugavas posms no Jēkabpils—Krustpils līdz Koknesei. 3 pietekas ir: 1. Pērse, 2. Aiviekste un 3. Daugavas atteka — Saka. Ezeri: Vīķu un Odzes.

Godalgoti dalībnieki. Par uzdoto jautājumu pareizāku un labāku atrisināšanu: **614. Jelgavas ģimnazijas mazp. — I. Zauers, 835. Grīziņkalna mazp. — Dz. Briedis,** un **60. Krustpils mazp. — E. Točs.** Kā godalgu katrs saņem grāmatu „Zem baltzaļā karoga". Bez tam vēl samērā pareizas atbildes iesūtījuši 28 mazpulku dalībnieki.

Saturs:

	Lpp.		Lpp.
Ziemassvētkos. A. Lūsis	529	Stirniņa. V. Bremmanis	560
Liepājas mazpulku novads	531	Apzinīgi darba darītāji. Oļģ. Bērziņš	561
Mūsu vadītājas Ziemassvētki. P. Braucējs	532	Mazpulku dalībnieki Ziemassvētkos. Agr. K. Ķirsis	562
Mātes sirds. W. Džeksone	536	Amatniecības kursu rikotāju ievērībai. J. Adamsons	564
Jaunais Fu. Foreman-Levis	547	Mani meteoroloģiskie novērojumi. A. Kasandris	566
Mūsu sentēvu Ziemassvētki. F. Šterns	551	Pašu darbs	567
Ziemassvētku eglītei latvisku rotu. Ādams Kalms	552	Grāmatu apskats	569
Viesosimies pie kaimiņiem. V. Miķelsons	553	Mazpulku dzīve	570
Pazudušā dēla gājiens Ziemassvētku naktī. A. V.	554	Paziņojumi	573
Kādiem mums jāaug? K. Eņģelis	555	Līžuks un Jānītis ziemas priekos	575
Kā strādā Italijas un Vācijas jaunatne U. Vilciņš	556	Jautājumi un atbildes	576
Skaistā godalga. J. Šneiders	558		

Izdev.: Latvijas Lauksaimniecības kamera. Atbildīgais redaktors: RUDOLFS DZĒRVE.

Samainīts mētelis

Gulbenes novada mazpulku mītnē 1. istabā Hercoga Pētera ģimnazijā Jelgavā plaujas svētku laikā, pirmdienas rītā (6. sept.) projām braucot, aiz pārskatīšanās samainīts vasaras, pelēks, pirkts, vīrieša mētelis, bez jostas (pieauguša). Pārmainītais arī ir vasaras mētelis, pelēks un atrodas LLK mazpulku nozares kancelejā.

Laipni lūdzu samainītāju atsaukties.

912. Meirānu Gotlība mazp. vadītājs K. Gailītis, c. Degumniekiem, Meirānu Gotlība skolā.

A. KAULIŅA

Bērnu drēbju tirgotava

Rīgā, Gaiziņa ielā № 4, pie Centrāltirgus. Tālr. 29722. Privātdziv. Lāčplēša ielā 70, dz. 1. Tālr. 21541. Pasta tekošs rēķ. 11214

Piedāvā lielā izvēlē visādus meiteņu un zēnu apģērbus.

Jaunos vidusskolu, mazpulku, tautas, franču liceja tērpus u. c.

Laipna apkalpošana Glīts darbs. Skolām un palīdzības sabiedrībām viszemākās cenas

L. Audze gr. sp. Rīgā, Baznīcas ielā, 4-a 4178 Šis numurs iespiests 27.000 eks.

Latvijas Lauksaimniecības Kameras

III Mazpulku loterijas

1937. gada 30. novembŗa

laimestu saraksts

Vērtībā no Ls 5001 līdz Ls 8000.
(nekustamie īpašumi).

465 22942 69452

Vērtībā no Ls 1001 līdz Ls 5000.

18805 49023 51017 54392 91895 110949 120493 134594

Vērtībā no Ls 501 līdz Ls 1000.

14768 24555 48781 54078

Vērtībā no Ls 101 līdz Ls 500.

1053 3446 5089 7516 11640 13244 13485 16521 17275 18350 21069 28673 31636 34380 35001 39809 39970 40434 40599 41661 46147 51394 51736 55799 58171 58413 59285 60638 61193 63715 63891 64976 65900 67687 68362 69588 74846 75843 77183 85367 85768 89413 90717 93587 98474 100910 103241 104369 106931 106986 107709 111577 113790 115630 124482 127861 137990 138469 139387 144890

Vērtībā no Ls 51 līdz Ls 100.

640 2191 7666 8589 12351 14480 17825 20079 20944 23461 26223 27786 30114 31996 33913 36627 40057 46635 46808 49941 52924 56464 59264 63743 68816 78261 78829 80640 82168 82369 82652 103762 104026 106047 106389 106547 112896 122801 130029 141103 141116

Vērtībā no Ls 11 līdz Ls 50.

228 265 363 602 899 977 1099 1409 1846 1908 1917 2071 2179 2255 2266 2339 2451 2474 2757 2872 3063 3131 3204 3603 3892 4376 4727 4784 5169 5371 5871 5889 6081 6363 6403 7762 7989 8241 8484 9817 10332 10412 10506 10627 10838 10843 11247 11288 11844 12594 13545 13644 13720 13780 13839 14200 14257 14675 15176 15205 15451 15640 16320 17070 17147 17317 17424 17431 17648 17727 17809 18428 18982 19533 20048 20296 20552 20879 20946 21087 21177 21215 21327 21589 22082 22106 22114 22468 22496 22614 23146 23394 23778 23835 24011 24761 24790 25271 25470 25629 25785 26221 26244 26581 26654 26963 28388 28797 29470 30043 30375 30821 31192 31489 31517 31542 31704 32071 32520 32864 33160 33830 33936 34063 34165 34922 35321 35719 36294 36433 36490 37109 37157 37440 37944 38159 38810 38819 39066 39156 39192 39548 40249 40384 41392 41764 41958 41965 42380 42700 43039 43073 43465 43502 43816 44394 44453 44675 45500 45557 45721 46213 46217 46378 46557 46687 46699 47428 47783 48069 48091 48370 48851 49224 49531 49640 49875 50324 50528 52503 52505 53017 53524 53620 53993 54466 55091 55200 55654 55930 56655 57436 58260 58672 58852 58908 59295 59390 59629 60345 60858 62246 62683 62740 63028 63147 63788 63912 63941 65077 65078 65240 65548 65594 65783 65896 65949 66219 66885 67223 67586 67717 68294 68589 68960 69427 69556 69845 70313 70834 71082 71483 72191 72964 73108 73210 73293 73367 74279 74521 74607 74628 74814 75065 76060 76111 76388 76699 76921 76981 77309 77335 77508 77560 77834 77944 78355 78709 78748 80276 80608 80635 80876 80917 81136 81579 81625 81689 82771 82844 83441 83790 84089 84610 84821 85206 85303 85476 85573 85675 85890 86200 86220 86370 86966 87311 87463 87523 88535 88639 88704 88902 89274 89849 90057 90571 90846 90897 90979 91565 91787 91961 92470 92809 93827 93932 94155 94237 94906 94971 95154 95173 95368 96397 96632 97547 99092 99636 99890 100662 100750 101156 101601 101615 101718 102068 102976 103143 103543 103577 103679 103853 105369 105481 105596 106226 107021 107987 108593 108892 109029 109073 109123 109619 110369 111028 111618 111945 111989 112298 113153 113797 114060 114422 114444 114784 114791 114925 115037 115747 116250 117057 117234 117412 117670 118396 118679 118750 119034 119555 119570 119588 119678 120193 120286 120361 121465 122080 122618 123021 123361 123598 123710 123857 124761 124801 124829 126071 126348 126522 126532 127238 127408 127420 127490 127775 128067 128283 128603 128975 129112 129782 130172 130416 130431 130494 131035 131560 131839 131905 131981 132162 132251 132535 132575 132616 132831 133182 133411 133694 134299 134397 134528 134703 134759 134870 135088 135713 135734 135830 135888 136381 136720 136800 136815 136903 137147 137190 137332 137438 137804 137911 138810 138813 140154 140463 140590 140778 140782 140847 141126

141283 141316 141525 142169 143624 143636 143878 143932 144462 144943 145225 145526 145544 145670 145980 146093 146437 146891 147046 147748 148162 148428 148508 148792 149466 149794

Vērtībā no Ls 2 līdz Ls 10.

12 14 23 30 35 40 41 70 82 91 92 98 113 119 129 189 221 234 261 263 283 318 332 334 348 350 352 383 385 398 416 429 431 440 441 451 453 458 464 473 479 484 501 529 530 555 559 584 595 624 666 717 724 727 735 757 760 764 768 782 783 794 807 841 860 867 877 894 915 927 930 940 959 963 971 978

1.019 057 068 072 088 100 143 171 172 173 184 192 209 229 247 257 273 295 303 344 345 357 358 371 414 440 459 462 486 521 522 533 535 539 545 553 561 581 592 606 609 623 636 642 647 651 667 668 670 678 685 698 704 715 723 730 744 769 789 791 821 845 850 861 866 872 880 932 948 950 959 993 996.

2.011 021 023 046 048 059 060 087 088 099 104 108 111 113 121 135 141 157 162 171 245 257 271 275 292 296 308 329 346 372 376 378 379 385 396 409 410 416 427 461 467 481 497 506 513 517 526 533 543 576 611 645 657 698 710 758 781 838 873 899 956 960 989 995

3.009 017 067 097 114 121 128 144 165 182 218 250 275 292 300 325 343 396 426 440 448 450 473 489 495 503 533 596 615 655 667 707 719 807 827 859 900 903 905 943 953 970 977 985 996

4.024 032 038 054 074 109 154 169 200 224 251 273 292 322 349 382 393 396 428 431 458 580 599 606 656 678 690 736 791 808 835 840 866 869 871 914 922 945 958 964 980

5.034 035 041 077 095 102 111 115 127 142 155 162 164 277 348 366 376 418 419 439 458 460 484 506 520 544 591 592 610 708 784 796 844 857 907 929 992.

6.054 056 077 082 090 117 159 275 280 406 456 497 516 583 613 662 721 753 833 838 862 900 913 928 975 981

7.058 079 082 170 177 195 200 237 244 276 288 320 340 345 394 426 554 563 586 590 605 613 636 669 691 694 824 854 914 954 972

8.002 032 054 059 066 125 156 164 181 246 362 377 433 474 498 506 511 581 624 688 725 743 761 766 784 792 812 821 869 916 994 998

9.065 234 287 288 305 311 318 350 352 376 378 382 404 421 432 465 469 545 561 577 585 601 606 615 687 707 714 719 728 748 829 891 901 932 938 970 980

10.046 063 065 071 092 099 133 168 170 188 222 233 235 241 305 324 336 370 423 425 458 482 511 516 534 551 681 706 719 728 741 836 864 865 930 973.

11.001 004 031 096 143 193 216 239 242 261 290 301 312 331 338 339 352 355 378 431 447 463 474 511 536 587 620 628 644 667 690 729 774 783 787 818 842 863 908 911 943 957

12.009 030 033 075 079 087 137 151 174 225 229 268 281 315 331 343 390 413 429 480 499 532 533 537 550 600 614 621 632 637 731 742 760 765 768 836 871 899 915 924 931 950 957 988 989

13.041 059 109 117 118 146 176 204 281 340 342 353 380 396 401 415 419 483 494 496 509 514 533 535 568 577 578 635 665 670 692 693 704 705 706 786 807 880 900 908 967

14.020 026 035 048 068 163 175 187 242 246 263 266 267 281 309 317 441 466 482 506 519 567 652 666 678 689 736 743 759 831 867 946 956 962

15.007 032 057 091 126 163 190 202 233 258 316 344 356 428 437 503 555 606 628 702 716 755 783 785 817 831 866 869 893 953

16.020 022 029 048 093 097 111 112 153 205 292 307 330 340 352 357 389 424 426 437 447 512 518 542 561 563 574 597 609 642 645 670 682 684 702 725 737 761 775 873 877 923

17001 006 036 040 042 075 087 116 120 122 124 144 148 207 220 221 236 268 285 298 332 344 390 423 460 483 485 516 525 639 738 766 810 841 886 930 956

18.025 055 056 170 188 200 225 256 279 331 348 369 375 395 407 430 451 498 502 520 524 527 546 564 571 576 626 630 640 644 651 691 718 783 800 801 808 809 846 850 855 872 934 958 993

19.012 019 064 073 086 106 120 132 142 144 150 215 284 290 291 334 343 364 373 427 442 448 460 461 501 510 603 632 634 692 696 699 709 724 763 766 776 841 862 863 939 999

20.057 082 084 088 120 145 162 179 194 222 239 306 316 371 384 410 439 458 482 533 536 581 583 631 644 738 746 751 853 897 898 901 930 935

21.004 040 052 055 116 138 164 243 246 262 300 368 406 413 436 470 476 514 599 637 640 643 669 671 712 719 724 748 766 804 817 819 847 880 921 925 941 948 966 979 997

22.000 014 026 043 047 132 171 244 279 295 309 321 353 367 377 397 419 422 427 485 511 515 532 547 548 565 586 628 666 701 722 778 789 817 821 838 843 848 963 984 987

23.003 045 071 106 121 136 138 170 179 211 284 295 330 333 343 344 349 392 410 421 430 455 502 527 574 604 639 640 706 708 712 713 747 753 792 797 830 852 903 922 931 981 985

24.018 044 087 165 205 225 244 246 265 266 281 318 359 374 393 394 405 413 431 445 455 506 517 560 578 580 665 727 732 776 815 835 849 852 854 864 956 978

25.067 074 076 081 092 116 127 131 133 150 158 196 212 274 291 292 314 362 363 367 376 420 432 436 444 458 489 534 543 564 581 590 653 666 701 711 731 747 778 798 802 826 833 850 856 859 863 868 869 885 891 904 913 923 946

26.084 138 147 167 184 234 240 282 374 384 390 392 437 448 451 471 476 497 536 547 557 583 586 609 611 629 650 658 673 720 724 754 769 848 850 880 934 935 965 982 987

27.009 010 019 022 098 140 157 162 195 209 223 246 270 276 307 339 377 427 467 470 480 483 506 511 537 563 567 597 615 617 618 656 674 720 747 791 811 823 831 875 922 979 990

28.013 014 068 101 152 176 220 253 268 292 316 350 420 422 448 496 504 561 614 615 652 708 732 758 759 803 826 868 881 930 935 941 943

29.018 033 046 076 077 085 103 126 131 162 241 243 246 315 383 384 385 424 431 454 484 501 503 507 616 626 627 630 645 708 721 753 762 803 874 938 954 992 999.

30.008 014 034 099 127 145 146 152 212 225 236 238 256 279 310 354 365 366 433 442 474 569 580 583 589 617 623 624 626 627 663 665 672 686 701 795 820 827 912 934 940 970

31.015 035 037 147 159 214 254 257 259 337 355 358 393 429 432 448 460 498 499 618 661 673 677 697 727 742 801 808 869 879 915 917 927 942 964 994

32.034 073 143 150 152 175 186 188 200 233 239 279 289 335 346 367 369 457 613 632 643 687 691 704 713 729 736 760 763 769 803 807 822 852 949 976

33.038 104 172 210 218 220 240 248 394 423 445 458 477 502 516 522 574 583 657 672 682 689 695 706 729 738 750 789 813 853 866 876 883 891 904 908 910 933.

34.049 096 141 148 159 188 200 204 209 224 230 252 259 275 298 304 328 333 338 345 367 428 437 534 542 602 639 698 702 707 731 738 740 808 833 836 856 891 938 970 975 996

35.046 085 101 140 191 216 248 260 268 294 298 302 360 366 426 427 459 491 516 521 582 588 603 666 755 772 806 821 836 842 851 866 876 922 973

36.061 100 136 161 224 323 351 355 379 481 515 519 533 538 559 562 618 619 651 654 730 741 751 760 774 775 803 819 866 919 963

37.046 051 055 071 091 102 115 116 119 132 161 173 185 233 241 243 290 332 374 379 415 419 443 501 502 526 558 591 703 733 738 746 748 750 839 869 922 930 950 953 994.

38.004 006 058 059 103 111 194 199 202 311 314 317 328 333 339 352 398 440 488 494 514 546 566 578 583 620 645 652 678 694 701 705 754 792 793 795 827 882 893 948 984 987

39.023 034 128 129 165 183 200 204 212 277 283 314 344 390 400 409 422 447 459 526 747 768 791 806 831 889 899

40.021 066 103 146 223 253 277 313 323 361 389 421 422 431 455 537 560 646 685 707 709 711 729 754 764 779 846 850 856 865 871 882 887 901 916 971

41.002 008 034 103 157 165 168 171 209 238 273 282 286 308 327 335 342 353 375 379 416 439 443 471 571 588 610 622 761 772 785 850 896 919 945 966 969

42.044 047 056 062 067 078 149 151 158 239 274 310 341 364 388 497 607 633 708 709 712 723 814 857 873 874 893 943 982 995

43.037 055 075 113 158 206 231 245 335 340 345 365 377 386 405 410 485 514 553 585 629 659 683 749 795 818 823 831 908 909 949 954

44.046 120 134 216 226 243 257 322 323 341 351 391 427 445 455 507 510 524 543 552 569 630 657 746 768 777 864 877 886 895 946 968

45.021 034 052 093 113 116 134 200 213 217 220 243 308 345 351 369 374 415 439 442 454 548 595 599 605 611 616 625 664 683 689 702 740 751 810 821 836 847 855 864 890 980 990 998

46.047 076 112 130 149 168 183 201 232 233 237 238 242 251 273 290 292 295 316 351 381 388 399 408 506 527 541 572 624 674 677 719 729 738 823 846 852 854 876 884 898 923 924 974 996

47.007 015 027 068 121 122 158 159 177 178 179 208 255 283 317 352 417 419 453 485 504 510 543 565 589 626 670 739 771 780 800 811 818 845 873 893 902 929 988

48.061 073 094 098 100 125 207 252 266 298 303 345 359 389 420 443 540 556 647 656 659 684 688 718 726 809 864 881 882 926 934 949 960 969 970 993

49.064 073 152 204 220 281 284 342 347 423 431 443 450 469 536 538 546 556 615 620 639 673 687 841 916 926 930 938

50.000 044 118 163 166 181 183 209 214 281 343 362 420 439 454 478 485 501 510 554 580 591 674 679 700 721 768 829 874 961

51.010 011 032 051 102 111 145 203 242 269 275 283 290 317 342 363 374 405 469 489 517 537 611 691 718 721 722 738 756 808 832 859 873 880 887 921 962 970 977 987

52.002 005 007 011 050 067 107 120 161 183 224 307 334 335 347 370 393 410 420 422 433 435 454 457 472 529 551 565 570 579 582 757 765 786 840 879 897 908 922 925 957 983

53.057 061 073 110 115 135 154 201 229 277 280 285 296 312 416 435 439 466 481 530 531 540 600 608 610 613 635 642 651 657 672 678 679 720 777 842 888 918 955 960 991

54.037 068 077 106 149 286 318 380 443 484 522 524 568 570 591 625 634 645 647 698 705 716 782 804 822 839 851 874 886

55.213 258 278 280 295 323 332 393 463 471 478 479 494 511 516 530 569 656 722 752 759 851 916 922 952 988

56.017 046 094 141 172 200 321 378 542 586 660 661 662 663 674 704 713 722 836 869 878 911 914 919 924

57.009 052 057 085 173 176 233 268 288 324 388 406 466 500 509 529 544 553 560 583 606 628 643 678 693 739 743 744 751 786 787 844 854 918 921 926 980 991

58.012 049 108 119 142 147 149 174 194 212 233 277 285 325 458 474 532 544 554 678 680 702 710 747 755 769 770 773 781 796 834 878

59.003 130 152 213 215 265 276 331 433 555 567 666 673 746 767 785 803 806 898 947 949

60.029 090 108 116 142 175 190 193 231 255 278 286 289 305 319 331 354 355 367 377 454 468 501 520 538 545 598 601 612 629 690 699 738 740 753 756 769 783 879 880 946 966 969 995

61.036 042 048 049 092 095 109 177 221 255 260 329 336 346 362 452 478 502 521 548 588 591 598 710 718 803 819 825 847 857 884 885 891 892 916 957

62.117 122 144 162 199 211 215 256 262 307 344 436 553 582 590 621 624 643 652 721 727 776 790 801 818 847 897 898 905 908 916 993

63.011 091 119 144 205 215 276 293 388 392 394 398 417 442 446 533 614 615 656 657 732 752 802 819 821 857 905 911 914 955 985

64.013 029 043 085 087 109 110 119 137 192 269 305 345 356 364 392 423 478 518 521 584 598 606 637 669 696 752 760 845 847 850 873 876 902 917 925 929 990

65.069 087 113 160 184 231 261 332 349 385 396 419 458 482 489 554 599 618 662 697 738 761 765 798 847 899 960 986

66.035 055 093 126 153 178 223 231 279 282 283 285 293 312 326 329 336 405 426 453 467 486 505 623 636 695 831 972 989 993

67.006 040 051 093 119 157 174 207 212 227 243 254 267 274 371 419 432 469 482 485 488 528 541 552 635 650 698 745 752 758 778 779 794 797 802 805 816 895 906 993

68.040 052 089 134 169 222 224 228 248 383 388 428 460 476 500 507 636 646 679 680 683 738 758 774 788 871 895 914 919 955 970 991

69.019 023 054 075 117 125 139 203 231 293 316 395 417 419 448 458 520 528 601 617 632 658 723 726 802 847 851 864 892 920 935 943 970 984

70.020 035 171 225 263 280 329 369 414 429 438 573 586 670 704 750 762 799 811 827 849 863 905

71.005 094 158 169 181 316 378 382 423 494 510 514 522 557 652 696 706 791 804 846 881 945 958 969

72.001 007 021 053 054 064 108 117 136 149 153 213 232 256 310 322 356 400 407 437 517 591 605 651 653 679 706 751 794 843 864 938 940 987

73.042 067 084 139 144 187 199 232 241 265 287 288 296 309 319 345 369 386 388 418 455 467 484 485 489 517 520 604 647 653 674 691 703 735 753 762 786 810 813 815 817 846 874 938 939 959 989

74.007 044 127 151 153 162 179 195 263 295 324 342 343 380 385 421 438 543 599 618 621 650 659 668 676 697 713 738 776 780 792 793 853 854 949 958 993

75.024 026 041 044 049 051 068 090 124 235 307 332 359 451 453 507 568 574 599 610 695 731 755 821 830 833 865 885 918 987

76.038 040 047 063 075 096 101 115 157 187 195 196 208 230 233 328 339 365 390 393 497 498 513 528 532 587 636 650 690 723 790 800 830 833 841 879 932 947 957

77.026 048 057 063 102 123 228 308 313 323 331 369 372 382 385 457 471 474 479 492 519 531 692 736 895 897 940 953 959 981 986

78.004 053 076 081 136 137 157 213 287 299 326 343 354 368 373 391 416 447 478 516 528 553 564 572 582 601 602 658 662 670 679 734 757 788 818 897 957 960 961 962

79.016 060 108 122 125 173 186 190 214 246 251 291 312 315 322 445 461 480 500 586 600 605 637 666 735 766 807 821 823 845 849 870 886 902

80.053 067 069 097 131 172 221 249 255 313 330 363 401 405 428 430 455 496 501 525 547 559 609 700 719 720 755 827 872 903 909

81.028 240 258 259 265 306 348 350 367 371 397 401 406 437 442 470 493 515 535 608 622 638 666 738 756 813 843 860 920 945 950 997

82.068 071 087 124 134 170 174 181 320 321 325 333 353 378 394 398 399 461 467 522 579 584 626 639 749 752 833 841 883 886 889 926 939 971 990

83.000 031 034 065 080 099 114 123 127 133 148 157 166 169 204 237 290 329 331 334 431 491 501 568 572 589 630 633 640 658 716 723 747 753 775 776 807 819 842 944 949 963 972 973

84.023 045 049 053 078 152 182 193 205 225 248 267 323 327 332 369 471 562 662 702 719 729 749 790 812 820 824 883 913 930 952 962

85.041 086 143 234 235 262 287 324 328 384 399 402 432 479 480 497 521 525 544 557 561 599 602 644 677 708 735 770 778 781 810 812 823 878 912 925 964 985

86.035 083 110 116 130 161 180 198 212 250 263 313 316 333 350 384 485 541 647 650 660 724 734 735 747 772 785 788 797 827 869 909 915 942

87.006 044 080 165 201 254 255 279 295 303 317 325 358 365 378 388 410 433 509 528 533 608 629 632 677 689 738 739 744 755 819 832 845 854 870 885 911 912 986

88.017 019 030 052 069 132 173 218 227 273 340 352 395 411 549 634 640 644 653 657 700 723 752 771 778 792 823 851 884 903 967 996

89.010 016 086 139 187 229 266 305 314 352 360 365 385 417 467 509 513 517 568 574 593 599 662 716 730 788 793 819 853 862 945 968

90.040 104 106 127 137 196 221 255 258 261 344 395 404 426 440 444 451 468 497 537 544 613 635 644 688 696 739 751 756 790 792 808 828 862 884 907 909 915 924 955 986 997

91.011 013 109 121 162 199 200 211 222 279 312 328 338 388 409 538 542 570 575 624 634 635 647 667 675 680 686 746 765 767 772 794 799 805 855 918 928 970

92.006 020 037 056 092 106 145 191 194 239 246 273 274 276 376 435 498 579 598 600 642 693 702 725 728 787 790 801 836 837 933

93.005 051 058 082 107 115 156 206 209 223 238 294 323 343 353 395 411 451 478 482 501 580 593 611 635 645 710 785 832 868 884 915 958

94.041 045 065 083 127 197 266 280 294 298 310 327 373 381 391 476 499 567 572 615 659 670 719 737 739 811 826 829 831 863 867 893 897 921 933 935 949

95.004 011 012 019 067 068 099 113 151 255 265 269 289 346 347 358 374 407 501 527 533 542 543 555 582 599 790 823 888 905 919 956

96.009 020 065 082 085 095 138 142 181 226 235 236 239 263 295 304 331 337 344 359 365 366 367 378 383 411 414 416 428 445 469 515 531 534 557 573 620 627 639 644 666 679 694 712 724 772 784 820 839 858 888 899 912 924 928 968 982 993

97.045 064 150 200 219 237 241 308 331 334 371 376 381 424 525 552 560 588 631 649 667 718 762 786 792 812 847 874 903 932 938 946 951.

98.039 081 089 116 120 124 131 168 318 328 334 363 389 406 417 418 424 443 526 529 532 586 587 677 699 788 805 809 834 939 957

99.029 057 074 096 185 190 254 272 312 395 423 426 428 460 468 514 523 615 623 629 639 659 685 692 715 752 787 789 838 843 876 880 917

100.017 023 054 216 230 273 354 384 425 480 501 502 628 640 643 672 685 749 772 814 863 889 947 954 971 989

101.004 048 079 115 124 129 214 260 314 342 349 531 604 748 759 769 775 792 836 845 994

102.001 025 028 034 049 103 122 124 127 133 144 150 206 274 336 339 357 425 460 503 537 558 575 586 629 636 679 687 693 702 708 735 789 794 798 830 846 852 861 866 888 900 907 908 913

103.005 016 053 081 098 250 260 294 301 316 343 371 416 424 455 486 511 552 586 657 661 667 682 711 717 729 842 863 870 902 913 971 988 993

104.013 071 101 141 173 183 237 246 253 259 268 309 312 332 357 436 475 518 565 566 630 659 670 829 867 879 926

105.020 034 050 058 155 267 326 331 358 397 458 462 469 516 574 668 693 761 793 845 885 975 977

106.043 059 111 122 129 210 257 394 557 626 630 691 706 734 736 758 759 849 854 867 932 959 963 969 985

107.053 054 101 121 188 235 274 290 291 415 416 455 532 557 573 596 599 675 716 778 788 804 807 812 837 838 841 980 991

108.007 021 046 053 068 127 229 289 292 353 386 443 466 501 535 544 612 630 636 657 670 727 801 849 857 888 897 903 915 924 936 957 959 963 965

109.053 059 067 142 150 175 188 196 235 259 274 357 415 451 522 542 560 629 649 655 668 681 806 856 862 869 948 973 984

110.040 136 144 215 239 284 301 312 323 333 435 452 459 471 477 486 497 520 536 547 606 656 675 676 704 705 718 726 783 827 842 845 890 906

111.033 072 288 336 342 350 419 470 527 537 552 574 610 625 661 670 767 784 808 814 851 856 863 902 922

112.031 087 135 180 182 189 209 217 260 261 288 304 318 343 348 379 381 386 400 401 414 469 471 489 499 502 513 517 554 570 585 591 597 638 679 779 783 804 822 827 832 842 899 956 958 965

113.067 071 077 118 122 124 148 193 198 200 204 211 240 259 262 303 326 348 354 358 375 394 401 435 483 484 494 499 506 510 542 717 786 820 832 869 879 885 886 928 958 959 960 962 964

114.070 146 178 181 211 283 291 332 340 382 383 384 395 410 445 451 486 495 544 550 555 558 617 642 657 695 706 707 722 763 786 807 810 837 876 899 903 906 914 923

115.002 008 010 050 092 173 210 213 216 229 239 243 313 359 427 456 530 573 603 764 793 807 835 869 885 889 890 891 893 936 937 944

116.045 072 095 147 187 222 230 240 265 279 285 331 425 441 502 530 544 590 628 640 659 692 701 713 715 723 741 757 772 801 819 852 886 898 996

117.014 112 139 317 329 382 438 464 515 644 645 660 661 667 694 716 724 736 745 782 802 879 896 907 957 987

118.004 033 034 052 120 150 205 216 217 242 252 257 280 308 335 407 445 460 488 490 499 507 528 551 560 616 653 672 677 710 721 726 735 784 803 904 948 998

119.033 046 070 138 148 154 237 309 311 407 416 447 451 516 521 541 542 557 562 564 571 603 629 651 690 737 760 765 766 800 848 928 951

120.021 042 074 183 196 206 278 280 291 302 317 325 327 341 349 377 383 400 472 483 492 580 615 687 744 766 772 777 796 872 897 949 985

121.024 026 053 101 119 128 134 158 204 208 214 219 268 309 318 320 352 410 411 431 432 449 471 489 490 496 534 605 608 641 659 710 712 723 733 742 748 804 810 875 891 921 926 945 995 998

122.027 030 049 051 109 112 136 246 306 354 381 405 434 473 493 512 545 551 580 648 669 739 745 773 789 817 848 851 857 874 965

123.102 108 135 171 196 208 249 302 320 325 351 376 380 382 389 390 435 463 488 519 528 541 542 555 557 613 633 649 684 775 780 833 923 953

124.012 072 077 105 131 136 173 186 222 240 263 276 286 335 361 414 421 424 461 491 494 565 567 579 631 653 672 713 723 740 754 792 818 849 885 890 919 971 972

125.022 075 115 170 176 198 225 252 253 282 284 328 347 382 399 425 477 513 520 598 613 617 657 669 678 689 716 723 727 739 757 810 850 854 904 911

126.004 023 054 073 086 087 100 105 146 206 248 268 322 326 358 370 373 400 437 443 459 465 472 475 560 597 784 796 836 840 895 934 957 977

127.059 104 108 203 233 243 253 262 323 336 349 410 414 457 488 522 547 586 669 698 744 751 752 766 792 827 838 866 885 904 905 924 937 938 942 946 960

128.021 053 069 117 119 148 204 241 246 402 428 446 449 450 509 512 563 577 637 653 655 678 701 713 718 727 833 864 920 982 986

129.009 074 081 090 095 166 169 175 176 193 195 205 230 237 257 288 307 465 496 545 562 574 579 624 645 683 685 709 723 741 791 813 824 827 837 841 918 979

130.084 085 110 120 150 202 242 304 310 323 332 362 398 447 472 483 484 612 677 727 753 757 797 826 846 855 875 876 888 917 925 960

131.005 037 109 211 217 225 232 233 287 298 341 352 358 376 390 450 464 542 565 586 635 636 685 690 710 821 846 864 865 917 929 931 951 954 959 970 977 982

132.015 022 025 072 107 118 127 141 163 168 180 183 201 208 303 340 349 397 480 507 514 556 611 618 619 632 664 695 813 818 836 859 910 933 943 948 981 985 997

133.025 026 036 071 079 091 112 154 215 225 275 327 403 407 446 447 495 515 518 534 598 689 695 699 743 748 784 812 838 884 886 926 932 947 980

134.067 093 120 125 148 175 215 252 266 267 273 303 311 321 370 377 439 444 450 453 470 478 505 546 562 563 566 604 643 653 730 738 755 808 877 887 909 920 989 998

135.001 020 023 081 092 121 135 174 220 222 251 541 542 545 560 584 661 688 689 728 762 798 811 837 851 865 900 907 922 979 996

136.027 039 051 076 093 095 163 167 247 291 302 326 333 364 403 447 458 473 491 560 582 584 620 649 670 707 713 725 731 735 749 822 834 937 969 987

137.015 047 080 093 100 118 169 221 244 258 267 336 365 372 388 404 448 495 534 553 734 740 757 787 789 805 806 809 851 860 938 979 982

138.009 026 058 064 112 156 157 200 289 303 390 420 472 481 492 496 497 522 548 571 583 586 653 655 687 722 748 757 763 776 836 923 924 974 976

139.007 035 087 228 231 322 385 409 501 515 548 566 624 625 642 671 675 737 740 801 882 905 956 967 995

140.028 110 127 131 137 152 174 235 269 383 404 449 506 567 579 607 611 649 653 675 726 737 776 807 905 940

141.019 043 131 140 153 237 242 243 259 275 278 282 339 362 367 380 383 388 455 456 535 553 585 604 606 614 669 737 739 774 841 854 943 997

142.045 142 156 192 197 261 433 447 578 627 629 686 703 768 778 783 788 790 803 821 847 848 868 869 893 909 963 987

143.023 034 040 062 092 103 136 172 173 262 278 281 291 292 348 349 354 379 392 397 415 494 500 545 552 555 568 625 674 699 734 761 813 843 907 970 983 989

144.022 023 029 037 082 087 157 160 165 196 211 328 349 359 415 416 523 601 659 669 685 699 726 748 779 825 852 914 950 977 981

145.021 027 046 063 099 111 146 208 226 241 306 348 431 447 478 480 507 508 516 530 538 565 570 613 614 621 634 640 663 766 822 856 907 927 939 943 959 971

146.002 034 055 077 088 138 188 204 211 240 267 303 333 383 423 430 431 457 495 532 536 539 603 604 608 654 658 670 725 728 734 759 763 771 795 834 865 880 919 932

147.000 022 100 106 129 141 148 161 178 201 313 350 364 391 392 406 432 520 530 539 636 638 778 787 807 810 813 817 823 849 856 870 898 900 974 983 991

148.042 069 091 112 199 225 321 371 417 419 485 491 498 539 553 568 597 609 635 650 674 688 700 745 749 752 760 824 848 863 888 927 932 957 986

149.047 094 102 103 110 123 228 233 244 272 287 289 356 420 425 463 476 506 532 612 621 624 657 726 823 853 868 924 949 966 989

Laimestus izsniedz sākot ar š. g. 15. decembri līdz 1938. g. 15. februārim.

LLK Mazpulku piederumu apgāds piedāvā

Jelgavā, Viestura piemiņas pilī, tālr. Jelgava 1000—35 un Rīgā, Baznīcas ielā 4a, 5. dz. tālr. 22322. Pasta tek. rēķ. 4564. (Sīkāki skat. š. g. „Mazpulka" 6. nr).

Dalībnieku	latos
kreklus, vilnas	5,30— 9,20
„ kokvilnas	5,30— 6,50
bikses vilnas	6,30—12,70
	par 1 m
žaķetes un bikšu drānu, vilnas	8,50
kreklu drānu, vilnas	5,85
„ „ kokvilnas	3,10
Dalībnieču	
blūzes, vilnas	5,20— 9,30
svārkus „	5,25— 9,50
kleitu drānu, vilnas	5,85
„ „ aproču (zaļā)	8,—

Vadītāju	latos
bikšu drānu (ķemmdzijas)	par 1 m
kords	11,75
žaķetes un gaŗo bikšu drānu (kemmdz. diog.)	21,—
Vadītājas	
kleitu drā u, ķemmdzijas	10.—
zeķes № 1	1,40 pāris
„ „ 2.	1,50
„ „ 3.	1,70
„ „ 4.	1,90
Dalībnieku-ču un veicin.	
krūšu nozīmes	1,— gab.
Vadītāja-as	
krūšu nozīmes	2,50 „

Mazpulku nozīmēm parādījušies viltojumi, **pareizas nozīmes** var dabūt tikai LLK Mazpulku piederumu apgādā.

L. L. kamera izdevusi šādas jaunas grāmatas:

1) **„Ūdens piegāde lauku saimniecībās"** . . . . . à Ls 1,—
2) **„Kā izsargāties no zibens postījumiem"** . . . . à Ls —,50
3) **„Ēdieni no iekšzemes produktiem"** (III. izd.) . à Ls 1,50
4) **„Padomi konservēšanā"** . . . . . à Ls 1,50

Grāmatas dabūjamas **LLK Rakstu apgādā** Jelgavā, Viestura piemiņas pilī 101. istabā un Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, 5. dz. Izsūtām arī pa pastu ar uzliktu pēcmaksu. Grāmatas vērtību, pieskaitot sūtīšanas izdevumus Ls —,10, var iemaksāt pasta tekošā rēķinā Nr. 4564.

V. OŠENIEKS

Jelgavā, Katoļu ielā 13/15

Dzelzs un tērauda preču nodaļa,		tālr.	134
Elektrotechniskā	„	„	658
Manufaktūras	„	„	927
Koloniālpreču	„	„	928
Grāmatvedība		„	909

Nodaļa:
Bauskā

JELGAVAS AUDUMS

KR. STRAZDS
Tekstilfabrika un tirgotava
Jelgavā, Katoļu ielā № 30

PIEDĀVĀ:

Dāmām un meitenēm: Kleitu un mēteļu drānas

Kungiem: Uzvalku, mēteļu, puskažociņu un skolēnu drānas

Pie veikala noliktavas pirmkl. drēbniecība

Ziemassvētku dāvanas,

dāmu rokas somas, portfeļi, naudas maciņi visādā veidā, piemiņas lietiņas ar Latvijas pilsētu skatiem un ornamentiem, visi sporta un jāšanas piederumi, sedli, iemaukti u. t. t., kā arī formas tērpu piederumi. **Vairumā un mazumā** dabūjami

A/s. A. Ratfelders, Rīgā, Kalķu ielā 11

Izpildām pasūtījumus arī pa pastu, uz pēcmaksu.

Latv. Šujmašīnu S-ba

Rīgā, Marijas ielā 15

Izšuj: karogus, sporta nozīmes, tērpus, segas u. t. t.

Pārdod: šujmašīnas, to daļas un adatas visām sistēmām.

O. PĒRKONS un A. KUCEJEVS

RĪGĀ, Brīvības ielā 115. Tālr. 93089.
Pastā tek. rēķ. 10523.

Izgatavojam krūšu nozīmes, cepuru un uzpleču zīmes visu pulku karavīriem, aizsargiem un visādām citām organizācijām, pulksteņu karuļu saites korporācijām, karavīriem un aizsargiem, apkalam pēc mākslinieku un pašu zīmējumiem adreses, albumus, pūra lādītes, kausus, sporta un šaušanas balvas, izpildām vissmalkākos emaljēšanas un gravēšanas darbus.

SLĒPES

no Ls 7,50 (160 c/m) — Ls 11,— (220 c/m)
Slēpju saites, koki, smēri u. c. slēpošanas piederumi bagātīgā izvēlē

Izgl. min. Mācības līdzekļu nodaļā Rīgā, Kr. Barona ielā 4 Tālr. 29112 un 29992

Lieliski garšo **Goeggingera** *jaunā*
šokolāde *ar* ***ananasu***

Iznākusi Latvijas Lauksaimniecības kameras apgādā, doc. P. Kreišmaņa redakcijā

Lauksaimnieka gada grāmata 1938. g.

280 l. p. bieza, bagātīgi illūstrēta.

SATURĀ: **Kalendārijs** ar lauksaimniecības darbu kalendāru pa mēnešiem, medību un zvejniecības kalendāriem. **Tabulārā daļa** ar daudz vērtīgām ziņām.

RAKSTU KRĀJUMS: Būsim vienoti gaišākai un skaistākai nākotnei! Valsts Prezidenta Dr. K. Ulmaņa uzruna. 1938. gadam jābūt augstu un pastāvīgu ražu gadam. J. Birznieks, Zemkopības ministrs. Jauni uzdevumi jaunā gadā. Agr. K. Saliņš, LLK ģenerālsekretārs. Patiesībai un auglīgam darbam veltīts mūžs. A. Punka. Saimnieka loma un uzdevumi. Doc. P. Kreišmanis. Vai vēl kas darāms zāļāju ražības pacelšanā? Doc. P. Konrāds. Tas jau ir kaut kas. J. Karelis. Taupība, kas kļūst par izšķērdību. P. Īve. Ko nozīmē labs vaislas bullis. J. Jansons. Ūdens piegāde mājās. J. Irbe. Dzīvais spēks. J. Lapiņš. Kas jauns lauksaimniecībā? Agr. L. Dunsdorfa. 1937. gads ārpolitikā un ārzemēs. T. Vts. Deputāta laukstrādniekiem nepieciešamas atsevišķas telpas. Agr. Fr. Gailītis. Latvijā ir augstražīgas govis. LL kameras karogs. Pirmie Kārļa Zeltiņa fonda godalgu saņēmēji. Notikumi un sasniegumi 1937. g. Mīkstā pirts slota. J. Lūsis. Autobuss. Fr. Gulbis. Čigānietes atriebība. Kuri-Beri.

Gada grāmata maksā Ls 1,—. Dabūjama visos lielākos grāmatu veikalos, pie agronomiskiem darbiniekiem, LLK Rakstu apgādā Viestura piemiņas pilī, Jelgavā, tālr. 1000 — 47, LLK Rīgā, Baznīcas ielā 4-a. Izsūta arī pa pastu pret Ls 1,10 iemaksu LLK tekošā rēķinā 4564.

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS KAMERA

Armijas Ekonomiskais veikals

Rīgā, Audēju ielā 16.

NODAĻAS: Rīgā, Brīvības bulvārī 3. Daugavpilī, Vadoņa ielā 16.
Liepājā, Rožu laukumā 9/10. Rēzeknē, 15. maija ielā 16.

Piedāvā Ziemassvētku dāvanām un ikdienai:

Audumus
Galanterijas preces
Apavus
Kažokvīru piederumus
Gatavus dāmu un kungu apģērbus
Pārtikas preces
Skaistas sudrablapsas un citas zvērādas

Auksto galdu ģimenes un sabiedriskām svinībām, ar bezmaksas servēšanu veikala traukos.

Valsts odekolonu.

Pašiem sava **vīnu darītava, liķieru fabrika un vīnu lieltirgotava** — L. Grēcinieku ielā 30, tel. 28205.
Kafijas grauzdētava — Rīdzenes ielā 15/17, tel. 30710.
Pārtikas lielnoliktava — Teātŗa ielā 10, tel. 23901.
Manufaktūras lielnoliktava — Audēju ielā 14, tel. 29770.
Vīnu nodaļa — L. Vaļņu ielā 30, tel. 27329.
Apģērbu nodaļa un darbnīca — Rīdzenes ielā 15/17, tel. 32615.

Bezmaksas preču piegāde.

TELEFONI: Manufaktūras nod. — 24210. Vairuma nod. — 23901.
Galanterijas nod. — 24790. Vīnu nod. — 27329.
Kantorim — 22095. Rīgas nod. — 30651.
Pārtikas nod. — 30245.

4178 L. Audze gr. sp. Rīgā, Baznīcas ielā 4a

Aug. Kurau

Drāšu audumu, pinumu un caurumotu skārdu fabrika

Rigā, Tērbatas ielā 78, tālr. 92227

NOLIKTAVA:
Tērbatas ielā 24, tālr. 27629

Pastāvīgi lielā izvēlē

dāmu, kungu un bērnu apavi, kā arī speciāli aizsardzēm piemērotas krāsas kurpes

Apavu nams „ALMA"

Rīgā, Kr. Barona ielā 15

Veļas pogas

„Valida"

ir stipras, bet

Veļas pogas

„Vaiņags"

ir vēl stiprākas

Akc. Sab.

G. ŠENFELDS

RĪGĀ

Grēcinieku ielā 14. Dib. 1872. g.
Nod.: Matīsa ielā 29.

Tālruņi:	Tērauda un saimniec. nod.	21137
	Rakstāmlietu nod.	22925
	Nod. Matīsa ielā	93195

Nav greznākas rotas **eglītei**, nav patīkamākas dāvanas **mazajiem** par

Ķuzes eglīšu konfektēm un skaistajām

ŠOKOLĀDES FIGŪRĀM.

A/S. V. Kuze

FABRIKAS NOLIKTAVAS
Raiņa bulv. 25, Brīvības ielā 13.
Kaļķu ielā 1

Mēbeļu rūpniecība un tirdzniecība

E. Rudzītis un J. Apsītis

Rūpniecība: Aug. Deglava ielā 50 Tālr. 91040
Veikals: Kr. Barona ielā 17. Tālr. 24111

Vislielākā izvēlē dažādas

MĒBELES

JĀNIS GULBIS

ELEKTRĪBAS
UZŅĒMUMI

RĪGĀ, BRĪVĪBAS IELĀ 12
TĀLRUNIS 3534

Slidas

Pieprasiet visos attiecīgos veikalos un

Akc. sab.

„Omega"

veikalos:

Elizabetes ielā 55, t. 32722

Marijas ielā 2, tālr. 33166

„OMEGA"

MĒBEĻU VEIKALS KĀRLIS PLĀTE Rīgā,

Marijas ielā 34 (Jurģīšu ielas stūrī). Tālr. 33753.

Ēdamistabas iekārtas. Guļamistabas iekārtas. Kluba, zāles garnitūras. Divāni, tachtas u. t. t.

Paša ražojuma. Izdevīgi iegādāties. Garantēts darbs. Mērenas cenas.

Dārzkopju gada grāmata-kalendārs 1938. gadam

ar plašu saturu iznākusi K/S. „PALĪGS" Rīgā, Marijas ielā 10, izdevumā. Maksā ls 1,50.

Satur, bez kalendārija: Latvijas Universitātes doc. agr. J. Sudraba, Bulduru dārzkopības vidusskolas dir. agr. E. Robiņa, dārzkopja V. Lauska, agr. E. Kūlas, A. Kapaklja, A. Adiņa, P. Dindona, J. Porieša u. c. raksti.

Dabūjama visās grāmatu tirgotavās, kioskos u. c. Izsūta arī pa pastu, pret Ls 0,60 iemaksu pasta tek. r-nā 1550.

LA 1558

Mazpulku formas tērpa zeķes

dabūjamas latviešu uzņēmuma tirgotavā

P. TAŠKOVS,

Rīgā, Tērbatas ielā 7, Dzirnavu ielas stūrī, ieeja no Tērbatas ielas

Turpat dabūjami visāda veida adījumi un trikotāžu izstrādājumi.